

דרך יסורין וישועה חסידים

לה' כי טוב וכו' שבוצה מוצחו בטובתו של אדם ר"ל כי באמת כל מה דעביר רחמנא לשב עביר, אך כיון שדמיה להאדם שהוא רע ויש לו לער מזה בזה השי"ת בוצה מוצחו וו"ש שבוצה מינחו כטובתו של אדם היינו חספיי שבאמת הוא טובתו אך מהמת שהאדם אינו מביחין ויש לו לער מזה בזה השי"ת בוצה מוצחו כנ"ל (עיין פנים קדושת לוי פ' תולדות) : (יב) כל דבר שהשי"ת מביא על האדם יקבל אותו ממנו ית' בנחת ובשמחה וכשארז"ל בכל מאורך בכל מדה ומדה שהוא מודר לך וכו' ויאמר כל מה דעביר רחמנא לטוב עביר ויבטח ויאמין שיש בזה טובה גדולה וכו' כגחם חיש גם זו שברוב בטחוננו ואמנחנו זו ית אמר על כל דבר גם זו לטובה בזה הוא ממתיק הדברים מעלינו והופך אותם גרמתיים ומעשה מדע טוב ויש בזה הדרך גם הפלאת נצויות בטור המוליא לך מים מזור המלמיש היינו שמחתי המשפט שבה ענין ח"ו שהוא בחי' צור - חלמתי הוא מוליא חסידים ורחמיים שהם בחי' מים כי הצוף והפך ידבר עליך לטובה ע"י מחשבתך הטוהרה והנאמנה שחפה אמין זו ית' שהכל הוא עושה בטובה וכו' (פ' וישב) : (יג) כדרך בני אדם כשרוצין לעשות מלכתי קטן כלי גרונ לריכה שנירה בן רשי"ת הוצה להשפיע להאדם רק שהכלי קטן ואינו יכול לקבל השפע ובשכיל זה שולח עליו השי"ת חייה לרה או חוני ר"ל שזה בחי' שנירת הכלי קטן בכדי שחמ"כ יהיה עי"ז הכני יותר גדולה שיהיה ביכולתו לקבל השפע וכוונתו ית' רכל לטובה וכו' (עיין פנים פ' ויחי) : (יד) האדם צבוצת אזי יהיה עיקר התענוג שלו מה בהבורא ית' יב לו שמחה מטובתו וכו' (פ' ויחי) : (טו) הראתי ה' ספרך פירוש יודעים החטו שסוף כל רמאורעות הוא טובה לישראל חעפ"י שחלפת המעשה אינו ככך לזה לעו מבקשים שרעוה יתחקה חיכך בחסנת המעשה וכו' (פ' ואתחנן) : (טז) מקריות ופגעי הזמן אין להם שיעור מיום עמוד האדם על דעתו עד חיים וחייתו ושב ירלה האדם לרפירי חעפ"י מקריות ופגעי הזמן ועבודת ה' שביניהם א"כ שביניהם יעמוד על החורה והעבודה שגברא רק בשכיל זה והבורא ית' בדאי אינו צח בשכינה על בני אדם ב"ח כאב הרמנו על בניו ומשחלר להבייבם וכהעמידם על דרך הטוב להבייבם לאחריהם ע"כ ריך האדם להצונן לבני לער עלמנו על לערו בנשמיות וידיע כי כל מה שקרה לו ממקרי ופגעי רזמן הכל בהשגחה פרטיית מחתו ית' וגם זה מרטובות וחסדיו ית' להראות לו לאדם לחקן שניינו לרעת מה שפגם בצולמות עליונים ולכן שלח לו כואת שירגים מזה חסרון עליון וישים לבו ומשפו להחפלה עבד חיקון עליון והעיקר להמתיק הדין בשרש עליון וכו' וכיון שמתק הדין בשרשו ממילא יענהו ה' מכל ריבוי לרעותיו ויושיע לו בחסדיו הגדולים וכו' (אור המאיר פ' וישלח) : (יז) טעם השתחה ביסורי הנוק לפי שהוא טובה גדולת ועלומה לכפש החוטא לחמקה בשו"א ולהיניח מהמירוק בניהם וכו' עיין חשוכה אות כב ועיין עוד מענין קבלת היסורין בחשכה ובשמחה ולהאמין שהכל טוב בתכלית שחיינו מושב ובחמנה זו באמת נעשה השכל טוב גם בצלוי וכו' (ליקוטי אמרים תיבא בחנת הקודש ע"ש) : (יח) כל השתלקות הטובה והטובה השתלקות הוא להעלות למעלה טובה כימנו וו"ש ימין ה' עושה חיל ימין ה' רוממה לשון רוממות והשתלקות הוא כדי להוסיף לעשות חיל וזהו ימין ה' עושה חיל וו"ש לב טוהר ברא לי חלקים ורוח ככון חרש בקרבי וזור וחמר אל תשליכני מלפניך ורוח קדשך אל חקמ ממני השיבה לי ששון ישעך וכו' שביקש שיהיה ה' בקרבו רוח ככון ומחמת שאור הרוח חרש אין הכלי חכל לסובלו עד שיסתלק האור ולא לגמרי כדי שיעשה כלי וזה שביקש שאף בהשתלקות הרוח חעפ"כ רוח קדשך אל חקמ ממני לגמרי אלח השיבה לי ששון ישעך וכו' שישוב אליו הרוח כבחהלה ויחקיים הכלי וכן כחב הארז"ל כי אין האור מחקיים מחמת שאין הכלי יוכל לסובלו עד שיסתלק האור למעלה וע"י קנת האור ששאר זו נחמק הכלי ואח"כ כשחזר אליו האור אז יש לו כלי לסבול האור ולהחקיים זו וכו' (פנים יפות פ' ואתחנן ובפ' עקב) : (יט) לפעמים השי"ת מיישר את האדם ביסורים בכדי לעוררו משיכת חרדתו ולהוילית את האש שלו מלב הערל זה הטעם כמו שטמון השם צלור ואינו יכיר שיש בו כח האש רק מכה הכאת ברזל עליו מוליא חש וכו' (דברי שמואל פ' תלוה)

(כ) כשארס הוא צעת לרם וממערור עי"ז בהטובה ונוטק אל כ' ואו חמ"כ הוא מהחרט על זה נמה כפתנתי לעשות חשוכך עד צה עת לרה מוטב היה לי לעשות החשוכה צעת קרוחה זה הדרך הוא חשוכ מאל לפני השי"ת ועי"ז כשהחרטה כוא באמת הקב"ה מרחם עליו ופודה אותו מהלרס וכו' וי"ש וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל שכל לעקמם הוא אשר מלרים מעבירים אותם רי"ל עבודת ה' עי"י הלרות שיש להם ממלרים זה מביא אותם לעבור את ה' ולהחרט על טוונותם ומוטב היה להם ללעוק אל ה' קודם הלרס וביה זה השכל חשוכ מאלו בטיני השי"ת ושמע לכה ופדה אותם [מבצר דק פ' ואתחנן] : (כא) עוב ה' לכל שכל מה שהקב"ה עושה הכל לטובה . חקיי ח"ו שמתקם האדם הוא לטובתו חעפ"כ ורחמיו על כל חסדיו שאף שהטובה הוא ג"כ בטובתו כדי לררנו ולחכותו לחי חעפ"כ חעפ"כ הוא מרחם עליו ונותל ממנו היסורים והטובה ומחל לו ומודה

דרך יסורין וישועה חסידים פנ

ומזה ומחז ירוחה (נושא אלימלך פ' מקץ): (כב) הבורא ים אין סוף וזו טוס יראה וכו' רק מחמת אהבתו שאוב מאד את ישראל ולהטיבם באחריתם ולכן הו' ים מסיירא שלל יחמלו פ"ו ומלא יראה הבורא ים הוא יראה מתוך אהבה וכן העונש שמעניס לאדם ח"ו הוא ג"כ מחמת אהבה כי רולס להטיבו באחריתו הוא מלרפו ד'סורין בע"ז כדי שי כל לקבל הטוב לע"כ ו"ש וכיראתך עברתך כמו שהיראה שלך הוא מתוך אהבה ישראל כן עברתך הוא ג"כ מחמת אהבה כ"ל (פ' ויגש): (כג) ארז"ל לית יום בלא לילה ולילה בלא יום פירוש כשארס ח"ו בעת לרא ים בזה הדבר ודאי טוב כי ההכמה ח"ו אש בגליה נמלא שכל מה שיש בעולם יש בסוכו חכמה וכשמדבק א"ע הל החכמה שמתוכו יוכל להעלות אותו הדבר כי כולה בחכמה אהבירו זה יאמר ר' עקיבא על כל גל וגל שער עלי בענתי לו ראשי דהיינו הראש מה שיש בחוכו שהוא התכונה שנק' ראש וזהו שסיים הספוק במומר ק"ו של ה' לריכין להורות מי חכם וישמר אלה היינו שכשהוא בעת לרא (מדבק א"ע אל החכמה) ושומר וממחין על הטוב שהוא מאמין באמונה שימיה שז דאי ים בלואו דבר טוב יכול להיות שיבא הדבר בע"ג הכול שיש בסוכו וכו' (כתבי הקודש דף ו'א): (כד) שמעתי בשם הרב ר' אלימלך ז"ל על ענינו באמת ישמך כי כל מה דעביד רחמנא לעב אך לנו מתפללים להשי' הלא הוא כל יכול ויכול להיות הטובה ע"י טוב (ממש) וזה ברוב ספק ענינו מה שאני מבקש באמת ישמך להיות השיועה האמתית שאתה יודע ורולס אעפ"כ תעניני לעובתי ג"כ כי אתה כל יכול וזה נר"י עת רל"ו ורוב רחמי וכו' (דברי אמת חידוש השלטי פ' כי תשא):

קדושת ישראל (6) ישראל בנו במחשבה תהלה קדימת הרלון היה בשביל שיהיו ישראל לדיקים ככל דור ודור נמלס הסימ כביכול את בסירותו דמיון האב המלמלס את שכלו ומדבר דברי קטנות בשביל בנו הקטן וגם כל מדות מעשי נערוס נולדים בהלב שאובכ את מעשה נערוס כדי שיכיה להבן הענוג ומפומר אללו ובהקצ"ה העבר והעמיד שוים אללו והיה הקצ"ה מתענוג ומעשי הדיקים ולמלס א"ע והמלמלס נק' חכמה כי החכמה הוא הל"ן ע"ד והחכמה מל"ן תמלא ובלמלס היה בשביל יבראל וגם ה' בה גרמס את המלמלס וזה הלא תילדות יתקו וכו' אהרס הוליד וכו' (ליקוטי אמרים ובאור תורה פ' בראשית): (3) ישראל הם עיקר החיות וכל החיות עכו"ס מקבלין מישראל חיות כל אומה ואומה בפני עצמה וי"ש החללו מאתכם אנשים לנבא וילבאו על מדון ר"ל לבדר אנשים שחס כנגד מדון כבדי להכניעם על ידם (ליקוטי אמרים דף ע"ג): (ג) הנה המלך הלוכב את בנו מלך ומחמת גידל אהבתו הוא מתמכל בפני בנו ומשניה עליו בעינא פקחה והנה כשמסתכל בל"ה דבר הוי כה בראות מלביש אותו דבר ומסבב אותו וידוע שהכבוש נק' כבוד כענין ר"י קרי למאניה מכבדותא ו"ש מאשר יקרת ר"ל מאחר שאתה יקר בעיני וחביב לי אני מסתכל בך תמיד כ"ש עין יעקב וזהו בעיני נכבדת ר"ל בנה הראות של ימי תלצשת כביכול חזו שנראית דמות אדם צבת עין ע"ד ירנכו כאישון עינו וזהו ישראל פלה במחשבה ולא עוד אלא דכתיב לדיק מושל יראת הלקים אלמלא מקרא כבוד א"ל לאומרו וכ"ש ועל הכסף דמות כמראה אדם וכו' כביכול ואתו אדם תחתך שהוא ים' גוזר ואתה מבטלו ע"ד אז תתענג על ה' (דף לה) (7) משל למלך נורא ודירר מלך ויהי לו בן אהוב וחביב ויקר בעיניו מלך והנה שריו ועבדיו ורלים ליתן שבה וכלל והודיה להמלך אך מחמת חימת המלך לא היה להם פתחון פה מה עשו אמרו בלבבם הלא זה ידוע כי עיקר הענוג המלך ושמתחו הוא כבודו חביבו וידידו לכן תחלה כל השבח תחילו לשבח מעשה בנו לפני המלך וזהו יגרמו שמחה ותענוג המלך ויהיו יכולים אח"כ לפתוח פיהם לשבח המלך כן כביכול המלאכים אמרים לפני ברך ה' חלקי ישראל וכ"ש ואתה קדוש יושב חבלות ישראל ו"ש מאשר יקרת בעיני נכבדת ר"ל מפני שכלל יודעין שאתה יקר אהוב וחביב בעיני נכבדת וכו' (א ר תורה ברעמי אגדות ר"ל): (ה) כל הנאלים והנבראים והנעשים והאדם התחתון שהוא היה עיקר כוונת הנביאה כוונע כולם נבראו ע"י לירופי הכ"כ לתוון דלורייחא הנכללים ביוז מאמרות שבהם נבראו העולמות ומסבבל שהוא קודם לאמרים ודיבור מזה נמשך לכל העולמות חיותם וחיות האדם התחתון וע"ז נאמר וישח זרפיו נשמת רוח חיים וכל הנושח מעולמותיו הוא נופח וגם כאן נמשך וכל להאדם רוח חיים באמלעות העולמות ו כך כאשר קלקלו דור המבול נאמר לא ידון רוחי באדם לעולם שהוא סבבל ורוח כ"ל הנמשך לעולם בשביל האדם ואח"כ כאשר קבלו יבראל את התורה חזר הדבר כמו קודם החטא ונמשך לישראל לבדם רוח חיים כהא מכ"כ לתוון של התורה שקבלו והנה ארז"ל כי ביה ה' לור ע למים והיינו בשני אותיות י"ק ליר השני עולמות עו"ס ועו"כ שכן מרמזין לכליות כל העולמות ואפשר לומר שזה רמז הספוק

דרך קדושת ישראל חסידים

בי יעקב נהר לו י"ק ישראל לסגולתו פירוש אחר שקבלו בני יעקב התורה וסקנו הדבר כמו שהיה
 קודם החטא ואז נהר בהם הקב"ה ויפח בלפיו של כל איש הישראלי רוח חיים כהם באלמנטות
 העולמות הגבראים ע"י ב' אותיות אלו י"ק שמרמזין על יראה והלכה כידוע וז"ל יעקב חבל
 גמלתו שגל בני יעקב נמשך החיות שהיה כחל הנובע בתמידות והם כמו חבל הקשר בקלסו העליון
 במקום גבוה וע"יין מאד והאוחז החבל מתמסר ומתענה בו מנענע הקשר העליון כמו כן ישראל ע"י
 דיבור ומעשיהם הטובים מעוררים השרצים העליונים וז"ל כי חלק ה' עמו וכו' שעליהם שופע
 הרוח חיים והגבל הק' העליון וכו' (ע"י פנים ליקימי קרית דף ע"ג ע"ב) : (ו) ע"ז וז' ירתי לי
 תהלתי יספרי פירוש למה מסר הקב"ה שמעו של הדם צנף החומרי ולא צנף אוחז כמו המלאכים
 כל זה בשביל השיעשועים משל למאן צ"ו שיש לו לפור שהוא מרבר והמאן משתמש עמו ומלמס
 את שכלו הרמה לשצוע ויש לו מזה שמחה ותענוג גדול יותר מכל השכליים שמדברים בפניו וזה
 ירתי לי כדי שיסיה לי שיעשועים והמלאכים רואים חידוש כזה ואומרים ה' אדונינו וכו' ומי כעמך
 ישראל וכו' זה תהלתי יספרי לשון מאירים כי הדברים מאירים לרוח זה מספר לחבירו וחבירו
 לחבירו ולכן ישראל הם מאירים בכל העולמות שששים שיעשועים גדולים ועושים רגון ושמחה לפניו
 ית' (דף יד ע"ב וע"יין גם בדף יב ובלוקימי אמרים וצאור חורם) : (ז) נשמת ישראל נשלשה
 מרגון השי"ת הנק' בספרים מוחא דצנא ר"ל רגן אבינו וצנא דרך כמה אלמנטים עד דתה לעולם
 השפל צנף ואח"כ כשמסר תלות הזמן וחוסק ומתלוה רק להשי"ת או יב להם"ת תענוג מזה
 כביכול כמשל האב ואם שיש להם תענוג מבניהם שנמשכו וירדו מעלמם ומוחס למדריגות תחתונות
 שלהם ואח"כ כשגמר היצירה ויגדל ונגדל מעצ ונושאים את הולד על זרועותיהם יש להם תענוג
 גדול מאד כך כביכול השי"ת יש לו תענוג גדול מאתנו כשאנו שבים להדבק בו ומדבקים עלמנו
 בזהבנו ויראתו שהם נקראים זרועות תולס וז"ל ואנכי תרגלתי לאפרים קהם על זרועותי וכמו
 שהנן משק בלגוויס וכדומה וכשרואה את אביו מכירו ומינה הכל ויך לקראת אביו שיקחו על
 זרועותיו ואביו וקחו ומחבקו ומשקו כך כשיבא לנו התעוררות צנב שהוא התרלות השי"ת
 שמתראה בכל עם ננפשות עמו ישראל אזי אם נרוך להדבק אליו ע"י תורה ותפלה ומעשי"ת אזי
 גזכה לנשיקות פיהו וכידוע מהסר ר"ח ענין הנשיקין וכו' (דף יז) : (ח) אהנו בני ישראל נקראים
 צחי' נוקבא כביכול לגבי קוב"ה וכשאנו מתעוררי' לדבק בצורתנו ית' מלמעלה למעלה אנו מעוררי'
 כביכול השוקע בצורתנו ית' להשפיע לנו כל ע"ב טהה ומורידים השפע מלמעלה למטה בשפע וזכרה
 זרחמי' וחיים ושלום והנה אנחנו נכנסת ישראל עב הצורה ית' דבר אחד שלם כשאנו דבוקים עמו
 וזה בלא זה כביכול אינו נקרא שלם ככאמר אין הכס שלם ואין הכסא שלם שאנחנו נקראי' כסא
 להבורא ית' כי כביכול הבורא ית' בלעדינו אינו נקרא שלם כפי שהוא רגונו ית' ופשיטא אנהו זולתו
 ית' וכו' וז"ל חמים חיה עס ה' אלקיך ר"ל אתה עס השי' נקרא דבר שלם וכו' (מאור עינים
 פי' נת) : (ט) כ"ל מישראל יש לו אות בתורה ואורייתא וקוב"ה מד והוא חלק אלקי שבקרב האדם
 הוא ממש אוחז אות שמסר שורש נשמתו והאות משפיע על הי"ד שפע וחיות הקודש' וכו' וכל אות
 בלול מכל התורה כי הוא ס"ם שחסר ממנה אות אחת פס לה ואי' נחשבת לרה כי אם בהלטרף
 בולם יחד לכן ארו"ל המאבד גפס אחת מישראל כאלו מאבד עולם מלא וכן המקיים גפס אחת
 מישראל כאלו מקיים עולם מלא וזהו הענין של והלבת לרעך כ"ך כי הכל הוא אחדות גמור כמו
 התורה שנקראת תורה בהלטרף כל האותיות כולם ואף אם רואה בחבירו שום דבר רע ישנה הרע
 שבו אך החלק הקדוש יאהבנו מאד נפשו כי הבע"ע ז"ל אמר שהלדיק הגמור שי"ן רע בקרב
 אין רואה שום רע על שום אדם מישראל אך מי שרואה שום רע בחבירו הענין הוא כמו מי
 שמתחל במראה עם פניו מעונפין רואה ג"כ במראה כך ואם פניו נקיים אין רואה במרא' שום
 דופי כמו שהוא כך רואה וזהו והלבת לרעך כמון פירוש כמו שאם יודע האדם שום רע בקרבו
 משום ה' אינו שונא א"ע אף ששונא הרע שבקרבו כך ג"כ על חבירו כי בלמת הכל אחד כי הלא
 גם לחבירו יש ג"כ חלק חלוק כמוהו ויש לו אות בתורה וכו' (פי' תחת) : (י) הנהגת כל העולמות
 תסור ביד ישראל שהם קומה שלימה וכו' וסרינתו ית' הוא ממש בישראל בקרב לבניהם כ"ס אר
 לבני שרף כ"ל להיות לבו משכן לבורה ית' שלא יהי' חלק המושפע בו מופרד ח"ו משרשי העליוני'
 וע"י"י יש כח בידו לייחד א"ע ואת כל העולם עם כל הגבראי' ועם כל העולמות לא"ם צ"ה ולא נשפע
 שפע וזכרה ומזכה מא"ם וכו' ויורד הברכה והטובה בשביל הישר שעשו ותקנו ישראל ע"י דביקותן
 ויחזיקו אל הכלל שהוא א"ס צ"ה וזהו אין טובה בל לעולם אלא בשב' ל ישראל בשביל הוא לשון משילה
 ושביל ודרך מעבר השפע שתקנו ישראל וכו' (פי' פתחם) (יא) ידוע כי כל דבר שאין לו תכלה אין

דרך קדושת ישראל חסידים פד

לו תכלה וכל איש ישראל יש לו חלק מהקב"ה כי חלק ה' עמו נמלא כמו שקב"ה איים ואין לו תכלה ותכלה בן כל איש ישראל חלק קדושתו הוא דבר שאין לו סוף ותכלה ותכלה וכ"ל מישראל יכול לעלות במעל' נפלאה ועניוה מאד ע"י לחימתו בשורש קדושתו וכו' (עין פנים שם בליקוטיו) :

(יב) מבואר נחנה דבי אליהו שמלוה לספר בשבטן של ישראל וכו' ונראה בטעם משום דלספור נהפיה דעתו מחפילין ומלוה על כל אדם לעסוק חמיר בהם לין דיינו או לספר שבתו של הקב"ה שזה בחי' חפילין שלנו שכתוב בהפרשיות שבהם שבתו של הסיים וכו' או לספר בשבתן של ישראל שזה בחי' חפילין ומארי עלמא שכתוב בהם שבתו של ישראל מי כעמך ישראל וכו' כמארז"ל (קדושה לוי פ' ב' ב' ובליקוטיו) : (יג) מה שישראל הם למעל' מכל העולמות אפי' מעולם השרפי והם יכולין להתדבק ולהשיג אפי' בחי' שבתו השנה וכו' עיין שבת אור כג' . (יד) למוסר ברכבי פרעה דמטיך רעיתי כי בכל מקום הרוכב מנהיג הסוס וכלן היה הסוס מנהיג הרוכב לעצמו בים בן אומר הקב"ה לישראל כי כל העולמות אני מנהיג אבל ישראל הם מנהיגים אותי לבטל רגוני מפני רגון ישראל (פ' שמיני בדרושי שיר השירים) (טו) כי חלק ה' עמו יעקב אבל נחלתו ישראל הם פנימיות הגלגל שמתגלגל בר"ל שער' לירופי אלויות ישראל הם חיותו נקודתו ומרכזו כידוע שמרכז הגלגל הוא חיותו ורשעותו ותנועתו בלתי אפשרי כ"ל דרך המרכז ולכן נקרא לשון קודש וישראל עם קדוש בשם גופו של אינן שהוא הנקודה הפנימיות וכל לבל השמים וכל הברוא' כולם נקרא' בשם מנפ"ה המסתעפי' מן האין וכו' ולכן אין התורה מיוחדת כ"ל לישראל ושניה' נקרא' ראשית וענין אחד להם כמאמר אורייתא וקוב"ה וישראל כולם חד וכו' ומחמת שלשון הקודש הוא המרכז של כל השבטי' לשון ע"כ מוכרח להיות בכל לשון מלה אחת שזה ללשון הקודש כמאמר טע בכתפי שמים וכו' ואותה המלה היא חיותו ודיקוטה בלתי וכו' והנה כשהסדר זוכה שכל עניני הגוף והשמיים ע"ה"ז אינו משתמש בהם כ"ל לכבודו ית' ואינו מקבל הנהגה כ"ל מפנימיות חיותו קדושה המלוכה בזה הדבר אבל לא החומריותו וזוכה להתדבק בהסי"ת ע"י האשגוה שמקבל מלכותו דבר רבני' זו נק' מדבר בלשון הקודש דיבור הוא לשון הנהג' כידוע הייט שמתחבב ע"ד אלויות לשון הקודש של עם דבר תשמישו וכו' זה בחי' בכל דרךך דעכו וכו' עיין פנים משא"כ כשאנו מתדבק אל שורש פנימיות החיות של כל דבר נק' מדבר בלשון ארמית או שאר לשון וכו' עיין פנים כי שרשו של אדם הוא מלשון הקודש והוא ממשיך על עצמו מחמת תאוותו קליפות ועמים אחר' וכו' והם מושלי' עליו ומשנים אפי' את שמו כפי הירוק שיש בלשונם נמלא יכול להיות שבהיות שמו ראוהו כפי שהמשיך על עצמו חיות מהקליפה ר"ל כבר יש לו עם אחר והוא כשם עכו"ם ר"ל משא"כ כשהוא מתחבב דרך אמונה הישראלית היינו כ"ל ארו"ל תפלה בכל לשון וכו' כי אדרבה בזה מכניע גם שאר לבויות חמת הקדושה וע"ש שזכו הענין ששוללי' האדם את שמו אחר פטירתו ועוד דברים נפלאי' וכו' (פרי הארץ פ' ויגש) (טז) שרשי החיות של כל ישראל בן המה מאלויות התורה כידוע וכמו שכל פקודה דלוריתא היא כללה דכל פיקודין וכן בכל אור מתורתנו הק' נכללין כל אלויות התורה כמו בן כללות ישראל וחיותיה' מתגללי' זה בזה ואפשר שזה פירוש ישראל ערבים זה בזה פירוש שמעבר' לורוחיהם ומיותיה' איש בלחיו ומחמת זה מלחיים ועומדי' במלות ואהבת לרעך כמוך ממנו וכו' ועי"ז יכול לראות ולקבל כל טוב ע"י התגלות מדת חבירו הלשון ונכלל וגנו בתוכו אור חיותו של עצמו וכו' ומה יוכל להתפרש דברי' עמיקן אללו ממנו כאלו היסוד יתנה וכו' כלל הדבר הסתכלות פתיחות חבירו הם אלויות של עצמו שחבירו המתגללי' אליו ואור החיות שלו שחבירו אינו יכול לראות מחמת המסך וכו' הבל מחמת תאוה וקנאה וכבוד שמי' איש לו לראות אור חיותו בחבירו ומככה בעצמו אור חיותו הנכלל בחבירו ומסך דרכו ואור נתיבתו שזה בחי' לא ראו איש את אחיו וכו' עיין פנים ולכל בני ישראל היה אור וכו' (שם במכתבים) :

(טז) השי"ת מתענג מאד מעוצה שמשפיע לישראל אפי' עובת הגשמי בעה"ז וע"כ לא יטובה להם בזה מרב טוב הלשון להם בעה"ז ו"ש והותירך ה' אלקיך בכל מעשה ידיך פירוש גם שיבאו עליך כל העוצה הגשמית אפי"כ יתיר לך הכל שיהיו הזכויות שמורין לרב טוב הלשון ולא יטובה מהם כלום ע"י עובות בעה"ז והטעם לזה כי ישוב ה' לשון עליך וכו' היינו שהשי"ת שם על עובתך וע"כ אינו מהראוי לנכות וכו' (פטר וזירות) . (יז) נפש איש הישראלי הוא חלק אלוהי ממנו כ"ש וישח בלשו' שמת חיים ומאן דנפש מתוכיה נפש כ"ש בואר וכו' כי נשמות ישראל עלו במחשבה ברכיבי בני בכורי ישראל וכתיב דנפש אחת לה' אלקיכם פירוש כמו שהבן נמשך ממנו האב כך כביכול נשמת כל איש ישראל נמשכה ממחשבתו וחכמתו ית' וכו' שהיא ית' וחכמתו אחד כי הוא המדע והידוע וכו' ואף שיש רבבות חלוקי' מיני מדריגות בנשמות גבוה על גבוה עד אין קץ וכו' ע"ש שורש כל נפש רוח והנשמה

דרך קדושת ישראל חסידים

אנשמה מראש כל המדרגות עד סוף כל דרגין המלוכס בנזק עמי הארץ וקל שבקלים נמשך ממנו העליון שהוא חכמה עילאה כביכול כמשל הבן הנמשך ממנו האב שאפי' יפריני רגליו נתכוו מטפת מוח האב וכו' כמו כן אפי' נפש רוח אנשמה של עמי הארץ יפחותי הערך קשורות ומיוחדות ביחד נפלא ועלוס במדות ועלמותם הראשין שהוא המשכת חכמה עילאה כי יניקת והיות נפש ה'אנשמה של עמי הארץ הוא מנפש רוח נשמה של הנדיקים ירחמים ראשי בני ישראל שבדורגה השארציל ולדבקה זו וכו' הדבק בחי' וכו' עיין פנים (ליקוטי אמרים תיבא חקק א פ"ב): (ט) שגמתי מרבתי כי אלו נמלא מלאך אחר עומד במעמד עשרה מישרי'ל ביהד אף שאינם מדברים בדי'ת תפול עליו אימתה בלי גביל ותכנית משכינתא דשרי'א עליכו עד שהוא מתבטל ממניחותו לגמרי ועי' עוד מעיין אכל כי עשרה שכינתא שרי'א כלומר בשורה עליהם מלמעלה השראה עולמה מאור ה' המאיר בני גבול ותכלית ואינו יכול להכלבם בנפשינו ושכלינו כ"ה מקיף עליה מלמעלה מרחסא ועד רגלה וזהו מעלת תורה ומלות דרביס דייקא וכו' (שם באגרת הקודש) (כ) אשרינו מה ע' ב חלקינו וכו' כי פבורת ה' וקווס מלותיו ראוי לנו מגימל פנים האחד כי הנשמה חלק אליה מ'זעג ורחמי הוא לדבק בשרפה בחי'תם וזה מה ע' ב חלקינו והשני הוא העלה כע' בם היעולה לני מלת ה' בתורתו הק' כדכתיב ובהרת בחיים וכתיב אהב תומיך גורלי כפירש"י שם וזה מה נעים גורלנו וכו' ראוי לנו מלך אבותינו הק' שזיכו אותנו בקדושתם לדורי דורות וכו' וז"ש ונחלתם לעולם תהיה וזה מה יפה ירושתינו וכו' (פנים יפות פ' קדושים) (כא) והייתם לי סגולה מכל העמים היינו כמו סגולה לרפואה וכיוצא שאין השכל משיג טעם הדר. כך תהם עי' בסגולה שהיו קראים עמי ואז אין להמקטרג להשיב על זה כי הוא בסגולה שאין להשיב וכו' (מנשר זרק פ' יתרו). (כב) מה שזכר עמ' משרטי'ה למדריגה שלו היה עבור כלליות ישראל כשארצ'ל וכן כל לרייקי הדור כשמתבררן עלמנו עם כלליות ישראל אז זכותא דרביס גורם להם השפעות מתחכמה עילאה וז"ש ואתה רף שאתה משה רבן של כל ישראל תלוס לשן לוחתא היינו שמתחבר עם ב"י ויקחו אליך שמן זית זך שימשיכו עליך נהירו דתכמתא עילאה ואתה תהיה הנגור להשפיע להם בחזרה ע"ד הרי זה בא ללמד ונמל'ז למד וכו' (פ' משפטים ופ' תלוס ועוד בכמה מקומות) *

בעם (ה) בשם מוח' נחמן קאסיווער ז"ל על משארצ'ל רבנו לא ענתה בידו אלא רגזותו כי גודע שבכל לילה בעת עליית הנשמה כתב היר כל מה שחטא האדם בזה היום והנה אם היה לו לב רבו בזה היום אינה כותבת היר אלא חטא רגזותו ואין לרייבא לכתוב יוסר מאחר דדא ביה בולא ביה כי זה מביא לכל העבירות ר"ל כמארצ'ל וזה לא עלתה בידו לכתוב אלא רגזותו ע"כ ומי שיש לו עיני שכל יבין וישיכל אף כי מעיניו כעם שאירע לו הכל מחמת גדלות שבו כי אם לא היה לו גדלות לא היה מקפיד ולא היה כועס ולא עוד אלא יוכל לרעות מכל דבר שבוים ע"כ מה שטעמה לו מבני אדם ממנו יראה הענין ההוא ג"כ בעבודתו להבירא ית' שלך דומן לו כן שיראה את המדה והענין ההוא בעלמו כי הוא עושה בן להבירא ית' בדבר הנוגע לעבודתו ית' וכל מה שרואה בהנהגת עשרתיו ובני ביתו עמו בדרכי ענייניו ידע כי זה מראין לו שכן הוא מתנהג ג"כ בעבודת השי"ת וכו' וכשיסתכל בן בכל דבר שמביאו לידי כעס בודאי לא יכעוס כי אם יכעוס על זה אזי מודדין לו מדה כנגד מדה ג"כ כי גם הוא חטא בלוחו ענין ממש לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה וכו' ומגביר על עלמו דינים למעלה ע"י הכעס לכך עוב לקיות מענה רך משיב חמה שהם הדינים מדה כנגד מדה מחמת שעי' נחעורר לשוב להבירא ית' בהרגשתו הענין כ"ל והנה כל העבירות שעושה האדם ח"ו במזיד בא מן הכעס כי בודאי ככ"א יש נילוף הקדוש חלוק חלוק ואיך ימלאנו לבו לעבור במזיד להמרותו ית' אך מפני שבא מקודם לכלל כעס ואז אפי' השכינה אינה חשובה כנגדו ומסתלק ממנו החלק הקדוש ולא עושה עבירה ולכן קצתא מוזר לשון יחיד יעקב נזיר מלשון הרחם שהוא מדה הכעס ורחמתו והוא מדתו של עשו וזהמת הנקח כי כעס הוא טבע הנחם ישראל שעמד על הר סיני פסקה זוהמתן והלכה מדה הכעס מהם וכו' והכעס שחדש כועם בעסקי פרנסתו עם בני אדם אזי הממון שמרויח עי"ז הוא תשמישי עבודה וזה וחסור בהנאה ע"כ הוא לא נלמד ממנו והכעס הוא ממש גיהס כי האדם הוא עולם קטן וכבר זמרה שבו הם בחי' הניינס כמובא בזוהר וכו' ע"כ בסרת הכעס עוב לו להאדם בזה ובבא (מאור עינים בחי'ושי מסכת ברכות) (ב) אל תהי גות לכעוס שוב יום אחד לפני מיתתך וליחא בזה"ק כשאדם הוא כועס אז הנשמה בורחת ממנו וזהו ענין מיתת ע"כ כשיראה האדם לכעיס אזי יחשוב תיכף שלרין לשוב בחשבה לפני ית' כי זהו ענין מיתת וכבר ארצ'ל שוב יום אחד וכו' (קדושה לוי גליקושים) :

כבוד

דרך ממוז ופרנסה חסידים

(ג) חמדת הממוז הוא בדורות הללו עיקר סיבת כל התאוות שבעולם וכי' וע"ש עוד במלות הלדקה ובענין מארז"ל מלח ממוז חסר ובאמת מי שיש לו חוש הריח הרוחני ועיני שכלו ולא עיני בשר יראה ויסתכל שהמעות של אותם שאינם נותנים לדקה מסריח ממנו כדבר שלא נמלח ושוהא מבלי מלח וכי' (פ' גטות) . (ד) שורש כל חמדת העוה"ז ושורש כל התענוגים וההנאה העולם הוא ע"י כסף והבז שבאמלמותו ויכל האדם ליקח כל תאוות עוה"ז ותענוגיו ושרשן למעלה ה' ה' מעולם האהב' והירא' שהם זרועות עולם שעל ידם עיקר ההנהגה העולמות ומהו נשתלשל שגם בגשמיות עיקר ההנהגה העולם ע"י כסף והבז וע"ש מה שמאריך בענין מה שרוב העולם ולכדין מאלד במלודיה הזאת של רדיפת הממוז ובענין מארז"ל אין אדם נוגע במה שמוכן לחבירו כי כמו שהנגיעה פוסלת באותיות החור' כן יש גבול לנפשות ישראל שלא יגע אחד במה שמוכן לחבירו רק כ"א י' לו שפעו ופרנסתו המיוסדת לו לבדו וכי' וענין מה שאמר החכם אם לא היה האדם רודף אחד פרנסתו היתה פרנסתו רודפת אתרו כי הפרנסה של כ"א מ ישראל מתאוה ומשתוקקת להכלל בו בכדי שיהא גם עליה לשרשה העליון שמשם לוקחה וכי' (פ' ואתחנן) . (ד) כל שפע הנשמה דרך העולמות הוא ע"י למנוחם כדוע שהתאוות העולמות הוא ע"י לענומים וכי' ולכן עבור השתלשלות הדבר דרך העולמות מתמלא תמיד ירידת השפע ע"י הקטרוגים והדינים שמתעוררים מבחי' למאוס לרין ארוה המקבל אם הוא ראוי לקבל השפע ההוא והמארו"ל קשה יומה דמפרא כיומא דרינא וכי' וזה הוא בכלליות וכמו כן בפרטיות לענין פרנסת יחידים עבור שירידת השפע המקבלים הוא דרך עולמות ובעולמות הוא למאוס לרין את המקבל אם הוא ראוי לאותה השפע היקרה והחסין לכל זה הוא תפלה כי ע"י התפלה נמתקין הדינים והלמומים וכפי מעלת התפלה וההתקנה כך נמשך השפע תמיד למטה מעולם עד המקבל ההוא ובכל עולם חזרים ודינים וע"כ לרין לחזור ולהתפלל תמיד וכמבואר במ"א שלא להתייחס מלהתפלל עוד עבר שלא נעשה בפעמים הראשונים כי בודאי התפל' עשה פעילה שנתקרב השפע אליו מעולם כלל פעם יותר מקודם רק שלא נגלית אליו עדיין המשכת השפע כי לרין עוד להתפלל עד שחמד למטה ממנו וזה מוכן ממינא גודל הרעה שגורם ח"ו לעלמו ארוה האדם העומד לקבל שפע פרנסתו מלמעל' ע"י שום סיבה דיינו מו"מ וכיונא אם יש שם שקר או פסולות וזיוף וכיונא שעי"ז ח"ו מגדיל הקטרוג והלמוס להשפע הכפשי לו מצעל הרין וגורם להתעכב השפע ביומא ח"ו וזהו מוכן משארז"ל אין הברכה מליה אלא בדבר הסמוי מן העין וכי' כי באמת שפעת הפרנסה הוא לפי גודל הצטחון בו ית' והפסגת בעחוו מסיבות חילוניות ששם הוא התלכדות שפע פרנסתו דרך משל אם עוסק במו"מ ומסיים בעחוו על העסק ההוא החילוני שהוא רק לבוש לשפע העליון הירוד מלמעל' וכי' והוא אינו בועט רק על הסיבה וחושב ומדמה כי בהעדר הסיבה יהא נעדר מפרנסתו וחושב תמיד בדבר שיש לו גבול ולמאוס כי כל דבר גשמי יש לו גבול ולמאוס זה ה' מסיים בעחוו על דבר המובנן ההוא ומלמאם השפע במחשבתו בהסיבה ההוא לכן נעשה כן למעלה שהשפעה נריכה להיות מינבלת ומלמאמת ע"י ירידתה דרך עולמות ומסיבה לסיבה עד הגעתה לאותה סיבה הגשמית מאלד וע"כ יש קיטרוגים תמיד בכל עם ירידתה ונתעורר על זה ד' ימים ולמנומים אל כל מי שזוכה לדעת שלם ואמונה גמורה שהוא בחי' הצטחון שעיקר השפע הוא ע"י בעל הרין ית' והסיבה ההוא שעוסק בה אינה רק כלי ריקן המקבל למטה שנותנין לאוכה כי מחמת שהאדם מלובש בחומר גשמי מוכרה לקבל ג"כ שפעו וקיים חיותו דרך מלבוש גשמי אל כל שהסיבה הוא עיקר או שאפשר להסתכס בהסיבה לעשותם בדרך שירבה או יומעט השכר ההוא מצלעדי רתן הבורא וחס עושה כך או מפשיע הדבר מנשמות ומקרב תמיד מקורה לבעל הרין ששם אין למאוס ודיינים ומעשה כך באמת שאינו מקבל פרנסתו דרך השתלשלות ונלמומים כ"א מיד בעל הרין עלמו בהופיעו עליו רתן חסדו ורחמי' הגמורים שזה בחי' פותח את ידיו ומשביע לכל מי רתן לכל מי דייקא שהוא במדרגת לריק הנק' חי שיש לו צטחון הגדול על בעל הרין לבדו לזה הוא משביע רתן שהוא ניזון מרתן העליון וע"כ יש ברכה מליונה בצוותיו כי ע"פ רוב הדקיקים אינם בעלי מו"מ ועסקי פרנסה ע"י סיבות גשמיות כדרך העולם ומכל מקום ניזונין בכבוד וכל זה ע"י גודל הצטחון רק בהבורא ית' כי כפי שיור. הפשטת הצטחון מן הסיבות הגשמיות והתקדושות אל בעל הרין כך נמשכת השפע בהתפשטות מן הסיבות כי אם אין הצטחון חזק כל כך לרין לקבל דרך איזה סיבה והתלכדות עם השיעור בעחוו ואם בעחוו רק נעמלה או גם הסיבה הוא דקוה בלי עמל ומורה כ"כ זה בחי' דבר הסמוי מן העין היינו שהצטחון אינו בסיבה הגשמית והבראית למין רק על בעל הרין ית' שאין העין שולמת בו שהוא מקור הרין אשר עין לא ראתה שעליו הוא צטחונם

דרך ממון ופרנסה חסידים פו

במחנה לבד ולכן הברכה מאויה עם לפי שאינו צוה להם ע"י למאמרים שהן בחי' דינים רק ע"י בעל הרלון ית' וכי"ס בספר תולדות יעקב יוסף בשם ר' נחמן הארידיענקיר בענין מארז"ל בימינה אורך ימים איבא וכל שכן עושר וכבוד ופירש הוא ז"ל שאפני עושר וכבוד שלמיימיניוים צה אינו בה מדבר הנראה לעין שהוא ע"י סיבות עבים וגשמיים כדרך העולם בעסקים של מו"מ וכיוצא אלא ממקור שאינו נראה לעין שהוא סיבת כל הסיבות לכן עושר וכבוד שלהם אינו נראה לעין להכתב בספוק צפירוש כי"א בהעלם ע"פ כל שכן כאמור וכל שכן עושר וכבוד ודשחית והוא ע"י שאין השפעת שפתן דרך האלממות העולמות כי"א למעלה מן העולמות ולמעלה מן האיתיות שהאיתיות הן העולמות כמודע לכן לא נכתב עשרה כתיבת איתיות רק ללמד בדרך כל שכן וכו' עיין פנים והכלל שכל מה שהבטחון מוגבל בדבר שיש לו גבול ולמנוס אזי גם השפע נתלמס ונתקטן שזה בחי' אין הברכה מאויה בדבר המדוד והמנוי וכו' וכענין זה הג"ל שמעתי מההחס הולם האלקי מו"ס וזו"ס מאליפאלי פירוש על מה שכתוב במשטר ובחוני לא צו"ת וכו' והריקותי לכה ברכה וכו' כי מי שצומח בטחון גדול ואמונה חזקה רק בו יתב' שהוא סיבת כל הסיבות ולא בעלם הכיבה שהיא הכלי אשר בה ינתן השפעתו אם הוא בבורינה זו אוי יורד לו ההשפעה מלמעלה מבעל הרלון עמו בלי האלממות למאמרים ולבושים רק מופשט מן לבושים מוגבלים שהן דרך ירידת רעולמות וזה והריקותי לכה ברכה מלשון אריק חרבי שפירש"י שיפשיעו החרב מתערה שנתן בתוכה ונשאר ריק וזה והריקותי לכה ברכה שהברכה תהיו מורק ומופשט מלבושים מוגבלים ולמאמרים עד בלי די שהוא סוד הלמנוס בחי' "שומר לעולמו די וצ"י מלות מעשר שבתו בו יתב' ותלמינו שלא יתחסר לכה ע"י מה שאתם מחסרים בתואותיכם ומעו"תים בנתינת המעשר כי אין אתם משימים בטחוניכם על הכיבה בעלמה שהיא התבואה או המעו"ת רק אתם בימים בהשי"ת לבד עי"ו גם אני אפשיע לכה הברכ' מן בחי' הגבול והלמנוס שלא לכתב השפע ח"ו עי"ו ותהיה הברכ' עד בלי די כג"ל ודפח"ח (עיין פנים שם בפ' הג"ל) : (ה) כל החסדים שלריכין להתפשט בעולם כולם גנוזים בהתורה דרך משל חסד שלריכין למזמות גנוז בפ' המן וכל הדרך לקבל חסד של מזון ידבק בפ' המן באמרו בכל יום ומטה יושפע שפע זה וכן בשאר דברים כ"א ואחד במקומו ומה שלנו רואים שהלדיקים בדוחקה אע"פ שמתדבקין בהתורה וכו' עיין תורה אור מט : (ו) אמר הבעש"ט ז"ל אין מזל לישראל ר"ל מדת אין שהוא הרלון העליון הקב' אין לרוב העלמו וכו' זה המזל לישראל וכן מה שאמרו בני חיי ומווני במזלה תליא ר"ל במול' אלף וכו' עיין פנים (שם בליקוטים) : (ז) הכעס שאדם כועס עם בני אדם בעסקי פרנסתו אוי המזון שהוא מרוח עי"ו הוא תשמישי ע"ז ואסור בהנאה וע"כ הוא נאכזר ממנו שלא יבנה ממנו (שם בחידושי משכת ברכות) : (ח) עסק מו"מ הוא ג"כ עבודה ותורה כי כמה דינים יש על זה ואמר הרב הבעש"ט ז"ל כי הם האדם הלומד את התורה לשם הבורא ית' למשל אם לומד המשנה המחליף פרה בחמור הוא חשוב מאד לפני הבורא ית' כל שכן אם עושה הדבר ומחליף פרה בחמור ומנהיג עלמו בזה ע"פ הסור' ודאי יותר ישוב עבודה מעולה כי כל דבר שיש בעולם הכל לא בראו הקב"ה אלא לכבודו וכל דבר קטן וגדול אינו מתכנה כ"א ע"פ התור' וכו' ומכל דבר יכול לעבוד את ה' ולהכיר נפלאות הבורא יתב וישיג מתוכו שכל עליון ונס בפשוט אם מתנהג ע"פ הסור' דהיינו איתא לך והן לך ומאוזן לך הוא ג"כ מקיים מצוה ואחז"ל ישב זלע עזר וכו' וא"כ כשמתכנה בן אלו הוא עומק בתורה תמיד אפי' בשעה ששוקק בסחורה וצולל"ל נשאת ונתת באמונה ר"ל אם הוא נושא ונותן באמונה שמתמין בהבורא ית' ובכתורה בשעת מו"מ יעסוק ע"פ הסור' הנקראת אמונה או קבעת עתים לתורה פי' כל העתים אפי' שלא בשעת לימוד כולם הם קביעות לתורה ח"ש טוב תורה עם דרך ארץ פי' טוב הוא אם הד"א דהיינו המו"מ הוא ג"כ עם התור' כג"ל (שם בחידושי שבת) : השמעה (עית) גם עתה עד היום הזה יורד מן השמים לכ"א ואחד מזוני וע"י התלבשות השכיני בלחיה סיבה מן הסיבות רק שדור המדבר ירד מן מן השמים בני שום התלבשות בלחיה סיבה ועתה נתלבש לפי הסיבה ח"ש קח נלגנת אחת ר"ל כלי וסן שמה מלא העומר מן שיתלבש בחי' מן שהוא לחם מן השמים שיתלבש בכלי ע"י סיבה מן הסיבות וזה למען יראו את הלחם וכו' "שלא במדבר יהיה בלי שום התלבשות בלח' סיבה לכן גם עתה שנתלבש ונתכסה בחי' סיבה מן הסיבות ידעו ויבינו כי זהו הלחם בעלמו שירד מן השמים פי' בשלח והוצא עם עוד בכ"ח) : (י) ארו"ל כי יעקב לקח לעלמו מו"מ ולעשו עוב"ד הגם שארץ רוחים כי יש ית"ל ג"כ עשירים אמנם כל העשירים כולם הם מלאים יבין ונתנה כאשר ראו רוחים ברוח ואין נהם עוב"ד אמנם אותם העשירים העובדים את בוראם מתוך עשירי יש נהם תענוג משוך

דרך ממון ופרנסה חסידים

מתוך עשרים כי ימ"ז שנה מן ימ"ב את זה לקח יעקב (קדושת לוי בהשמעות לפ וישלח) :
(יא) כשארם עוסק במי"מ בלמונה ממילא בשנת המי"מ עוסק בחוריה ג"כ כי הולך בשוק ופונג
בלשה ואינו מסתכל בה ולא בבגדים שבה נמלא לומר או הלכה שארז"ל אסור להסתכל בלשה ולא
בבגדי זכמותין שלה וכן אם זכיר מלומר שקר הוא לומר או הפסוק לא תחשבו וכו' וזריך לזכר
בהם מאד שלא להניד ולהוליע שקר מפני וכו' (עיין חמת ארת זיין) וכן כשזכיר ליתן מדה לך ורואי
עומן משקלונתיו במלת או הוא זוכר בפסוק איפה לך ורין לך יסיה לך וכו' נמלא אם עוסק
במי"מ בלמונה אוי הוא לומר ג"כ ח"ש יפה ח"ת עם דרך ארץ כלומר דהיינו בשעה עוסק בד"ה
ומי"מ הוא לומר ג"כ מאחר שעוסק בלמונה כלי' ולריך האדם לזכר מאד ליתן מדה לך ולזכר
משלו ג"כ כי כאשר האדם מתנהג עמו כן השי"ת מתנהג עמו וצמדה שאדם מודד מודדין לו
וע"כ אם הוא נותן מדה עובד ומוותר קלה משלו או כשהקב"ה שיקל מעשיו מלמעל' מכריעין הוכיות
על החובות וכו' (שם בליק עיס) : (יב) בואת נאות לו לאדם להשליח את נפשו את האלקים
להסתפק במיעוט וכל מה שהינו אלקים אפי' במעט מצעיר ידמה בנפשו כאלו גם זאת רק בחוריה
לדקה כי כל אדם כפי שידוע פסיתות ערכו ומיעוט עבודתו את הבורא יתברך אינו ראו' אפילו
לחיות מעט כזה ומעט שחגנו ה' אינו כ"ל חסד ולדקה וכו' ומדרך המקבל דקה בוש יבוש וכלימה
יכסה פניו להפרעם על הנותן למה לא הרבה בלדקתו חשארז"ל אם רואה אדם שמונותיו מלומלמין
וכו' כי בודאי אין דרכו של איש הירא וחסים במעשיו להסתכל על חסרונו כי אם ישליך כל ידו
על ה' וזאת יכוון מחשבותיו ולרכותיו כי הוא יודע לתקן בעיניו יושר ממנו חמסם בהתמיה כזה
שגתה ברוחה והסתכל כבר על חסרונו ורואה שמונותיו מלומלמין ע"ה על זה לבלתי יתרחק אחר
מודותיו ית' יעשה מהן לדקה כלומר יעשה מוונותיו המלומלמין לבלתי לדקם הינו שדע שגם זה
המעט הוא רק מדרך הבלק' ולא מדרך כשרון פעולותיו וכיון שכן הכל נבונה יתחב לפניו אפי'
מעט מצעיר מאחר שאינו ראו' מלך מעשיו גם לזה רק שהשי"ת עושה עמו לדקה וחמד וכו' (אור
המאיר פ' כי חלה) . (יג) יתפלל אדם בכל יום להשי"ת שימין לו פרינסתו מידו הגדולה ולא מיד
ב"ו וכיון בתפלתו זזת שה ה' מתפלל דבר זה לכבוד ה"ת שמכיון ששמתו היא חלק ממנו יתברך
ראוי שהשי"ת יספיע לו ממנו בעלמנו ילא מיד בשר ודם אחר כמוהו וכו' וכש'עסוק בפרנסתו יכוון
ג"כ כלי' שאני עוסק בפרנסה בכדי שהשי"ת ימין לי פרינסתי מידו המללה ויהי' לו נחת רוח
שיספיע על הלוקו ביחוד נמוד בלי שום דבר אחר כלל המפריד ביני וביני ח"ו וג"כ שיהי' לי מה
לאכול ואוכל לקיים מלותיו יתב' ויאמר זה בפה מלא ג"כ קודם המי"מ וכו' (חסד לאברהם בהסגת
הדיוק וכו' מיה' שגם שנה ז"ל) : (יד) בענין מה שרבים רגילים מאד לדאוג על פרינסה הנה
ידוע שפיקר האדם הוא המהצבה ולא מקום שיפול המהצבה שם הוא האדם אם בעומאה עמא ואם
בעתרה עסור וכן בדינה ורחמי והכל הולך אחר החושב במקום שהוא זהו סיומו ומשם שהשפעה
לפרנסתו הנה כתיב וברך בכל אשר תעשה וכתוב גול על ה' דרך וכו' והוא יעשה הענין הוא
שלא יצאה האדם על הסיבה כשארז"ל שאין עניות ועשירות מן האומות ואינו מוטל על האדם כ"ל
לעסוק בליזה סיבה שיהי' דרך מביא הברכה על המעשה וז"ש יברך בכל אשר תעשה אבל פרטות
הסיבה אינו זריך שיהן כל מחשבתו לדקק מאד בה וזהו גול על ה' דרך והוא יעשה הוא יוליא
מכה אל הפועל המבוקש כי הדקדוקים שמדקק במחשבתו בענין הפרנס' דקדוקי עניות הן כידוע
שהפרט נק' דין והכלל נק' רחמים אשר לכן מעשי ידי אשה אין בהם סימן ברכה שהשפעה הוא
ע"ש דין וכן כשמדקק מאד במחשבתו בפרטות הכל הולך אחר החושב והרבה שולטין ודורשין מאד
בפרטות פרנסתם וזהו סיבה לדחוקם וכו' אשר לזאת רבים ליעקים ואינם נענים מפני שם ליעקים
בכל מחשבתם בפרטות העניינים ובזאת לא עליו המללכה לגמור לדקק ביותר אבל ישליך על ה'
יהנו או ילינה וכו' (פרי הארץ במכתבים) : (טו) מי כעמד ישראל גוי אחד בדרך דהיינו שגם
בענייני ארץ לא יפירדו מאחד האמת ח"ו וכו' לזאת יאות לנו להיות כל עסקינו בעיני דעלמא
לא לגרמייאיו כ"ל להחיות נפשות חלק חלקות ולמלאנת מחשוריהם בהמד טנס שבה לנו מדעין האורה
גיוורה ה' אחד אשר חמד אל כל היום חמד של חמת האמת העולם ומלואו בכל רגע ורגע רק
שאשתו ובניו קודמין לכל ע"פ השור' וכו' וגריכין לזכר הרבה בעתים הללו בעבודת האדקה וכו' עיין
פנים (ליק מי אמרים תניא בגמרת הק') : (טז) מעולם לא ראינו לבי קיין וארי סבל וסם לא נבראו
אלא לשמחי וכו' כי כל בהמות מתפרינסים בלא לער והטעם מפני שמתלכך עולה מבחי' לזמח
לכחי' חי לך הפרנסה רודפת אתהיהם כדי להעלותם והיה ראוי יותר בלדם שסוף בחי' מדבר
שחם הפרנסה רודפת אתהיהם אלף שאל האדם מעשיו אינם הנוטים או אוכל שלא בכונה הוא
מקלקל

דרך ממון ופרנסה חסידים פו

מקלקל את המאכל יותר ממה שהיה ה"ש כרעותי את מעשי וקפחתי את פרנסתי וכי כי ע"ז פרנסתו בירח ממנו ור"ך לרדוף ולרוץ אחריה וכי ה"ש יפקד ונחן לי להם ללכול היינו שהלחם ידמך לו בלי יגיעה מחמת העלאתו בלכילתו וכן הבגד יתאווה להיות לבושו שיקבל אור המקיפיו וכי (פניו יפות פ' וילא ופי' בלק ופיין גם כפי' בראשית ועוד בכמה מקומות בדבריו ז"ל) : (י"ח) שמעתי בשם הרב המגיד מו"י מיכל ז"ל שאמר שבזמן הזה כל העבודה זרה הוא ממון וכי (אור החכמה פ' יטרו) : (י"ח) הלורה של המעבט הוא מכבד אור נשמת האדם כאשר יבין מדעתו אם נותן דעתו על המעבט נכבד אור השכל ממנו והשאר"ל על פאט אחד שנקרא בנן של קדושים דלא ידע בצורתו דמעבט וכי השאר"ל שהרבה הקב"ה למרע"ה מעבט של אש מתחת כסא כבוד כי אש שורף ואש מחמם דהיינו אם ח"ו מתכבד בכספו שלא כהוגן אז שורפתו ואש מתכבד כשורה בלדקה בלב שלם וי"ח אזי המאווה הוא מניע עד כסא הכבוד ומחממו מניע לענג רב בזה ובזה (מועט אלימנך פ' כי תשא) : (י"ט) ענין וברכך בכל אשר תעשה וכשאר"ל עיין בפתח (אות יג) החשובות והרהורים (ה) כשים למך בן במקום מטוף הוא הולך לאותו מקום מחמת אהבת הבן כדי ליקח לאותו משם כך לפעמים נולד מהשכח בראש מחמת שהולכות יורדיו מלמעל' ובחין לאדם ג"כ לאותה המהשכ' וכשכח חכם לידע בחיזה עיין ה"ה המהשכ' אם באכ"ב' אם ביראה אם בתפארת אפי"ם שהוא מענייני מו"ז בחלואת גופיות הוא יכול להעלות אותה ידע שאותה המהשכ' לר"ך להתקן בואותה שעה אם באהבה אם ביראה אם בתפארת שנתקלקלה מחמת הסכרי' ועכשיו היינו העת להעלות א' מה ולכך ירדה המהשכ' מעולמות עליונים וצרה להאדם כדי להעלותה מהשכירה היות שידבק עלמו בצורה ית' לפי אותה המדה אם באהבה או ביראה או בתפארת ובזה מזהם של זיין ימי הכניין ומפיד יראה במהשכ'ו אותה מדה נולד בו אם מאהבה או מיראה או מתפארת ויעלה אותה המהשכ' למעל' וכן בלכילה וסחים כשנולד בו אהבה או ליקח חשבוט שהיה לו מאכילה וסחיה זו ויעלה אותה החשבוט לבורא ית' וכן כשנולד בו התפארות יעלה אותה התפארות שיש בואתו דבר שמכח זה נולד אותו התפארות וידבק אות' לבורא ית' שכל דבר מעלל התפארות הבורא ית' מעלל כל הארץ כבודו ויעלה אותו הפנימית שיש בואתו דבר כ"א לפי מדתו וזיין ימי הכניין וידבק הפנימית של אותו הדבר לבורא ית' (ליקוטי אמרים דף ד' ע"ג) : (ג) כשהוא מחשב בדברים רעים שחם ממשרא דדינא או מלמלם מחשבתו בואותו הדברים רעים ומרחיק עלמו מהתפארות הסוד עליון של א"ם ושורין עליו דייגים וכן כשמחשב בדברים נשמים הוא מלמלם לשם מחשבתו שכל מקום שהוא מחשב הוא ממשיך עלמו לשם שהמהשכ' הוא קומה שלימה (שם דף ה) : (ג) יש יראה שירא מהדיבורים שיוליאם מש"ו הוא עולם הדיבור המהשכ' הוא כמו שפר שאומר מה שרואה בספר כן אוימר מה שרואה במהשכ'ו וכמדומה לי שמעמתי שזכה הפירוש אפשר קוב"ה בצוירייתו וברא מעללם שהתורה מהכמי' נפיק ר"ל מה שראה שמהשכ'ו כביכול רואה שיברא זה הדבר ברא (ס) : (ד) לפעמים כחבר מקשר מחשבת חבירו למעלה יכול לשנות מחשבת חבירו בואופן שהוא רואה (ס) : (ה) בשם הויה ב"ה בחי' אחר שבו היינו אותיות שלאחריו הוא שם כוז"ו והנה האתור הוא בחי' אחרון של הפנים ונדע שהמדריג' אחרוני' של דבר הוא מספרו ע"כ נרמז בשם זה מספרו של שם הויה ופירוט כוז"ו דהיינו שזו השם הוא מספר של שם הויה שהוא כ"ו והנה האב שיש לו בן קטן ואוהבים זל"ז אחד וכשרו"ל להשתעשע עם בנו מראה לו פנים ואח"כ מתקשר עלמו ממנו ציד או בדבר אחר ובנו מעביר המכס' ובזה יש מענוג אל האב ומוסף בו אהבה אל הבן והנה האדם כשרו"ל לעבוד את כ' ולדבק בו כראוי ואח"כ הולך מחשבתו לדברים אחרים של עוה"ז ובאמת כמה שהמהשכ' של האדם מחשב שם הוא האדם עלמו ובאמת מלך כה"כ ולית אתר פנוי מניה אך הוא שם בתפארת פנים וכו' וכו' אסור והוא המדריג' התחתון' וזק בזה כי ידעם כי המהשכ' שח"י' אלל חלקית ע"כ הוא אלל דבר גשמי ונדע שהגשם הוא תחתון מעל המדריגות אך כיון דלית אתר פנוי מניה ובכל מקום הוא חלקות ואם זה האדם קורא בלבב יכול למלאו בזה המהשכ' מלמא שהוא בה בעת את החלקות אשר בה כגודע במ"א או הוא נק' בעל אסור ויש בזה מענוג גדול להש"י כביכול כמשל האב הכ"ל והנה אר"ל טעם על קולו של קול למעל שאם חידד בו ח"י קוסר לו קשר כמותי ונדע כי כל מי שמתאו' לדבר קורא בחי' נוקבא לאותו דבר וכו' בחי' דלת וכאשר נמשך לו הדבר היות שהוא חסר מענוג או נעשה בחי' ה' והנה הכתוב שיהי' כל אדם בחי' נוקבא להש"י שיתאו' לדביקות הש"י ואלו יח"י בתי' דלת וכשנמשך לו ח"י לדביקות או הוא בחי' ה' אקל' זה הכתוב שיהי' תמיד בבחי' זו ואם ח"ו נמשך למחשבות אחרות של גשמיות וכו' דבק לשם

דרך מחשבות והרהורים חסידים

גם כרי דביקותא נמשך למטה ונעט' תמונת סוף ולא חוזר בו כנ"ל קישר לו כתר כי הוה נעט' בעל תשו' כנ"ל וע"ש שמבאר שכל ענין זה מרומז בשם כוח"ו כנ"ל וע"כ השם כנ"ל הוא מוטייל למחשב' זרע (דף לה) (1) זה כלל מהמחשבה של עבירה נכרה נשמת המחשית ר"ל ומנוף המעשה של עבירה נכרה גוף שן המחשית ונכרה משחית ממש בנוף ונשמה ורס לא עשה והמעשה של המחשבה עדיין אז המילין כידוע ממחם אחר האדם הכוח בלילה ומשמש עמה ממש ונכרה מזה גוף אל הנשמה וחשארז"ל אל יברכר אדם ביום שאל יבא לירי עומאת קרי בלילה כי בודאי יבא לירי כך כי הוא ירוף אחר אדם זה שיברר גם גוף לנשמה שנעט' על ידו ביום ע"י המחשבה לפי זה אן חילוק אס מהררר בלשנת אים או בבתוה כי בברור זה נ"כ נכרה נשמה למשחית ואח"כ מוכרת לברור גוף ח"ש ברית כרתי נעימי ומה לתנוון על בחול' וכו' (עיין פנים דף לו ע"ב) : (2) צבוא לאדם מחשבה רעה לריך נירא ולשור אל לבו כי המחשב' שן אדם היה מרכב' לכשי"ת ע"ד האבות הן הן המרכב' כידוע והוא שלוח להעלות המחשב' כידוע ולריך שיהי' ליר נאמן לשלחי ונפש אדוניו ישיב כביכול את ה' הוא משיב (אור תורה פ' תולדות) : (3) כשרילין ליקח הדבש מהכורות מנרשין הדבנרים ע"י עשן שבו שני גווים ארוכמא והוורא כמו הן כשמסבין המחשבות זרות נכיים לבזו אהב' ויראה ומי' יגרש המ"ו וז"ש סבוי כדבורים וכו' (שם ברמזי הטלים) (4) פגם המדבר בלא מחשבה או עם זרע בתפ"ל או בלימוד ישבר המחשב' זרע הכוח וידבק עלמו בבירא ית' ובהו מקן הנילץ הק' שיש במחשבה הכוח והוא משג לאדם משוג' משות וכו' בנו בשביה ובא אלל אביו ואמר הרי יש לך מעות פדני מהשבי (ליקוטי יקריס דף יג) . (5) ענין תיקון המ"ו והעלאה אל שרשם עיין תפלה ארת גד (יב) לריך אדם לידע כלל כאשר בא לו מ"ז מן זיין ימי הבנין ר"ל אהבה רעה או יראה רעה או ההפלות רעה וכן מכל זיין ימי הבנין לריך לקשר אותה כ"א בשרשה כ"ד יעשה ימלא הדבר הכוח והו הרע ניפל למטה והעוב יקח ממנו ר"ל שיצא עליו לירוף אחר למשל כשצא לאדם במחשבתו הותיות של יראוף ישבר המחשבה הזאת ויבא עליו לירוף אחר זהו פירוש כשצא אל הבינה נמחקין הדינין (דף יד) (6) דע כי כלל גדול כי כל דיבור קודם שמענשים אותו מהו מולות כפה לריך להיות תחלה במחשבה שלו והוא בהעט גדול מאד כי אין יכולין לדבר רק מהאוליות שהיו תחנה במחשבתו כי גם כל מה שאדם מחשב במחשבתו הוא ע"י לרופי אוליות (שם ע"ב) (7) ענין גדול כה המחשבה מחמת שהוא רוחניית והוא למעלה מכלי הגוף וכו' עיין דיבור ארת יט (8) מחשבתו יהי' למעלה בעולם העליון בעבודת השי"ת וידבק ויבטח בו סודת ישג ארת וכו' כלל גדול בלוחה מחשבה שהתחיל בה כשקם ממעמו ילך בה כל היום ולא במחשבה אחרת (לוחת כריב"ש דף נימל ע"ב) (9) המחשבה שכלל אים הישראלי נלקחה מעולם המחשבה רק שהיא בבחי' שנייה מהשבות נפולין ממקורן ומי שיש לו לב להבין מדררן מהשנייה ומעלה אותן למח בה עליונה הנק' חכמה כ"ש בזה"ק כולו בחכמה אחריריו : זה עיקר עבודתו נכרה הנלוות שהם המחשבות המלוכסין בקליפות לבררן ולהעלותן ולייחדן לשרשן שזה בחי' רבות מחשבות בלב אים היינ המחשבות הרבות העוזרים על האדם שהם כלולין מכל השבעה מדות כגון אהבות רעות זיראות רעות וכו' והאים הנכבד נעטרר מזה בעלמו לבררן ולהעלותן לשרשן להבנת הכורא ית' ויראה מלפניו ית' וכו' וז"ש מרחוק ה' נראה לי היינו מדברים שגראים רחוקי ממנו ית' מזה דווקא ה' נראה לי כנ"ל וכל זה ע"י בחי' חכמה הנק' אחותי כ"ש אמור לחכמה אחותי את עי"ז מדבקן בשרשן שהוא החכמה וז"ש רבות מחשבות בלב אים היינו המחשבות כנ"ל ושמה תאמר שביחם לבנלל אותך לכן אמר ויגלה ה' היא שהיא תקום מנילחת ע"י שברר המחשבה ותפלה אותה לשרשה וכמו שאמר בעצמי' זלשיה ע"פ הכה נא ידעתי ה' אשה יפת מראה את וכו' כי אשה היא מקושר תמיד בשורש המחשבה ולא ראה והכיר בה במזונת ישיה עד עכשיו כי היה רחוק מאד מזה כי מחשבתו היפה תמיד שלא במקום ראה הנשמיית רק דביקה בשרשה כנ"ל רק כשירד למארים או ירד כביכול ממדריגתי בשביל לברר בירורים שהם נילולות הק' מעולם ההבנה שנסלו לקליפת מנרים וכו' ולכן צבואו למארים ירד ממדריגתו והתחילו לבא אליו מחשבות מבחי' השנייה וכו' לכן אמר הכה נא ידעתי וכו' כי נפלא ממדריגתי עד שידעתי כי אשה יפת מראה את ע"כ אמרי נא אחותי את פירוש ללחוח בבחי' אחותי שהיא בחי' החכמה עליונה ועי"ז יעלו המחשבות לשרשן ולא די שלא יבלבלו אחתי אלל אדרבא אחותי נפשי בגללך וכו' ע"כ יראה כי לא להנילל א"ע בזה להבין במחשבתו מסיקן זרשם ולהעלותה למקירה כנ"ל והם מ"י שאינו בגדר לריך לא וכל לוציר צבואת המחשב' אללו צבורת ית' ע"י שלא הוקבע אללו מדות הכורא ית' כזכית

דרך מחשבות והרהורים חסידים פת

הזכות מכל מקום יעסוק בתורתו ית' בעת ההוא ויתחיל להדבק עם הכחמי' שנתעוררה אללו
 בהטוב ויתקנה עי' וכמו שאמר דהמע"ה ש'ימי ה' לנגדי תמיד ר"ל כי אללי היה שיה בין שפיה
 מדריגת ה' בין שהי' צבתי' נגדיות זהכל היה עובד השי"ת בזהו שדיבק אל"ע עי' יותר בכה"מ
 ובירר את הרע ונעשה הכל טוב (מחור עינים פ' שמות) : (יו) מחשבה טובה הקב"ה מלרפה
 למעשה ר"ל שהקב"ה מלרף ומייחד האותיות של המעשה עד שיוגמר לירופה ויגמר המעשה עי' כי
 עי' מחשבה טובה יחוד למעלה ולא נולד המעש' וזהו מחשבה טובה מלרף למעשה וע"כ ארז"ל
 המקדש את האשף ע"מ שהוא לדיק וכו' שמה הרבה חשובה כי ע"י הרבה נעשה לירופה אותיות
 והלירוף הוא יפזול שיבא לידי מעשה בפועל ומה שנשתהה הוא מפני שעדיין לא נגמר הלירוף
 שיבא בהשלמותו למטה (כס בליקוטים) . (ית) נקיים הגוף מנקס גי' המחשבה וכו' (שם בחידושי
 מסכת ברכות) . (יע) כשארס רותה לדעת ההלכה ה' דרכו היינו שהמחשבה שחשב בה אדם טעור
 ונקטה בחינה לזה כשעומד להפסל ואין מעבד ומבלבל תפלות ואדרבה מסייעת את האדם לצודת
 בורחו ודאי מחשבה טובה וזהו הבל אם מדעת תפלתו ומבלבלת אותו אזי ירפנה כלרוף כסף
 כי יש בה סיגים חף שלפי דעתו נדמה לו שמהשבה קדושה היא וכו' (קדושת לוי פ' שמיני בדרושי
 שיר השירים) (כ) אל"ה לשום פעולה בעולם ללא תבא אל הפועל אם לא בהקדש תחלה בסוד
 המחשבה וזה נק' בספרים צפי' יהוד המוחין זוג עליון ואר"כ נעשה יהוד התפסון וכו' וכמו כ
 בסע"ה סיף שנופל לי במחשבתו אחיה מדה רמה ח"ו וע"ה ברעתו לנמור אותה ח"ו בזה גורם יחוד
 בסע"ה במוחין שלהם ר"ל ובהו נותן כה בקליפות להשקות אותם מן הקדושה ח"ו ע"כ לריכין
 לזכר בזה מאד וכו' (אור החפ"ר פ' שמות) (כא) המחשבה של האדם מחשבת סומד בלתי
 הפסק רגע וזהו המושכת לו חיים מליצלה ואם חושב מחשבות קדושות מושכת לו חיות מסערה
 לקדושה מעולם המחשב' וכו' ולהיפך ח"ו נעשה מרובה עם מחשבתו לסע"ה המושכת לו חיים מעם
 וכמה ראו להי"ת חרד יתחד בשמעו כזה וכו' (פ' כי תשא) . (כב) בואת יבחי האדם אם מיושר
 בפנימיותו מחשבותיו אל הבורא ית' וכו' בעת שנתעורר משינתו יראה לאל פונה מחשבתו במשקל
 ראשון וזהו בחינה אל הבורא ומחשבות מחשבות של מוי"מ ושאר לרכי' בהשמיים מסתמך לבו חסר
 וריקן מכל טוב ומחשבותיו מעורבות מהכלי עולם וכו' ויבין מזה פחיתות ערכו ונגזרת מדותיו
 לאפוקי מי שיש לו נשמה טהורה אזי תיכף שמתעורר משינתו מחשבה קדומה העולה על רוחו ודעתו
 הוא לחשוב מרוממות אלקותו ית' וכו' (שיר השירים) (כג) שמעתי מהמניד ז"ל שהי' אומר אשר
 בדרך כלל פרטי מחשבות אדם אינם כי אף שבעה מיני מחשבות הנמשכין מוי"ן ימי הבנין
 וכשארם מתבונן על פרטי מחשבותיו ומשכיל לדעת מאיזה מדה נמשכה זאת המחשבה החילונית
 שנפלה עי' השבירה לקליפות ועתה ראוהו שהוא יעלה ויגביה אותה לשירשה עלה היעולה
 שיכוון את השם עם הריקוד השי"ך לזותה מדה דרך משל אם נופל לו במחשבתו אהבת לילוף ר"ל
 שנמשכת ממדת ההסדר למעלה ע"ג ולמטה ג"ע יכוון בפנימיותו מחשבתו שם של חסד בניקוד סגול
 וכדומה שארית המדות ובה נאות לו להעלותן ולהמתיקן בשרשם בלמענות השמות עם הנקודות
 וכו' (שם) : (כד) אל תפנו אל האילנים אפי' מחשבה קלה שפונה אל מדעתו ועסרהו בדבר
 אחר נעשה מרכש' עם מלא קומתו כמוצא בספר חרדים וז"ש ואלהי' עמכם לא תעשו לכם
 כלומר לעלמכם שנעשה בעלמו עם מלא קומתו צחי' מסכה ושורה עליו רוח טומאה וגמר אימר לני
 ה' אלקיכם היינו בזהו פנימיות מחשבותיכם דבוקה לרומזות אלקות אזי נעשית מרכש' להשרת'
 הקדוש' וממשיכין עליהם ארנותו ואלקותו להקרת ה' אלקיכם דייקת וכו' (פ' קדושים)
 (כה) מה שגם אדם הכשר מוכרח לעבור במחשבתו מחשבות שחננדו וכו' וכשבהה לו מחשב' לריך
 להיות נזהר בעיניו נמאס וכו' ואר"כ כשמתעורר מן הדבר אל הבורא ית' הוא היחוד ועליות השכיני'
 וכו' והאדם גי' מתעלה בזה והולך מדרגה לדרגה וכו' עיין יראה אות שיר . (כו) ענין
 הסגברות והסתלקות נגד מחשבות' חוץ עיין יראה אות שך : (כז) הסתלקות גדול לענין ההרהורים
 ומחשבות זרות הבאין לבלבל את האדם הן בשבת עסקיו במו"מ ודרך ארץ וכן בשעה ששופק
 בתורה או תפלה וכו' ותלואו כל אדם ראוי לעסוק בהעלאת המדות של המחשבות זרות כנוודי רק
 העיקר להסיה דעתו מהן ולא ישוב להם שום טענה ומענה כלל כי המתלבט עם מנוול מתנוול גי' כ
 רק יעשה עלמו כלל יודע ולא שומע ההרהורים שנפלו ויחסר מדעתו וכו' עיין יראה אות ש מ .
 (כח) יודע כי עיקר הוא המחשבה של האדם ובמקום שחושב שם הוא ואינא בספרים שלהם אדם
 מחשב ומסרהר בלשה ח"ו אזי נתלבטין כל רמ"ח איברים כל רמ"ח נשמתו בדמות אשה ח"ו לא יהיה
 כלי נצר על אשה (כלי הוא לשון מחשבה כידוע וכ"ש אשר נכלו לכם וכו') היינו שלא יחשב בהרהורי

אל"ה

דרך מחשבות והרהורים תמידים

אשה ועיי' לא ילבוש גבר שמלת אשה היינו שלא תחלש נשמתו באשה כגיל (מבשר לרק פי' כי טאה) : אם בא לאדם אשה מהשכח רעה יסתכל בטוב שכנגדו כמו שידעין בפרוה הפרי אשה פרי יגדל וזה ידוע שלשום קליפ' קודמת לפי ועי' כשבל' לו אשה מהשכח רעה שהיא הפרח והקליפה כי זה ידוע שטרע אינו רשות בפני עצמו ח"ו רק שיהיה כמו פרח וקליפת השרי שמונע אותו לבל' אל הפרי מהמת שכבר עבר עבירה ואח"כ כשרואה לבל' אל אשה מדריגה בל' לו אותה עביר' במחשבתו ומונע אותו מבל' למדריגה ואפי' אם עשה תשובה על אותה עבירה אעפי"כ מתעורר הקיטרוג כשנרין לבל' למדריגה יותר גדולה ונרין לעשות תשובה יותר ואפי' אם יודע בעצמו שמעולם לא עבר עבירה כזאת נרין לידע שמון הסתם עבר בגילגולים הראשונים ונרין היום לתקן זאת וכו' ועיי' דביקות יראה ואהבה יכל' לשכר את המהשכח רעה שהוא הקיטרוג שמתעורר עליו וכו' עיין פנים (מעין החכמה פי' תזריע) . (ב) לפעמים עובר על מחשבתו של האדם (אף אם הוא לדיק גמור) איזה מהשכח לא עובד הנמשכת מבחי' אחרוייס וכו' והמהשכח הואת פורתא ועוברת על מהשכח הלדיק אך הלדיק דוחה ומרסק את המחשב' הזאת ואינו רואה בה חילוק ומחמת זה סובר שאין בזה העוה מאחר שהוא יודע בעצמו ש ה' פרחח במחשבתו רק פרימח בעלמא כרגע ותיכף דחה אותה לגמרי מחמת יראת ה' ובאמת גם זה לא עוב ללדיק כי לדיק לעבוד את ה' עד שיזדק ויפטר מהשכחו בזיכור גדול ושיורו בלי שום סיג כלל וזה היה הענין שכתוב לאנשרה ותלחק וכו' וארוני זקן וזה לא עבר במחשבתו רק כרגע ותיכף דחתה את המחשב' הזאת מיראתה את הסי' ועי' ותכחה שרה לאמר לא לחקתי כי יראה וכו' היינו כגיל' ואמר לה לא כי לחקת כי העברת המחשכה זאת גם זה נחשב לאחוק כי לדיק הלדיק לזכך מהשכחו בזיכור גמור כגיל' (טעם אלימלך פי' וירא) :

(לא) למחשבות זרות אל ילחום עם זו המחשבה כגון שבל' לו תאוות אשה אל ילחום ויאמר שזה אינו תאוה שזאתה הוא תאוה ופירט שהוא אז בעולם המחשבה של היצ"ר ואין כח לעמוד במלחמה נגדו ברשותו רק יחשוב בתאוות של עבודת הבורא ית' ובגדילת הבורא ית' נמצא בל' לעולמות עליונים וזה העונם נצל במציאות נגדם וכו' (כתבי הקודש דף כב) : (ג) כל מה שנעשה בגדלות ובפניה הרי זו הפניה וזה היא קליפה שא"ל להתאחד המצוה עם הקדושה כי סתיה ומחשבה וזה הוא קליפה והצליה בינו לבין אסודות העליון וכו' כשיבל' לו הרהור ע"ד משל לעמוד ספק פלוני יציר לגדלו הלא תעשה דלא חתמוד כאלו היא בחובה לפניו. ובכתבים שיאמר בפה הלא תעשה כלל גדול בכל מה שרואה יזכור התרי"ג מצוה ויחשוב מיד המצוה שדבר זה אם רואה אדם יחשוב ואהבה לדיק כעון . אם רואה אשה יחשוב לא חתמוד ולא תתאוה וכן בעמון או בית סתיו וכן במצות תזונה הסלוי בניה ומצות מעקה וכן לכל דבר שרואה יחשוב תיכף המצוה הסלוי בדבר זה ויגלל מהרהורים רעים ע"ד שיתמורר משינתו יכוון מצות עשה של צליה ומילת ומזונה וסוב לחשוב בעת אכילת בשר מצות שחיטה וצפת מלוח פאה ותרומה ושאר מצות התלויים בפת (אור הגנוז פי' יתרו) : (ג) האדם יתכוון עצמו להיות חמיד במחשבות קדושות ולהיות כמו ארון הקודש שגונו בו פ"ה כן יהיה גונו בו חמיד מחשבה טהורה וקדושה עליונה וכו' (פי' תרומה) : נשמט [לך] ארז"ל חפלה בלא כוונה כגוף בלא נשמה והנשמה הוא ענין מקוב"ה ושיכיחיה ע"כ נמה שהדם מדבר בכוונה ומחשבה שם הוא משרה אורו דקוב"ה ושיכיחיה פירוש כשמשכח ומכוון ומדבר בל' בכוונה ית' משרה אותו בעולם האהבה כיון שהגוף כסא לגשם ונפש לרוח ורוח לנשמה והמחשבה וכוונה הם ענפי הנשמה ששרטה צדמת הבינה המיוסדת צדמת הסכמה וכתר עליון המיוסדים בא"ס העמלל כל עלמין וסובב כל עלמין והוא נשמה לנשמה ע"כ כיון ששם כלולים כל המדות פ"כ כשמדבר בכוונה ומחשבה בל' בכוונה ית' משרה אותו ית' בעולם האהבה וכן כשחושב וכן כשחושב משרה אותו ית' בעולם האהבה וכן כשחושב או מדבר בחפזות ית' משרה אותו שבושם החפזות וכו' (פי' לך ית' : (לה) ארז"ל אכלה ג' מקרלות אלו תמנוטו וכו' שגאמרו וישיר הרעוטי וכו' ממצא שאלו באים בצמנה לפניו ית' שאין להאשים אותו כל כך כי פי"ה"ר רודף אחריו בכל עת ורגע רק בזה מצאנו עצמינו חייבין בדבר קצת במה שאלו מנתקין ופושטין עצמינו מדביקות השי"ת כי כל זמן שאדם דבוק בהשי"ת אין היצ"ר ואפי"ה יוכל לשלוט בו כלל וכלל רק בפת אשר יתקן מהדביקות או מוצא היצ"ר מקום לשלוט בו ח"ש ותתם הדביקות וכו' מייס כלכס היום וכו' כי אין לאדם להפחד מהדביקות ומחשבות קדושות אף רגע אחת וזבל עם זיכור ויתן אל לבו כמה אלפים ודבנות מלאכים קדושים ממתינים ומנפים למצות ותפלות של ישראל ואין להם סיות רק מעלות אשר ישראל עושין כעובד צוהר ואם נטלה מן האורה יש לך בטלים הרבה כנגדך שהם המלאכים קדושים שומדין בטליון ומבטליון בלי סיוח כלל ומי אכור כי יעורנו השתוקקות אלו המלאכים משרתי עליון שמשתוקקים חמיד

דרך מחשבות והרהורים חסידים פט

חמיר להפלות המצות והפלות ישראל לרום המפלות לעשות מהם עטרה ליוצרים ולא ישים כפשו ככפ
 להבות חזרה ומצות יומם ולילה ולא יסיר עטרתו מדביקות הבורא וזאתו ויראחו וכו' (נחלת
 שמוען פ' ואחמקן): (לו) מבוחר בזוה"ק ובמררשים ובכל ספרי קודם שגריבין לזהר מזר מהסתכלות
 רעות וממחשבות רעות ובשם הבעש"ט ותלמידיו הק' זקוק"ל מבוחר תקנות לזה ח"ך להפלות כל
 הרחיקו והסתכלות לט"ש העליון אבל כל התקנות אלו הם רק לקדושים אשר בארץ ובתו כל אופא
 סביל דא ולא כל אדם זוכה לזה רק התקנה הוא לדבק ח"י אל דקוים הדור אז ממילא נטפל ממנו
 בג הפלות ושם נקטו ככ הממחשבות שגלו על לבו מ"ז ומקום אשר לא היו טובים וזוכה חס"כ
 לעיר מחשבותיו ולעשות הכל כהוגן במחשבות קדושים וטהורות וכו' (מאור ושמש פ' ראש): (לז) כל
 מה שה'אדם ממנחם ענינו ומחשבתו וסודר ח"ע להבורא ית"ש כן כזיכור הבורא ית' מנחם ענינו וסוד
 במחשבתו (דברת שלמה פ' חולרות ועיין חפלה אות קסד):

מחלוקת ומריבה

(ח) שלח היה למר עקבה בני אדם הקמים עלי וכו' שרעט זכתב ליה דום לה'
 והחולל לו וכו' והוא יפיל אותן חללים וכו' הענין הוא כי מה שפגעמים
 מצארים בני אדם לאסר הוא מחמת הדינים שים עליו למעלה ומתלבשים בבני אדם למטה לנער
 אופו סוה בחי' ה' לי בעשורי ואני אראה בשואלי פירוש סוה לי לעזר מה שמתלבשים הדינים למטה
 בבני אדם כי מזה יוכל לראות מה שלמעלה ג"כ כן וו"ש ואני אראה מה שלמעלה בשואלי פירוש
 ע"י שואלי שלמטה והתקנה לזה להעלות ח"ע לבחי' עולם המחשבה ששם אין דינים כ"ש לא ינודך
 דע והיינו ע"י ששחק ומקבל את הבא עליו יפיל ורומם ומעלה את מחשבתו כ"ש דום לה' שיעלה
 את הדומיה דהיינו המחשבה לה' ואז יפלו חללים פירוש הדינים נופלין ע"י דביקות מחשבתו לה'
 (מאור עינים פ' כי חלף ועיין המתקת הדינים אות ט"ז ועיין בספר עבודת ישראל בליקוטי חסידים
 ד"ה דום לה' וכו'): (צ) הגם שים לו לאדם לפעמים בני אדם העומדים עליו במחלוקת אם נותן
 האדם לבו ורעמו למה שלח לו הקב"ה חויב כזה להיות עומד נגדו לשטן לו מסתמא שיקח מזה
 לעצמו רמיוז רחמנות אין לעבוד את הבורא ית' וזה בחי' עד אשר יראה נדויו פיינו שידא ויבין
 מבחי' המיזר לו ועומד נגדו את מה שציוות מחשבה אם מאהבה רעה או יראה רעה ח"ו וכדומה
 משאר המדות מה שפגם באת מה שים חילת לו הקב"ה רוגמחה לדעת אין לזקן צמקום עליון וכוון
 שמתקן מה שפגם חתלה ממילא חויב חלק ועבר מן העולם ולא נודע מקומו אים ולא עוד אם
 הכרתו חוקה יש בו מרעית קונו וכו' אז ע"י מחשבתו הפירוש והקדושה ומרעיתו הגדולה שם זה על
 הראשונה ע"י צור הסוב מן הרע שבחויב העומד נגדו וגורם עלייה לניזוף הק' ששורה בו והרע
 נופל למטה ועי"ז הוא נופל במפלה שאין לה תקומה וכו' ולפעמים עומדים רשעים לסליק על דריקים
 והוא רק בבביל כסיון בבחי' ה' דריק יבחו וכו'. ועוד יש בחינה וסיבה שהאדם צע"זו גורם רעה
 לעצמו ומשורר אנשים שיצמדו לשטן לו והיינו כשאינו שומר פיו ולשונו מלהוציא דיבור לפני אלקים
 בעהרה וקדושה בלי שום פניה כגון שאומר תורה ברבים או מתפלל לפני הדיבה ואינו כוהר מפניות
 אין אותן הדיבורים מתלבשים באדם חסר ומזה מלא מקום לרבר עליו עם דיבורים שלו בעצמו ועומדים
 עליו לבעלו מדביקותו ועבודתו עד עת בא דברו שזוכה להוציא דיבורים טהורים ולהפך אותן הדיבורים
 ששטה חתלה בקליפות לעשותם צירופים טובים במחשבה עזרה בלי שום פניה ומקבל עליו דלב שלם
 לעשות לפניו מחסום לבחתי ידבר עוד דברי תורה ותפלה בפניות אז 'ממילא לא יהיה לו עוד רבים
 הקמים עליו לבעלו ועבודתו וכו' ומה שמנינו שלפעמים עומדים רשעים דריקים מכל טוב ושיכורים
 וכו' ומדברים בדינים רעים על דריקים אמתים שבודאי מעולם לא היה להם דיבורים פתוחים בלאו
 שיתלבשו באנשים פתוחים בלאו ואין להם שום שייכות אל הדריקים הפיבה לזה עיין פ"ס וכו' (אור
 המאיר פ' אסרי ועיין גם צפ' קדושים ועיין צפ' בהפלותך מבוחר ביותר ועיין צפ' חקת):
 (ג) שמעתי מהמגיד זל"ה שאלר מיום שנתחלקת מלכות בית דוד אין לך אדם שיאמר איה דבר
 בחורה ועבודה שלא יעמוד נגדו בר פלוגתא להכתיש דבריו ואפי' אם לא נמלא סמוך לו ואינו בירעו
 ומכירו מסתמא הוא מניו הרסק ממנו ולפעמים מעבר לים כך שמעתי מפיו הק' (עיין פנים מגילת
 רות והוכח גם צפ' קרה): (ד) חז"ל כל הגדול מחבירו יצרו גדול פ"מנו וכמו כן ג"כ לענין
 המחלוקת שלפעמים השטן מתלבש בבני אדם החולקין כחנוק דייקא על איש הישר הוכך ומתחלוקת
 עצמו מוכח שהוא דריק ועוד ה' שבעבור זה מתגבר השטן לבלבלו ועימד לנגדו כמו ע"ד משל חזק"ך

דרך מהדוקת ומריבה חסידים

בדרך יסודי ונישא סק טובין על כחשו או ארור אצנים צנות צודאלי שלא יעמוד אדם נגדו ואין מורה לגנר עיניו משא"כ ההוגך בדרך יסודי וארור הכסף בירו או אצנים טובות ומרגליות וכו' או רבים קמים עליו ונצבים על הדרכים לנוזל וליקח מן הכז בירו וכו' וז"ש אם תקום עלי מלחמה בואת אני צומט (דווש נר"ה):

מניעות

(א) כל המניעות שיש בעולם הן עוני או עשירות או שאר מניעות המונעים את החדש מעבודת ה' בכל אחת שורה הקליפות שמכסה נדמיה לאדם למניעה כי בלחמת אין שום מניעה והדרכה כי בכל דבר ודבר יש עבודה כי היסוץ שהבורא ית' ישלח לאדם מניעה שימנעה מעבודתו אך מה שידמה להאדם למניעה היצין - זה כי שמש ומגן ה' ח' כביכול בדרך משל בלחמי אצנים הבלות עד אין קץ ותכלית השמש מרוב בהירותה לא יוכל האדם להסתכל בה בלי מסך ומגן שיתנע בהירותו על אחת כמה וכמה עבודה ודבוקה הבורא ית' אם היה בהירותו פתוח לפניו לא יוכל להסתכל ולבא אל הבהירות לכך הוטרבו לאדם דברים שידמו למניעות ומי שיש בו שכל אזי מגביה את הדבר למעלה אל המכוון האמתי ומדבק א"ע מזה יותר אל השי"ת הן המהשבות הבלים לאדם למניעה וטרדה הן שאר דברים הכל שלוח חליו מאתו ית' לקרבו אליו וז"ש הבל למא פותחין לו כי בלחמת הוא פתח שיכנס אל הבהירות ואם היה האדם עושה כן בשעה שבה עבירה לירו או ששכח בשום עבירה או מהשבה רעה יוכל לבא למדריגת רוס"ק אך הוא נמשך אחריו ומפיל יותר וז"ש בכל לבבך בשני יגריך כי בריחת היה"ה היה לטובה העולם למען יהי' נמגן כנ"ל למען שיוכל להסתכל בהבהירות וז"ש ראה מיים עם האשה היינו שמהצנע חשה שהיא אהבה נפילה יתעורר נבא אל ההצנע אמתיית להרוב את הבורא ית' שהוא החיות של כל האהבות וכו' וזשארז"ל מנשה היה דורש באגדות של דופי לא היה למשה לכתוב אלא ותמנע היתה פילגש וכו' כי ריכשה קודם שששה תשובה היה אומר כי יש מלאות מניעות מעבודת ה' ואם יודמן לאדם איזה מניעה פתור מעבודתו ית' והתורה אמרה והמנע פירוש אם אומר שיש מניעה היתה פילגש לאלופו אזי הוא בקליפות כי בלחמת הוא כנ"ל ומנשה לא היה מורה בזה כי בלחמת כל החלואות וכל המהשבות וכל המניעות הם מפתח גדול לעבודתו ית' כנ"ל אך מחמת הקליפה השורה על הדבר מכביר על האדם עד שיחשב לו למניעות גדולות לזה העוני וזה העושר וזה ריבוי התאוות והיטה"ו וכיוצא והנה בלחמת מחמת שהמנעו שלבצות ונחשטקו הקליפות בכל דבר היה קשה מאד לשבר המניעות אך מהמת שכבר היו לדיקים גדולים שזכו לשבר את הקליפות השורין על המניעות הללו ודדרכה מזה בעצמו בלא ביותר לעבודה ה' כנ"ל בכה זה הוא בנקל גם להבאים אחרים שידבקו בכל לחמת מהן אל הבורא ית' כי כבר נשברה הקליפה וזשארז"ל הלל מתייב את העניים ר"ל כי חוב על הדורות הבאים שיעבדו את ה' מעוני או מעושר וכו' כיון שהשברה הקליפה כבר ע"י לדיקים החלו שהם הללו ור' אליעזר בן חרסום ויוסף הלדיק וא"כ בלחמת חוב זה נזכות יחשב שיוכלו לעבור את ה' בנקל וכו' (מאור עינים במידושי מסכת יומא):

(ב) כשארם משיך על עצמו היראה של השי"ת ומדבק א"ע בו ית' בשלימות אזי תעילא משפיל כל המקטריגים ממנו ושורה בו כל הטובות והמניעות נחמטבין והצטלין בזה ההארה בעגמה שאינם יכולים לסבול ההארה (קדושה לוי פ' שמיני דרושים לפסח): (ג) כשבלא לאדם איזה מניעה ח"ו לעבודת הבורא ית' העיקר שלא יעלה שום מורה ופתח על רששו ואז צודאלי בעורת ה' לא יזיק לו וכו' (פ' שקב).

מצות ומעשים טובים

- (א) המצוה היא ארר השטייה וכשהוא עושה בשכל גדול הוא מעלה אותה למדריגה גבוה וגדולה (ליקוטי אמרים דף הא פ"ג):
- (ב) מה דליתא בחיפוקים אית מנהון דחליין ברישא דמלכא מנשון בידין וכו' הכונה שיש מצות החלויין ביד וכן מצות החלויים בראש כגון תפילין ויראה והצנע וכשארם עושה אחסם מעורר למעלה בראש המלכות וביד המלכות וכן כולם כי בלחמתה דליתא דליתא דלעילא (ליקוטי יקרים דף ב' ע"ג):
- (ג) מה שאמרים לשם יתור קובה"ו הכונה להצויה התפארת למלכות שיתפאר הקב"ה עם המלכות

דרך מצות ומע"מ חסידים צ

המלכות דהיינו המדריגה התחתונה עונם הדיבור שזאת המדריגה משיג את כל העולמות והדיבור של הקב"ה הוא חמיר משהו את כל העילמית וכשאר עיני תצו הקב"ה מתפאר בתלכות דהיינו בדיבור שלו שהוא בתוך העולמות ואז מציף האדם המלכות אל הקב"ה דהיינו שהקב"ה מתפאר עם עולם הדיבור וזהו יסוד קוב"ה וסביבתי שיתפאר הקב"ה במלכות שהוא צורך העולמות ויתגבה ממנו דהיינו שיכירו הכל שהוא מתך בעולמות וזה תשוב גדול להקב"ה ומדת המלכות היא מצד כי ובידינו דהיינו שאנו מכירים גדולתו ומלכותו וזו הוא נשאל במדת מלכותו כי חין מלך בלף עם כי מצמת העם נתגלה המלכות ויש להקב"ה תשוב גדול מזה (שם ועיין עוד מענין אחרת לשם יסוד יכו' יראה אות דה תורה אור נג עט) - [7] צדקת אור רש"י כתן הקב"ה מלכותו לישראל מפני שהצוות הם שלמים מהשו"ת וס'יוטו של אדם כעיתו זה תמנית דברי הדרשם וצריך לתפסם מה ענין השלימות ואפשר לומר כי אמרו בזה"ל תרי"ג פיקדין אינו תרי"ג עינין פירש הקב"ה נתן מצות לישראל שהם ענה טובה להם שעל ידם יוכלו להתדבק ולהתקשר עמו ית וכו' מצוה הוא לשון לוחש והתחברות . וזהו כמו שהעולמות נבראו ע"י תחשבה והכל ודיבור ומעשה כי ראשית היה התחשבה ואח"כ הכל והדיבור ואח"כ המעשה כן יש מצות החלויין במעשה כמו סוכה ולולב ושופר וכיוצא בו ויש שחלויים בדיבור כמו התפלה ויש במחשבה כמו אהבה ויראה אך אף אותן שחלויין בדיבור או במעשה צריך שיהיה מעורב בהם המחשבה כי היא ראשית הכל וכו' ומה גם שכלל מצוה ומצוה כלולים בו כל התרי"ג וכך צריכה כל מצוה להיות כזוהתו לעשות רצון קומו וצדור"ר כי מדת המצוה מקומה בין תרין רועיין שהם תהנה ויראה לכן צריך לזהר מאד בעשיית המצוה או בתורה ובתפלה כי הם ג"כ בקרובים מצוה שיהי' דבר"ר ובכונה רצויה ודבוקה לבוראו בעשיית אף אם הוא מצוה קלה שאלתו בי כולם מציב אחד דהו' ואפשר שזה ג"כ כוונתו רז"ל בזה"ל כל העושה מצוה אחת וכו' ר"ל אפי' איזה מצוה מה שיהיה אפי' מאותם החלויים בתעשה יהיה אחת כוונתו יהיה רצויה ודבוקה במחשבתו לעשות נחת רוח לפניו ולעבוד עבודה ובודאי בזה מטיבין לו ומארכיין לו ימיו ומה גם שכל מצוה ומצוה חלוק בשרשים העליונים כמו שפר המעורר עולם היראה כ"ש אם יתקע שופר בעיר וכו' ויש שצדקרים האהבה כמו סוכה ולולב וכיוצא וכתוב עת לכל חפץ ולכל זמן וצריך בעשייתו לעורר שרשם כמו ברה"ם צריך לעורר מדת היראה וכו' ובמב וכו' לא צריך לעורר מדת האהבה וכיוצא בשאר מצוה כל אחת ואחת לפי ענין שרשה צריך לעורר ובתפלה ולעשות כמאמרו ובודאי אם יעשה האדם כך יתדבק ויתחבר ויתקשר בקדושה העליונה נמצא המצוה נעשו שלמים מצוה ית' אלינו צדרי להתדבק בו כי זולתם ח"ל במצוה"ל וכו' אפשר לדבק בו והלא כתיב אם אוכלה הוא וכו' רק ע"י המצוה מקיימתו וכו' תדבקו ו"ש שלמים כל אדם כמותו וכו' (עיין פנים עוד דף סית ע"ב) . (ה) מה שצריכין לזהר מאד לעשות איזה מצוה בכל יום הן קלה הן תמורה ולהיות ממתין ומצפה על זה בכל יום מבורק עד ערב אולי ירדמן לו איזה מצוה וזה בחי' שומ"ר מצוה וכו' עיין יראה וכו' אות קטו ועיין לוחש הריב"ש דף ג' מרח"ק בזה"ל כשאר מקבל על עצמו דבר זה אזי צריך להיות עומד על משמרתו מבורק עד ערב אולי ירדמן לו איזה מצוה וזהו שומר מצוה מלשון וחביו שמר את הדבר אזי הסגולה שלא ידע דבר רע היינו שלא יבא לירי קרי הנק' רע ח"ו וסימך חסד אל כל היום היינו שכלל יוס ויוס צריך לעשות חסד לאל ית' : (ו) ענין שבר מצוה בהאי עלמא ליכא וכו' עיין יראה אות קפג :

(ז) כשאר עושה מצוה חס המצוה הוא במדת חסד אזי מעורר מדת חסד על כל העולם שכולם חפצים לעשות חסד וכן שאר המצוה וכו' (קדושת לוי פ' חיי שרה) : (ח) כשאר עושה מצוה בתשק ובתחברות גדול אזי מציף התפירות בהבורא ית' שמתפאר בזה כביכול ועי"ן השי"ת משפיע שכל גדול יותר ואז כשעשה זו המצוה פעם שית' הוא עושה אותה בשכל גדול יותר ושמר"ל אלמלי שמר ישראל שתי שבתו דייקא וכו' כי בשבת ראשונה עדיין אינם בשכל גדול אף לעשות המצוה אך ע"י התפירות שהשי"ת מתפאר בזה משפיע להם שכל גדול ואז כשעמדין שבת שניה הוא כבר בשכל גדול כ"ל (פ' ויצא) : (ט) יש מצוה אשר אין יחס שום תאווה והנאה להנאות רק הכל להבורא ית' כמו ציצית ותפילין וכיוצא וע"י התענייני שים להנתיב מעשיית מצוה אלו לשם הבורא ית' עי"ן יש הדרכות להנתיב לחיות בנפשם ה' לעתיד לבא וכו' ויש עוד מצוה שיש בהם תאווה והנאה להנאות ג"כ כגון אכילה בשבת וי"ש ומצוה זונב וכיוצא והאדם צריך לשבר תאוותו הבשמית בשבת מעשיית מצוה אלו ולת' יעשה רק כדי לקיים מצוה הבורא ית' ולא בשביל ההנאה כלל . ובהו יש הדרכות להנאות ג"כ צדרי שיוכל לבא אל המדריגה עם הנשמה וכו' (עיין פנים שם) - (יוד) יש שאדם עושה מצוה בלא פעולה ושטר מצוה בהאי עלמא ליכא ויש שאדם עושה מצוה עם פעולה ושטר פעולה יש בהאי עלמא ו"ש ישלם ה' פעלך דהיינו שטר פעולה ותהי' משכורתך שלימה היינו שטר המצוה ענמה הוא שלימה ומשפיע לעתיד

דרך מצות ומעשים חסידים

לפתור לנח בני שום נגישה בהאי עלמא כי בודאי שר מצוה בהאי עלמא ליכא וכו' (פרשה נשא בדרושים לשבועות) (יא) מה שהקב"ה נותן שר בעד המצוה וזהו הפחות שבמעטובים ועיקר התענוב והשכר הוא המצוה גיפא מה שאדם עושה נחת רוח ליוצרו ועושה רצונו ומקיים מצותיו כמו שאמר התנא בכר מצוה מצוה דג"פ חן מצוה הוא רענונו והשכר בעד המצוה וכו' (פ' עקב) : (יב) כשארם עושה מצוה דהיינו עושה דקדש לפני ה' אז בשעה ששוקלין זכויותיו של זה האדם בכף המאזנים מכריעין ככף זכות עושה מצוה עם בני ציון שחסי'ה אוחס זה האדם עיני הארקה שלו וכן שאר מצוה שאדם עושה אז השי"ת נותן לו הפעולה ג"כ עם המצוה בכף המאזנים להכריע לכף זכות אבל כשאדם ח"ו עובר עבירה אז השי"ת כרוז רהמיו אינו משלם כ"ף על עבירה עלמה ולא הפעולה ח"ו עשה וז"ש בומל לאיש הסר כמפעלו וכו' (שם בליקוטים) : (יג) יש מצוה אשר האדם בשעת עשייתו אינו מושב אוחס למצוה ולע"ל כשיבא הקב"ה לשלם שכרו הטוב אז ישלם לו גם על המצוה שלא חשב אוחס האדם כלל למצוה וז"ש ואמרת מי ילך לי חת אלה וכו' וז"ש מה רב טובך אשר לפנא ליראיך כמה יש רב טוב אצלך הוא לפון ועמון להצדיקים והיראים היינו השכר של המצוה הפזונים וטמונים מהם שאינם מושבים אוחס למצוה ככל והשי"ת עתיד ליתן להם רב טוב על אלו המצוה (שם) (יד) אשר קדשנו במצותיו ע"ד מארז"ל מנין שר"ק"ה מניח הפולין וכדומה מן המצוה שהיא ית' עושה אוחס בעצמו קדשנו ג"כ עממה להיות דומין ליוצר בראשית וכו' [אור המאיר פ' בראשית ועיין גם בפ' עקב] : [טו] שמעתי מהממיר ז"ל ביהודי כמסוק לכל חבלה ראיתי קץ רחמה מלמד אחר והקשה כי הלך ברוב המצוה יש שיעור וקצבה טובה זיין על זיין תפילין אצבעים על אצבעים וכדומה בשאר המצוה וכו' וביאר כי הגה בלמח מעשה המצוה שלנו עושין בעוה"ז אינם כ"ף סימ'ן ז'ויין לאורות עליונים וכו' ומנא הגם שיש להם שיעור וקצבה אינו רק מלדינו וערך חבותינו אמנם פנימיות סידות המצוה אין להם שיעור וערך וכו' ע"ש עוד מה שמהריך בזה ובענין אשר קדשנו במצותיו דייקא כי גם הקב"ה מקיים המצוה ואיך מלדינו להעשור עי"ז לעשות המצוה בשריות וזריות וכו' (פ' עקב) : (טז) אוחס המצוה שאין בהן הנחת הנוף כמו הפולין וליצית וכיוצא בהם כשארם עושה אוחס שכרו לעוה"ז בגארז"כ שר מצוה בהאי עלמא ליכא אבל יש מצוה שיש בהן הנחת הנוף כגון ענג שבח ושמחת יו"ט וכיוצא ובמצוה אלו מהית היצר הרע לבוין בהן להנחת עלמנו וז"ל ויך חדת עלמו ומתשכחו שלא יעלה בלבו שום הנחת ושמחת בוטו שלא יהיה בל"ד וינחם כו' אלא לקיים מצוה וצוהו וכו' זה לו שכר אף בעוה"ז מדה כבוד מדה שכבש הנחת בוטו וזה היה עיקר הגמולין באברהם שאף שהנחית לו הקב"ה שכר גדול לא היה מהשכרו לשכר אלא לקיים מצוה הצוה ית' והיינו דבתיב ויך האדם כאשר דבר אליו ה' פירוש שלא כיון אלא לקיים מצוה הצוה ונא לרבתו וכו' (פנים יפות פ' לך ועיין גם בפ' וירא) : (יז) השקק בקבלת המצוה הוא ג' רוח המעשה שלא יכבד עליו הטעיה והטעם שמצוה הקבלה וההכח המצוה ורץ אליה היא מסייעת לקיום המצוה וכו' וז"ש הו' רן למצוה וכו' שמצוה גוררת מצוה וכו' (פ' עקב) : (יח) צריך האדם לקיים שלש מצוה קודם שיעשה מצוה אחת כגון שרצה להניח תפילין צריך תחלה לקטר עלמו באמ ונתו ית' כ"ש אכני ה' אלקין וכן במצוה היראה כ"ש חת ה' אלקין חידא ובמצוה האהבה ג"ש ואהבת חת ה' אלקין וכו' ומנא קודם שמקיים מצוה חפילין ושאר מצוה כדומה יוכל לקיים גימל מצוה הנ"ל ויש לפרש בזה אשר קדשנו במצותיו היינו במצוה הנ"ל וא"כ וצוה"ש שצוה"ש (רצ"י שמואל פ' שופטים) : (יט) שכר מצוה מצוה גימל חמיר אף בשעה שהולך בשוקים וצרותנות (רצ"י שמואל פ' שופטים) : (כ) שכר מצוה מצוה היינו שוכה לעשות עוד מצוה וז"ש נעשה ונשמע ר"ל שהיו בבתי גדולה כזו שאמרו נעשה המצוה כדי ונשמע שוכה לקבל עוד איזה מצוה לפחות וכו' וע"ש עוד שמי שאין כוונתו לעלמו כלל רק לעשות נחת רוח ליוצרו אז כל מה שבא לידו איזה מצוה קלה הוא עושה במהירות גדול וצדיקו"ת והכל שיה אצלו קטנן כגדול וכו' (מצטר דק פ' עקב) :

(כ) קודם כל מצוה חתקינו לנו רז"ל לומר בשם כל ישראל וכו' כי בודאי ח"ה לאדם לעשות המצוה כחתיקונה בשלימות צדק"ר ובהתפארות יותר העדות הקדושות . וכשארם כלול עם כל ישראל אז המצוה נעשה כחתיקונה כי לזה יש מדת יראה ולזה מדת אהבה וכו' ונעשה ע"י כללות ישראל המצוה כחתיקונה וכו' (פ' האזינו) : (כא) בכל דור דור ודור יש שורש לתקן מצוה מיוחדת יותר משאר מצוה לתקן כל דור זה יש שורש לתקן מצוה ליצית יותר משאר מצוה ויחד מיוחדת יותר משאר מצוה שוכה בעוה"ז וכו' . וז"ש נח א"ש צדיק תמים היה וצדקותו כלל יס' סי' כמה דורות ובכל דור דור שורש המצוה המיוחדת לזוהו סודו וכו' (נועם אלימלך פ' נח) : (כב) שכר מצוה בהאי עלמא ליכא רק הפירות של המצוה אדם אוכל בעוה"ז והפירות של המצוה הוא

דרך מצות ומעש חסידים צא

הוא ע"י שאדם עושה המצות בשמחה ומדוה וכו' (פ' וישב). (כג) כשארס עושה איזה מצוה באהבה וזכירה וכיוצא אע"פ שנטעית בקטנות מ"מ מאירה ודולקת ומתלהבת מאור האש של זכות האבות שהשתדלו ועסקו ג"כ במצות אלו כגון לזכרה אבינו בגמילות חסדים והלכות הש"י וכן כל הלכות כ"א כפי מדתו בפרט יעקב שכולל כולם וכו' וכמלל הגר הנכבד שמאיר ודולק ע"י פתיחת העשן שעולה ממנו אל אור האש של הגר אשר חוקק עליו למעלה ממנו כידוע וכו' (עבודת ישראל פרש"י ותהפוק): (כד) מעלת השומר וממתין ומיחיל על המצוה מתי תבא נידו ושעל זה נאמר ולקחה תהיה לנו כי נשמור לעשות וכו' עיין יראה אות תלו: (כה) מה שגריך לכיין בשעת עשיית המצוה שהיה עשיית מצוה זאת כלי והכנה לקיים עוד האשם מצוה זאת בשלימות יותר וכו' עיין לקחה אות לא: (כו) ההכנה על המצוה והסיבובים שאדם מחשב איזה על מה וסיבה שיבא על ידה לעשיית המצוה. זה ג"כ חשוב בעיני הש"י כעושה מצוה והוא בחי' אופני הקודש כי הוא בגלגל אשר עליו תסובב המצוה וילא מכה אל הפועל ועשיית רמל"ת המצוה וזדבדקות זה בחי' מיום הקודש וכשעושה אותה צבת להצות ומס"ג צלמתי ובהמים זה בחי' שרפי בק' ובלחמם גם להסיבה לדרך להיות סיבה הקודמת המביאה את הסיבה של המצוה. וזכו בחי' אופן בתוך אופן והכל נחשב כעושה מצוה כיון שנטעשה כפא למצוה היינו שע"י ההכנה והסיבה יוכלם חיות המצוה. וזה כי רוח החיה באופנים. ר"ל שגם באופנים יש רוח החיות של המצוה (א הו ישראל בליקוטים): (כז) כשארס רוצה לעשות מצוה ודאי איך לעשות המצוה בכל הכוונת והיחודים השייכים למצוה זו אך כשעושה המצוה כי כן ליוה ה' ומסתמא יעשה השי"ת מהמלך כל הלאורך זה דרך הישר שיתדבק א"ע לאור א"ס ב"ה בעשיית המצוה ומצדקת מהקב"ה שיעש' כל הלאורך לכוונת מצוה זו. וז"ש ויעשו בני ישראל ככל אשר ליוה ה' את משה ר"ל שפעו המצוה בכוונה זו רק כאשר ליוה ה' את משה ובדאי יש בהליווי דברים ועלמים אך אנו עושים מה שמושל עלינו (ואתה תעשה כל הלאורך בזה כ"ל) וסיים הכתוב על זה כן עשו שצלתם בעשייתם בכיונה זו גרמו שעשו כן כמו כל הסודות של ליווי ה' את משה כן גרמו בעשייתם (ליהוה תורה מהרב המגיד וכו' מהור"מ ז"ל מעשעטרהכזיל בליקוטים הוצא גם בספר מבשר לרק פ' במדבר): (כח) כשעושה מצוה ראויה שתגרום לו דבקות ויחיד לאור עליון וכו' וכ"ש הבעש"ע ז"ל חכס לב יקה מצוה ולא אמר מצוה לשון יחיד הלא הכי פירושו לקשר מעשה המצוה שנק' מצוה תתאה ולייחד" אל מצוה העליונה שהוא המהשכב' וכוונה של המצוה וזכו שאימרים על מצוה אחת אשר קדשנו במצותיו לשון רבים וכו' אנחנו מפני שדעותינו קלרות ואין אנו יודעים טעם המצוה ואין נגלה לנו אורה בעליון ע"כ ראו שכל עשיותינו יהיו ע"י מדת הירא וכו' אבל מי שהוא בעל השגה כל עשיותיו ע"י מדת האהב' (אור הגנוז פ' וירא). (כט) שכן מצוה צה"י עלמל ליכא כי העוה ז' נברא ע"י הוה אחד אבל המצוה כל אחת כלונה מתר"ג ומכל התורה ואין לה סוף וכן לשכרה וז"ל לתת שכן מצוה צבוה-ז שגברא ע"י אות אחת וכו' (פ' עקב): (ל) כשיש לאדם אונס וביטול מלימוד תורה ולעשות מצוה אע"כ במהשכב' יהי לבבו כואב מאד על ביטולו מן המצוה ועל זערא דקב"ה פירוש ע"י שהנפש היא נלוץ מהשכינה ונלוץ השכינה סובלת הלאר ויהי בלבו רשפי אש שהלכות יק לקיים המצוה ואע"פ שלא יכול לקיים מחמת אונס (פ' יתרו): (לא) ארז"ל עבר ושנה נעשה לו כהישר קל וחומר העושה מצוה ושנה זה כי בפעם הראשון מקטרנו הלאר"ר מהשכ"כ כשכבר עשה מצוה זו שתי פעמים (פ' במדבר) (לב) ידוע כי סוף מעשה במהשכב' תחלה וכו' וע"כ יראה כל איש ישראל בעשותו מצוה במעש' שיכוון בפנימיות שבה היא המהשכב' קודם עשית המצוה כי צלמתי כל המצוה הם רוסניות במעל' עליונה רק שנתנשמו בעולם המעש' הזה ע"כ יראה קודם עשותה לכוון המהשכב' עליה בפנימיות ועי"ז יעלה גם החלונות למעל' העליונה וכו' וכמו שהשי"ת צרף את העולם יש מאין כן יראה האדם בעשותו המצוה לכוון המהשכב' עליה שהוא אין וזוה משלים כוונת הבריאה להפנות הכל אל מקור העליון ולכוון זו עשה ה' ככה וברא העולם השפל הזה לסגל מצוה ומעש"י כדי להעלות דברים שפלים ומדריגות תחתונות לרום המעלות וזה כל האדם וכו' (נחלת שמשון פ' כי תבא).

אמר

דרך מקוה חסידים

אמרו על ריב"ש זלה"ה שזכה לכל הארה שסי' לו הכל מחמת המקוואות שהיה תמיד
 כעבילות ומקוואות יותר בהמידת טוב יותר מהפעמים כי הפעמים מחליש הגוף מעבודת
 השי"ת ועוד יותר טוב שזכה שהוא מניח בתענית יתן הכח שהוא בלימוד תורה ובחפז שיחפז כל
 כמו וכוננתו וזוהי יבא למדריג' (אור תורה רמזי תהלים ובליקוטי יקרים דף י"ב ע"ג). (ב) עתה
 המקו' הוא ענין גדול מאד כי המקוה מעטר את הגוף והנפש אבל לריד לעשות הכל כצוה לא חיו
 מלות ואשים מלומדי רק לריד להתיישב א"ע ולכוון דעתו מקודש ואעתיק לך כוננת המקו מהבעש"ט
 ז"ל מקודש יכונן סוד הנוכח בדברי רז"ל שם מעלות במק וזאת וע"פ סוד הזה (יהו חסד) (יהו נח)
 (הוי גבורה) (הוי סוד) (הוי תפארת) (הוי יסוד) וחס השמות הכתובים ככוונות הלולב כ"ש האריז"ל
 בעמם ומוקם שם ככוונות הלולב והמים שבמקוה הם עית יודין דע"ב ס"ג מ"ה ב"ן גימט' מים
 וכולם נמשכים משם פ"ב שהוא הראשון שהוא חסד גימטריא ע"ב והוא נח"י מוכ' לכן הם מס' אלה
 בגד דלת יודין דע"ב גם מקוה גימטריא קנ"א כמנין מהיה במילוי ההין שהוא בסיד הבינה שהוא בית
 קיבול לקח קמב והנה בנין הגוף הוא ע"י שם קנא כמבואר בכתהאר"י"ל ככוונות ליל הושענא
 רבה והגוף הגוף הוא כלי חרס ואין לו עתה במקוה כי כלי חרס שצירתן הוא מצרתן והענין
 הוא קודם כניסתו למקוה לריד לשבר לבו בקרבן ויקבל עליו עול מלכות שמים לעזוב פשעיו ומעשה
 מוכן לעבד את ה' בזה"ב שהוא הסוד וזירא' שהוא גבורה בכדי שיוכל השי"ת להתפאר בו כ"ש
 ישראל אשר נד' תפארת (נח"י תפארת) וימסור א"ע על קדושתו ית' ועי"ז נלח' (בז"י נלח' הסע"ת
 בבטחונו כהשי"ת שישו' את נדמו וריד' הדעות לו (נח"י הוד) שנילו ממאלוהו ים ואו הוא ככל
 בכלל לדיק יסוד עולם ואו על ידו יתגדל ויזכר כבוד מלכותו ית"ש לעולם ועד ועוד יכוון בהיותו
 במקוה כי שם אדני מלכות הוא סיד הדיבור ושם הוי' ז"ל הוא סוד הקול ושם אהיה סוד המחשב'
 ובמקוה הגג של המקוה נגד שם אהיה ודלת רוחות של המקו' נגד דלת פותיות הוי' וקרקעות
 המקו' נגד שם אדני והג' שמות הנ"ל הם גימטריא יב"ק הוא סוד יחוד זרחה קדושה ויכוין שזכנם
 לבקש מהשי"ת טרה וקדו' למחשבתו ולקולו ולדיבורו ואו ע"י כוונות הנ"ל אף אם שבע יסוב לדיק
 וקס היינו אף אם ירד שבע מעלות אחרות ירפאנו השי"ת ויכרות אתו ברית מדש אשר לא תופר
 ואו יאיר על נשמתו קומה הרוחנית פותיות מקוה אלה גימטריא אדני ס"ה ואלף שבאשה הוא סוד
 חכמה שהוא סוד יוד ראשונה דשם הוי' ויוד במלואו כזה יוד נרמזו הואו' לואו קבין שבסא' ולשם
 מעלות שבמקוואות כנ"ל ששורש מיליית דע"ב ס"ג מ"ה ב"ן גימטריא ק"ב וששה פגמים קב גימטריא
 ברית לתקן הפגם של הברית קודם ודלת של מילוי יוד רמז דלת לונגן שבקב כי יה"ו במילוי אלפין
 גימטריא ל"ג ועי"ז יזכה לעבודת ה' ויאמר פסוק זה עם הכוונ' מקוה ישראל ה' מושיע בעת לרה
 ויכוון ר"ת מקוה ישראל הוא ע"י הוי' מושיע ר"ת ים שהוא סוד השכינה שממנה מתגלים הדתין
 בעוה"ז ומיתוק הדתין הוא ע"י שמעל' איתם לשרשם שהוא יסוד הבינה שממנה מתפרץ הדתים שבה
 שם אלף הה יוד הה כנ"ל שהוא גימטריא ושם נמתקין ובסוד הילד' ע"י המים שבמקו' דהיינו
 בית יודין דע"ב ס"ג מ"ה ב"ן שעולם גימטריא תשעים כמנין מים ועי"ז דלת יודין דע"ב ששם מס'
 אלה כי גילו הגבורות היא סוד שם אגל"א ר"ל שמתגלים החמשי' גבורות שהם שורש של כל
 הגבורות ומתגלים בשכינה תחלה סוד אדני אמנם כשמתעליה הגבורות לשרשם שהם סוד מ"י סנק'
 בינה ונמתקין שם בסוד הילדה חדשה נרמז שם כל שמתפרץ אל"ד ולכן יכוון כששוחה ראשו לתוך
 המים לעבול בשם אהיה אל"ד משולב כזה אההילדה ועוד יכוון וייליר אלו הדי' שמות צדיות בתוך
 המקו' כזה אל"ד אדני אה"ה הוי' ויכוון באלף משם אל"ד רומז לכתר עליון שהוא אלף פותיות פלא
 ולמד רומז לג קוויין קוימין חכמה חסד נח קו שמאל בינה גבור' הוד קו אגל"א דלת תפארת יסוד
 ודלת רומזת למלכות סוד אדני עד כאן העסקתי אות בלות מדברי האלקי הבעש"ט ז"ל אבל לריד
 שכוונ' זו תלמוד ותחזור עם איו' חבר טוב כמה פאמיס עד שיהי' שגור בלךך שתוכל לכוון בנקל כי
 כן ענין כל הכוונות לריד שיהיו שגורים מאד בלב לכוון ברנע אחת כי לבינו קלר מהכיל כל כמה
 שריד לכוון ועי"ה הכוונ' הוא דביקות בהשי"ת ואם נכוון כוונת השמות לא נוכל לכוון מה שריד
 לעיקר לוחת לריד שיהי' ככוונה שגורה מאד ברנע וכו' ובאמת עיקר הכוונ' הוא שצירת הלז
 בסקנע' ודביקות להשי"ת כ"ש בשם ר' צמר ז"ל משל על זה הפני' שיש לכל מסגד מפתח שפותח
 בכוון ולפי מסגרתן כן מכוון המפתח ויש נגזים שפיתחין בני מפתח דהיינו שצוברין המסגרת כן
 הענין יש לכל דבר נצלם מפתח והוא הכוונ' המכוונת ללוחת דבר אבל עיקר המפתח היות כנגד
 שצובר הכל דהיינו לשבר הלז סיבוב בהכנע' גדוה' ועי"ז נשבר החסך המדיל למעל' וכו' ואפי"ז מי

שזכ

דרך מקוה חסידים צב

שזכה ללמוד כוונות אבל לא כל אדם רשאי לכוון בהם רק עיקר הכוונה הוא שצירוף הלכ כניל ואהב' וירא' ותמימות ונילוח וכו' והם היינו זוכין לזה בנקל היינו יכולין לכוון בהם כל כוונות הארציות וכו' (ליקוטי יקרים דף כד) : (ג) ענין כוונת המקו' שנחמלם האדם במקו' שהיא הבינה שהיא התשוב' ואור הלבוש המדיח כל הפגמים והוא שם הקו' בהסין נימטריא מקוה כניל ואח"כ יולא משם ויגולד צריח חדשם כ"ש לב עבוד צרה לי וכו' ר"ת עובל ורוח נכון חדש בקרבי וחסדארויל אשריכם ישראל לפני מי אתם מפערים וכו' מקוה ישראל מה מקוה מעבר וכו' כי ענין עכרת יום כיפור ועכרת המקו' ענין חמד והכל בתשוב' לפני השי"ת בהתבוננות גדולתו ית' וזה נק' מי לרוב העולם התבוננות הזה ואינו מתגל' כ"א ביניכ ובשעת המקו' מתגל' ג"כ קלם לדורשי ה' ית' (דף כז) : (ד) כשעובל א"ע במקו' יאמר הפסוק מקוה ישראל ה' מושיע צמת לרם ר"ת מקוה ישראל הוא מ"י ה מושיע ר"ת ים דהיינו הדייני של ים שהוא ארזי שממנה מתגלן הדייני למטה וכשריך להמתיק הדייני לריך להעלות אותם אל שרשם שבוה יסוד דבינה שהוא שם קניז דהיינו הקו' דהסין כזה אגף הה יוד הה ושמ נמחקים ע"י הליד' ע"י הטיית יודין דע"ב"ג מ"ה ב"ן סוד המים ודת יודין דע"ב הם סוד הארבעים סאה ויכוון בתוך המים שילוב שם אלהייה (דף לה ע"ב בהשמט') (ה) מהארצות"ל מי שאין לו מקוה או אונס ואינו יכול לעבול במקו' ירחץ ידיו ויאמר זה קידם ברחמי לשם יחוד קובה"ו ארחץ בנקיון כפי ואכובבה את מוצחך ה ויכי רנון מלפניך ה' אול"ת שמהל רחילת ידי אלה נחשבת לי כאלו עבלתי במקו' עברה של ארבעים סאה ואה"י זוכה למשוך מים מן הלבוש העליון החמוס ביוד רבתי של ועשה יגדל נח כח ה' חוץ עזה ועובל בני איגרת וילי' ויכי רנון מלפניך ה' אול"ת שזכה סגולה זאת ברחמי' יחסך עלי מדה דיין וכבודו' העול' ריזו כמספר נקיון למדה ברחמים העולה רחץ ועב הכולל ארחץ בנקיון כפי ואכובב' את מוצחך ה' ויכי רנון מלפני ה' אול"ת שזכה סגולה רפילת זו יהיו נמתקן הדיינים ברחמים הרמוזים בפסוק ויקרא אלקיש ליבש' חרץ שמתל ויקרא עם הכולל נימטריא אלקיש דיודין עם יג אלותיות מיליו והא אלותיות שרשו ומלת אלקיש הוא אלקיש פשוט ומלת יבשה עם הכולל הוא אלקיש דיודין והא אלותיות שרשו ומלת אלקיש דלפני ויאר שם אהיה עלי במילוי הדין כמנין מקוה ועל' לפניך כאלו עבלתי במקו' עכרת של מס סאה וזכך יה"ר מלפניך ה' אול"ת שכחם שלי מעבר א"ע למטה כן תפטר נשמתו למעל' צנהר דינור בשם ביה ה' לור מולמים ויכי נועם וכו' ואח"כ ירחץ ויכוין באלותיות שם ע"ב כל אלה ואלה על שתי ידיו ותחל' יערה מים על יד ימין ויכוון באלות יוד פשוטה ויער' על יד שמאל ויכוון ג"כ כן ואח"כ חוזר על ימין ויכוון באלות ואלו המילוי ואח"כ על יד שמאל וכן ע"ד זה בשאר אלותיות וגמולת מערה על כל יד עשר פעמים . ואח"כ יערה על יד ימין עשר פעמים רזופים ויכוון עשר אלותיות הניל אות אחד בכל פעם יוד פשוט' בפעם ראשון ואל המילוי בפעם ב' וכן שאר האלותיות וע"ד זה על יד שמאל ג"כ (לואות הריב"ש דף כד) (ו) ארז"ל ברוחך ידיו לתפל' כאלו עבלי כי נודע סוד המקו' הוא מלשון חסידי' והכנס' כי מקוה הוא סוד צחי' עולם האחדות עולם המחשב' כי נודע שיעקר האדם הוא המחשב' ובמקום שהאדם חושב שם הוא כולו וכשחושב אנה ואנה נק' יפורר הנפש כי הנפש הוא המחשב' כנודע וכשזבל למקו' הוא סוד שבל לעולם האחדות ששם נלמסים ונקווים כל המחשבות כי בתחל' ב' בעלמא דפרודא מקום השביר' וכשזבל לעולם האחדות אין שם אחיז' לקליפות לכן הליך המקושר בעולם המחשב' נאמר עליו לא יאונה ללדיק כל און וכו' וע"כ כל הרוחץ ידיו שמעבר מדותיו שהן האהב' וירא' של יי' בהן ליכלוך וזוהמא של אהבות ויראות חילוניות ע"ז בה ג"כ לעולם האחדות וע"כ הוא כאלו עבלי וכו' (מאור עינים בחיודושי מסכת ברכות) (ז) ענין בספר חסד להצרכים מוצא שם ג"כ ענין הניל אות ה' מי שאין לו מקוה וכו' בשם בעש"ט ז"ל והועתק שם ג"כ ככל הניל וסיים בסוף ואח"כ יאמר הנשאר בליון וכונתו בירושלים קדוש יאמר לו כל הכתוב לחיים בירושלים אם רחץ ה' את לואת בנות ליון ואת דמי ירושלים ידיו מקרבה צריח משפט' וברוח נבר ואח"כ יאמר זה אמר ר' עקיבא אשריכם ישראל לפני מי אתם מפערים ומי מעטרתם אביכם שבשמים ר"י אמר וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל עמלומים ומכל גלולים אסתר אתכם ואומר עקרה ישראל ה' מה מקוה מעטרת את העמלומים אף הקב"ה מעטרת את ישראל (ח) ארז"ל ודעת זה סדר טהרות וחסדארויל כל ת"ח שאין לו דעת היינו שאין לו טהרה במקוה נביל' טובה ממנו כי ארז"ל שמואל' היאלת מגופו חמור מעומאת נביל' וכל שאין לו טהרה במקו' הוא פומא' היולתה מגופו לכן הנביל' טובה ממנו כי הנביל' עומאת שלה קלה מן היולתה מגופו (שם בסוף הספר) :

דרך מקוה חסידים

(ע) כשכח אל המקו יכוון שהמקו' הוא שם קנה דסיינו אהיה במיליי הסין כזה חלק הם יוד הם גימטריא קנה כמנין מקוה ועיקר יכוון שהמקוה התחבוב' שאנו מוכילים בה היא בעלמ' שם קני' ע"י השתלשלות ויטבול פעם אחת ויכוון שם קני' כנ"ל בשעה שהוא תחת המים ואח"כ יכוון שם אנלי' שהוא שם הנבזרות היו'א מר"ת הפס ק אהה גיבור לעולם ארני ויטבול פעם שני ויכוון שם הנ"ל ואח"כ יכוון שם אל"ד ויכוון שם אה"א נשמה מאג"ד ונעשה שם אל"ד ויטבול פעם ג' ויכוון שם הנ"ל ואח"כ יטבול פעם ד' ובשעה שיהא ראשו תחת המים ישלב השני שמות אה"יה ואל"ד כזה חלק' א' ה"ה ל' יו"ד ד ה"ה ויכוון את הדבר שמתפללים עבור שבו' בתוך השם הזה כזה נמתק שיטל' אותו כנ"ל ויטבול פעם ה' וישלב את השם אה"ה פשוט עם השם אל"ד פשוט כזה אה"ה לידה יכוון להפלות הדבר שמתפלל אל מדריג' עליוני של הבינה ואז נעשה הכל חסד ורחמים גמורים (פרי הארץ ועיין עוד מעיני כוונת המקו' וביאור על כוונת הנ"ל בסידור הרב ז"ל מלאדי)

(ו) ירגיל עצמו בטביל' תמיד וחיוב בעת רעומ' ח"ו ואחר היוג וצמרב שבת וצמרב יו"ט ובשבת יו"ט ג"כ החיוב לטבול. בעת התענית על עבירה יטבול בפעם אחד י"ד ענינות על עבירות חמורות ועל עבירות קלות ד' עבירות ולעור סני שתי עבירות (ההכנה הרב הלריק וכו' מוה' שענקא ז"ל בספר דברי שמואל וכן בהכנת הרב המגיד מסטעפין) (יא) עיין כוונת עמוקות מכיונת המקו' בספר עבודת ישראל דרוש לפ' פרס ד"ה במדרש תנחומא ומחמת שנס שם מבו'א רק ברמז לכן לא התקתי בשלימות ושם נאמר שכזה' נכנס ונתעלם במקו' כעיר צבטן אמו נולד צריה חדשה וכו' (יב) יש קליפה המטמאת את האדם בלילות ר"ל ושרשה הוא רל"י והוא צחי' קליפת עמלק גימטריא מ"ר ועל זה נאמר כי רע ומר עונך את ה' ויפקד א"ינו ע"ה ה' בכתו לנצל קליפ' זו כ"ג כתי' וראשית זוהי כשרז"ל ולכן רי"ת רל"י היא רחל לכה יפקד ולעמיד לבה תצטבל קליפ' זו ויתספר מן מר לרס בצחי' רס על כל גויה ה' וזהו ג"כ כוונת המקו' כי יש בה ר"מ קבין . וע"פ כוונת זאת יספר נפשו מעומתתו כאשר יבא אל סוף המים דסיינו חסידים העליונים ואז יתספר מר לרס (אוסב ישראל בלוקטים) (יג) ענין המקו' שכתב בה הפעל תצוב' להורות כי תצטבל ממליאות בעוה"ג ע"ש שנתכס' במים ואח"כ חוזר וכוה כברי' חדשה וטעם הטביל' במים מפני שחלת ברייתו של עולם נתאזם הכל מתוך המים וכו' ויראה א"ע אחר הטביל' כאלו נברא בלוא' שעה ויתן אל לבו דמיון כי כמו שנתחדש בגופו יחדש ג"כ פצולותיו לטוב ויכשר מעשיו בדרכי הסיי'ת וכן אחר מציירת נפש בד' דלחד והר"י מן הגר שבה לכלל ישראל ע"י עביל' במקו' דוקא כל שכן איש ישראל שהטביל' גורמת לו ע"ה וקדוש' (אור הגנוז פ' ואתחנן) (יד) יראה ה' טהורה עומדת לעד א"ה לו לאדם שישיג תכלית יראת ה' ללמוד תורה ברתת וזיע ובא"מ וזירא' כתיבת' מסיני כשארז"ל וכן לקבל עליו עול מ"ש שני' ולהתפלל ברתת וזיע כ"ז עד שיהי' אהר בטבילית עזר' ואם הוא לומד או מתפלל ואינו מאר בטביל' זו א"ה צדום אופן להגיע לגופי תורה ומלות ואם הוא לומד ספר קבלה והוא בלתי טהור יוכל לבה ח"ו עי"ז לידי אפיקורסית וכו' ורבותינו תכמי הש"ס לא בטלוהו אלא מפני שאין רוב הליבור יכולין לעמוד בה (יתמילת מונן כי א"ה לו לאדם ליפטר עלמו מתורי' ותפלה ח"ו אם א"ה לו לקיים טביל' זו ועיין בספר סור מרע ועשה טוב וכו') אבל אותה האנשים הרואים להשיג גופי התור' ומלות ורזין ללמוד פשטי תורה בירא' ואהב' וכו' כראוי בפרע אם רואים ללמוד ספרי קבלה שיש בה אחריות גדול ביותר ללמוד בלי ע"ה כנ"ל ועיין פנים בפרע הלומד עם אחרים ורואה להכניס בלבו יראת ה' ולקרב אותה לפשיי'ת ושיהי' אור תורתו וקדושתו מופיע על תלמידיו ותלמידי תלמידיו וכו' עד סוף כל הדורות הן הם לריכין ליאר ביותר בטביל' זו שזה בחי' יראת ה' טהורה עומדת לעד טהורה דייקא וע"ש שבעש"ט ז"ל והרב ר' אלימלך ז"ל הזכירו על זה מחד וכו' (מאור ושמש פ' אמור) .

(כשמע מן אות דעת וחכמה)

דעת וחכמה (ה) כשארם רואה להבין איזה דבר ומרבה עלה להבין הדבר אז הוא מענה אותו לעולם המחשבה וממשיך לעלמו מהחכמה עליונה (ליקוטי אמרים דף ה') . (ב) יש כמה מדריגות בהשכל היינו משביל ושכל והדיבור והכל מקבלים זה מזה וכו' ויש מדה שמקשר המשביל בהשכל והמדה זאת אינה מושגת כי הוא מרת אין ופיה הסיולי כמשל מביאה נתהווה תרנגול ויש שעה שאינה לא בינה ולא תרנגול ואין שום אדם יכול לכוון את השעה כי אז היא בצחי' פין

דרך שבת חסידים

(א) ארז"ל יתור ממנו שהעגל רוצה לינק פרס רוצה להניק ולאו ה' אפשר להספיק תמיד עלמ' בתוך העגל כרי שיח' להעגל יתור תאו' לינק היתה עושה זאת ובשבת השמ' יתרה בתוך האדם לפיכך תאבד לכול יתור כי הוא ית' כביכול שורה בתוך האדם וז"ל באתי לגני וכו' ר"ל כשהוא ית' שורה בהאדם אכלתי יערי עם דבשי אפי' היער שאינו רחוי לאכילי אף זה אכלתי אמ"פ שאלנו ית' לא שייך אכילי מכו מקום יש תענוג כמו האב שמתענג על אכילת בנו (ליקוטי אמרים דף ד') (ב) לכאור' קשה מה הנאה יש לנשמי' יתרה באכילי' ושהיה של שבת אך הוא כמעט ההנא שיש להאב כשיש להתינוק דבר שרוצה בו והנ' ממנו נמלא שמחמת אהבת האב להתינוק התינוק מוליד אהבת אותו דבר באביו וכ"ש בזהר באתי לגני וכו' בשביל רעותא דילה אכיל וסתי (שס). (ג) בערב שבת בחפלות מנחה וקבלת שבת מעלין כל הדיבורים והמלות של כל השבוע שאז הוא עליית העולמות (דף ה' ע"ג) (ד) בשבת ענג כתיב והענין הוא שהעונג בל' מהמעשים ר"ל מחמת עומים טובים יש תענוג וכך הוא בשרשו העולם התענוג בל' מהמעשים כי ד בחינות ענאי"א יש בכל דבר שבועלם רק שבועלים לא היה שזירה ולכן מביימים העמם מכל דבר וכו' ולפיכך נאמר וחיך אכול יטעם שהחייך בחי' טעמים כנדע פ"ך וגרון חריב ולפיכך כתיב וקראת לשבת עונג דקריא' לשון הזמנ' הוא שזממין ענג לשבת ומביאו לעולם התענוג ולבחי' טעמים ומתקן נילונות הקדוש' שיש בו שהחכמ' תחי' בעלי' והחכמה כח מה כ"ש בזהר שבמ"ה לא ה' שזירה והדרגה מה מתקן כל השביר' כי בדבר שהוא מה לא ה' שזיר' ולא שייך בו לשון שזיר' וכו' ולכן חס' זממין התענוג והטעם בשביל שבת ועושה א"ע כמו שאינו . בל' לתענוג ולטעמים והוא פועמים חיים וכו שהחכמ' תחי' בעליה נמלא מעלה הנילוות קדושות שהיו תכלית העבודה להעלות נילונות שפלו בשזיר' וכו' ולזה ארז"ל כל המשמר שבת אפי' ע"ז מותגין לו שמעלי' כל הנילוות מהשזירה ע"י שבת והוא תיקון כל העבודה זרה וכו' (דף י"ט ע"ב ובאור תורה פ' יתרו) .

(ה) ופרוש עלינו סכת שלום הכוונ' הוא חס' יש לאדם תענוג מהאב והספך האב להיות לבנו תענוג יתור אזי אין הבן יכול לקבל זה התענוג כן בשבת התענוג מתפשט אזי הני מתפללים שנוכל לקבל התענוג דהיינו למנוס שילמס' עלמנו שיתפשט ברוחב ולא שירד ועיין הכוונ' במשנת חסידים (אור תורה בליקוטים) :

- (ו) ראה והחליטנו וכו' פירוש כי יש לטעמים שאנו לוקחים יראת הבורא ית' מכה שאנו רואים שכל העולמות יראים ממנו ואורבים אותו נמלא כי אנו לוקחים מרותינו מהבוראים אבל בשבת קודש אנו לוקחין המדות מהבורא ית' לבדו ואז אנו נחללים מהבוראים ודבוקים בבורא ית' (שס)
- (ז) ביום שבת שהוא יום קדוש ואריך שמה גדולה ובמה שממחו במה שמתקב בשולמות עליונים בכל המדות בעולם התענוג שהם י"ך עתים תענוג ולפנימם אינו יכול לדבק א"ע ב"ד עתים דקדוש' שמחזיק א"ע בכל כחו ואינו יכול נמלא שאין לו שמחה ואיחא בש"ע אדם שיש לו תענוג מסיפורים מותר לו לספר בשבת מפני שהם שמחה ותענוג לו וכו' ומפני מה הסירו באמת לספר סיפורים בשבת ע"ש בדרך משל למלך שעשה יום משחה ושמחה לכל שריו ועבדיו וכו' ואיזה ליתן לכ"ה שאלתו ובקשתו והי' עם לרוע אחר ובקש שילוח המלך שיתן לו שתי משפלות של זבל למ וקר בכדי שיתכס' מהם ויתקרב מלרעתו ונערו בו עבדי המלך ואמרו לו שוטה הלא חס' היית שואל ציוס הזה כל מחפדי לב המלך וכל מיני תענוגים שבועלם היו נותנין לך כי כן דת המלך היום ועכ"פ ה' לך לבקש מאת המלך שילוח לרופאים לרפאות אותך מלרעתך בשלימות והמלך אמר לעבדיו ליתן לו את אשר בחר כי מאחר שהסכל הוא בחר בדבר מאוס א"כ בודאי' זהו עיקר תענוגו ועידונו ע"כ לא ינתן לו יותר משאלתו ובקשתו וכו' והנמשל מוזן (שס ברמזי אגרות רז"ל) :
- (ח) אמר הקב"ה לו עלי ואני פורע וקשה למה לא יזמין לו הקב"ה להעני שיח' לו על סעודת שבת ולא יעטרך לנאות ושיפרע הקב"ה אח"כ אך בדרך נאות והלל' י"ל דזה מייירי בעני' שזיתו ריקס לגמרי ואין להברכ על מה לשרות ואז אף חס' זממין לו הקב"ה תיכף יח' מעשה כמים ממט יש מאין ואין הלדיקים רועים ליהנות ממעש' נסים לכך אומר לו הקב"ה למה עתה לנאות וכבר ארז"ל האוסר הנאה מהבזיר' פורע את חובו א"כ מגינו שפריעת חוב אינה הנאה וע"כ כשיפרע הקב"ה את חובו ע"י מעשה נסים אין זו הנאה ממעש' נסים (שס עיין ש"ע י"ד ס' רכ"א סעיף ג) :
- (ט) ענין השבת הוא מה שאחר מעשה בראשית הבהיק השי"ת בהירות נפלא ונורא מבריא' הטענות היינו ממה שנתהוו הבוראים במחשבתו הויה רוחנית מאד והוא ממע' עלם אלקית והבהיק זיו הדרו מסוף העולם עד סופו בכל מעשז"ר והעיקר בהאדם שהוא מבחר הבוראים הבהיק אליו בהירות משרשו הנעלם שבמחשבת השי"ת וכו' ולזה נק' שבת לשון השנה ששבו הברואים לשרשם וכו'

דרך שבת חסידים צד

וכו' כי ע"י שהציקה בהירות הוייתם הנעלם שהוא מעלמותו ית' ע"י השתלשלות מעט וכו' ולא נתמלאו השק ורצון אליו ית' וכל מנמת פניהם אליו בחשוקה גדולה וזהו רצונו ית' שמקו' מהם חבו סיבת קיומם וזהו ענין השבת ר"ל השקפה אל העולם הייני שהעולם מאיר על הענפים והענפים מוצקים ומתענגים בו וכנספים אליו ונפשין אחדות אחד עמו ית' וזהו המרומו במאמר הוזהר רוח דשבת וכו' דלתאחדת ברזא דלאחד וכו' עיין פנים נמלא כי ענין השבת הוא שמתגל' העולם והענפים יולאיים וחוסקים אליו ותשוק' זו מאחדם כי הוא כאלו הי' הש"ת לבדו כי בלא הם אינם חוסקים רק להש"ת ובעלים ממלאכתם ותענוגים של חול וכו' רק להדבק להש"ת ולא נשגב שמו לבדו וכו' וזהו רומז על אלף השביעי שיהי' כן תמיד בלי הפסק וכו' ובכל שבת ושבת נעשה ענין זה כמו שהי' בתחלת הבריאה וכו' כלל העולה שיום שבת הוא יום קדוש שפאיר ומתגלה בהירות מקודש שהוא הש"ת קודש הקדשים ומאיר על כל הברואים ועיקר על עמו ישראל לכל אחד ואחד לפי ערכו לאחד בניאוף קטן ולאחד בניאוף גדול מזה וזה ענין פריסת סיבת שלום וכו' עיין פנים ולפי זה תבין כי עיקר יום השבת הוא להדבק בהש"ת בתפלה ותורה ולזה נק' צוהר יומא דשמתין וכו' ר"ל שמאיר שורש הנשמות על הנשמות שנופלים והם נכספים אליו וזהו נק' תוספת נשמה יתרה וכל זה נרגש לך ריך להוזהר בתפלת שבת מאד מאד כי זהו עיקר השבת וכו' כלל הדברים הואיל וזכיום השבת מתגלים הפשטים שיש לנו בהש"ת אין לנו לעסוק רק להדמות בכל דבריו להש"ת ולדבק בו בתפלה ותורה וסעודה להתענג לשמו ולדבר ד"ת על השלחן בכל הסעודות ובפרט בסעודה שלישית שהוא סוד יעקב שנקרא צוהר מארי תורה והעיקר להשמר מן החטא ח"ו במחשבה בדיבור ובמעשה ועיקר הכל לשמור א"ע מן העלצות וכעס ח"ו רק להיות שש ושמה עם כל בני ביתו ולקבל האורשפיז' באנפין נהירין וכו' (ליקוטי יקרים דף כה) : (י) הרגשת ענין שבתות וימים טובים הוא לכ"א בפי ערכו כי לדיק באמת הוא תענוג אור שכלי דביקות בצורה ית' בנועם זיו וזהו שמה גדולה לאין קץ ומי שאינו לדיק הוא מרגיש שמה גשמית והרחבת הלב להתענג במאכל ומשתה כמו שפירשי' בשם' בי"ה בענין מה שארז"ל נשמה יתרה ניתנה לאדם וכו' וזהו תומרות של המלאה השמחה והאהבה וק"ה התחתון והוא ג"כ קודש כיון שאינו יכול להדבק ביותר וכו' (עיין פנים דף כ') : (יא) ענין והיה ביום השישי והכינו את אשר יבאו וכו' ומה שימד כבעש"ט ז"ל לומר מומור ק"ץ בכל ערב שבת עיין יראה אות קטנ :

(יב) הביטול הסודות של שבת הם תלת מוחין הנשפעים אל האדם כ"א בשעתו ובסעודתו וכל אדם יש לו השפעת המוחין בשבת אך זריח שיראה שיתקיימו בו ויחזיק בהם חשארז"ל כל המקיים ג' סעודות בשבת וכו' המקיים דייקא גי'ול מדינה של גיהנם ומחבלי משיח ומלחמת גוג ומגוג היינו שרילול ממחשבות זרות וכו' וזוכה שיקר המחשבה עם הדיבור וזוכה לנחום עם הכתש מלחמות ה' בנירא בקשתא וכו' שכל זה מרומו בני' דברים הכ"ל (עיין פנים מאור עינים פ' כי תלא) : (יג) שבת הוא שמה דקוב"ה שמה דל"הו שלים מכל הסריו ולא מתגלה הדעת ומתדבקים בצעל הרצון וכו' למעלה מהעולמות וכו' וכל עבודתו שבוהל הוא בחי' מלאכת העשכן ובשבת הוא בחי' הקמת המשכן ע"י משה שהוא הדעת וכל העבודה של ימי החול הוא רק ביה' חינוך לקדשת שבת וכפי החינוך שנתתך הסול כן יזכה לבחי' שבת איש איש כפי עבודתו (סס) עיין גם בפי' ויקהל עניינים הרבה מקדושת שבת ואיך שא"ל להגיע לכלליות התורה כ"א ע"י שמירת שבת כראוי פי שבת הוא עולם המתחשב בחי' חכמה שהוא מקור התורה וכו' :

(יד) בשבת בקדושת כתר בנוסף יש עלייה לכל נשמות ישראל אשר לאותם שהם במדרגה תחתונה ע"י שיתקשרו ויתכללו עם הכלדיקים מתעלים ע"י הכלדיקים למעלה שאלו הכלדיקים מתקברים א"ע עם חלקי הקדושה שבהנשמות ישראל למעלה מעין שהיה במעשה בראשית קודם החטא שאלו היה התכללות נשמות במעלה עליונה באדם הראשון וכו' ולזה לריך דוקא לכלול עצמו עם הכלדיקים וכו' כי מי שנשרר מהלדיק איך יעלה וכו' (פי' אמור) : (טו) ע"י קדושת שבת הוא השמכת הדעת בכל אדם שרואה לקרב א"ע אל הש"ת כי בשבת הוא ריבוי הדעת במוחין גדולים ותענוג גדול רוחני כי שורש השבת הוא תענוג רוחני טוב שהוא הדעת שכל הדינים הנמשכין מעולם היראה נחשלין ונמתקין בעולם התענוג ע"י התענוגי שבת ששל זה ארז"ל ודבר דבר שלא יבא דיבורך של שבת כדיבורך של חול פי שבת יש עלייה להדיבור שידבר אותו בתענוג גדול ע"י הדעת הנמשך בקדושת שבת שהיא תענוג וכו' כי מודע במ"ס צוה"ק כי דעת גנוח בפועל למבל' כי ע"י הדיבור יוכל לעלות ולהשג' תענוג רוחני ע"י שיחה לו דעת והדעת הוא גי' ולפון בהדיבור ה"ס לדעת כי אני ה' מקדשכם ואיש כל המעט את השבת נתתן לו נחלה בני מלרים שפי' התענוג רוחני שיש לו מקדושת שבת שהוא דעת

הרמס זה לעולם הסתענוג שהוא עגמא דחירות ומתקין הדינין בשרשן וכו' ולכן נותנין לו נהלה בני
מלרים סקול עולם הסתענוג וכו' וע"כ הס"ח נק' שבת כי יש לו חמיר דעת גדול וכו' ע"ש עוד
מענין קדושת שבת שצ"ו עיקר קיום ישראל בין המכו"ם עכשיו בגלות וענין ביקש רבי לעקור ע"י צלב
שחל בשבת וענין שמש בשבת לרקע למעיים וענין שבת הוא מלומדק ורפואה קרובה לבה וכו' (פ' דברים)
(נח) הבורא ית' בלתי בעל תכלית וצבול והארס הוא בעל גבול ותכלית ואיך אפשר לשיי הפכיים
לסתקרב זה לזה נזה נתן הבורא ית' את השבת לישראל שהוא ממוצע בין ישראל לאלהים
בשמים ומאחדן ומקשרין צבורא ית' וכו' עיין פנים ביאור דבר זה ואיך שכתבנו כפי שומרו את
השבת כך הוא התקרבותו להבורא ית' וענין שבת הוא בחי' שלימות שאין בו שום חסרון כי מאחר
שמל ידו מתדבקין צבורא ית' בודאי אין שום חסרון ועל זה אמרו בשבת יהי' דומה לך כאלו כל
מלאכתך עשייה וכו' וענין שטיקר הס"ח בה הוא ע"י שמירת השבת שפינו יכול לבה לתשוב' גמור'
אלא ע"י שבת שהוא אותיות תשב שהוא המקרב ומטיב את האדם לבוראו ית' ואינו יכול לבה
ליד תורה ג"כ כ"א ע"י שמירת שבת שלכן קודם נתינת התורה נלמדו על שבת בצורה וכן ה"ל
מודים שבשבת ניתנה תורה בי ע"י שבת הוא עיקר קבלת התור' (פ' בתבא) (יו) בשבת
מתפשטת היראה על עמי הארץ כמארז"ל ע"ה ירא לשקר בשבת וע"י הירא'
שמקבלין בשבת ויכל לעבוד ביראה הריא כל ימי החול ולקיים שיתי ד' לגדי תמיד כמבואר
בהגמט ע"ע וסיכוו כל מעשיו ל"ש ח"ש בתיקונים בראשית ירא שבת שצ"ו שבת כנגלה מדת היראה
בעולם אבל כשאין שומרים שבת ח"ו אז אין בו יראה ולא אין חכמתו מתקיימת כל שכן שאר
מעשיו הגשמיים אינם לעבודתו ית' והרי כל מעשיו נקראים חללים פתים מפני שאינם קשורים
בצורה ית' שהוא חי החיים ולכן מדת כנגד מדת מחללי מות יומת ח"ש מפני עובדי יש לי בבית
גנוזי היי' בהאור של יראת שמים שיש לו להקב"ה בעולמו כמארז"ל ושבת שמה כי ע"י שבת
ישג היראה הגנוזה באלורו ית' וכבר ידוע דלית יראה ולית יראה היינו יראת העונש ויראת
הרוממות והגם שטיקר השלימות הוא יראת הרוממות אך אם לשמרים נופל האדם ממדרגה ה"ל
יתווק עכ"פ ביראה העונש שהוא בחי' יראה חילונית עד שיסור למדרגתו יראה פנימית שהוא
יראה הרוממות וכנגד זה יש בשבת ג"כ שתי עבודות חילוניות ופנימיות עבודה של תור' ותפיל'
של שבת הוא כיבוד יראה פנימית ועבודת הענוני שבת באכיל' ושתייה גשמית הוא כנגד יראה
חילונית להשתי ברה"י שיוכל בימות החל לעבוד בהם הבורא ית' ח"ש אלמלי שמרו ישראל
שתי שבתות מיד נגאלין היינו שבת אחד בשלימות כלול בו שתי שבתות היינו חילוניות ופנימיות
כ"ל ובשבת לריך סיס' קשור ודבוק בצורה ית' בלי הפסק כמארז"ל אפי' שלח יהא דיבורך של
שבת כדיבורך של חול וא"ל להסיר על דברים בעלים שזה אפי' בחול אסור אלא אפי' דברים
המותרים לא יהא בשבת כימי החול רק להתדבק בו ית' ולהתשין עליו היראה כתיקונה בחי' שבת
מלכתה שהוא כשמה יתרה שנתוסף להאם שנתוסף לו תוספות ויתרון חיות ממי החיים ע"י הירא'
בחי' מלכות שמתפשטת ומתגלה בשבת בבני אדם וכו' ועיקר הכל תלוי בצמחי' שיאמין כי מלא כל
הארץ כבודו וליא אתר פנוי מניה ואפס בלחו וכל עשיותיו והלחותיו הכל תלוי בירי הקב"ה כ"ש
כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל ותרגומו יהי' לך ע"ה למקני וכסין שאפי' העלה וכתבתי להסיר
שון ולהסתחר הקב"ה הוא המיימץ וכו' וכשיאמין יסיה מלא יראה ופחד מפניו ית' וישמור שבת
כהלכתו ואם יהי' נדמה לו כי עי"ו יאבד ויפסיד מנכסיו אינו נחשב אללו ללגום כי הקב"ה הנותן כח
לעשות חיל ואדרבה ע"ו יוסף שמירה לנכסיו וכל הדינים וכל המאורעות הבאים על בני אדם הכל
מפני שאין משיגים בחי' הירא' ע"י שבת וכו' ע"ש שמתרם משנת מי שהספיק לו בדרך נותן כיסו
למכו"ם וכו' שצ"ו חילול שבת בהין עכו"ם ח"ו וסודרין ממונו ודינין שולטין עליו והר"ז שישמרו
נכסיו ויליית בהם ישמור את השבת ולא יא' קשור אפי' במתשבתו לשם דבר רק יהי' כאלו כל
מלאכתו עשייה וכו' כמארז"ל עיין פנים שם בתיקונים וע"ש עוד שצ"ו שמירת שבת כראוי יש לו כח
לבעל כל הניזירות והדינים בבחי' מי מושל בי לדיק הקב"ה בזה ולדיק מבעל וכו' : (ית) לעמוד
יהי' יום שכולו שבת ויתגל' דעת גדול ופלא מאד והוא תענוג גדול וא"ל לקבל פתוחם מעני גדול'
קיו לכן נתן הקב"ה השבת שהוא מענין עוב"ב יום שבת מנוח' שירגלו עממן לקבל התענוג אח"כ
זכו (שס) . (ית) האדם גם שהוא בדרך ע"י מעשיו וזהו להתהלך כל ימי פניו בגלות
השלוויה ובפרט בשבת קודם שקדושת שבת גדול כ"כ שבשבת חזר האדם לרשו ומדבק א"ע
בקדושת' עליונו' וחזר לעולמו העליוני במתשבתו מרוב כסירות וקדושת שבת וכו' (קדושת לוי פ'
בבאבאית) : (כ) שבת מריצו על תשוב' כי שבת אותיות תשב נמלא כי בשבת קודם עושים ישראל
תשובה

לו בית קיבוץ וכן לקבל קדושת המצנה הזאת והנה יש שחי בחינוך בשמירת שבת יש אדם ששומר שבת בשביל חינוך השי"ת שפ"י יום השבת הוא מדבק נשמתו בקשר עליון ויכול לעבוד את שמו ית' בטל גדול ולהשפיע למעלה בכל העולמות וזה בחי' זכור אלל יי אדם ששומר בשביל עובדו כי אר"ל השומר שבת בהלכתו אפי' וכו' מוחלין לו והטעם הוא כי ע"י עזירה נפרד האדם משורש החיים ומציה פנים נשמתו שבת או הקב"ה מאיר לאדם הארה גדולה מעולמות עליונים הגדולים ומאיר נשמת האדם ועי"ז יכולה הנשמה לחזור לשרשה וזהו מהנה עובד שפ"י שומר שבת בהלכתו בא לו מחילה לכל עונותיו וא"כ מי שמכוין לשמור שבת בשביל זה ג"כ טוב אך לא זה דרך נכון כי אם יכוין האדם בשמירת מצות אלקים עצור עובד עולמו שיגיע לו שכר אף גם שהוא שכר רוחני עכ"ז הוא בחי' נוקבא וכו' ועיקר עבודת האדם לריך להיות להשפיע ע"י מעשיו כנאמר תנו עוז לאלקים וי"ם אך את שבתותי חשמרו אך הוא לשון מיעוט היינו עכ"פ יראו את שבתותי חשמרו להיות בחי' שומר בחי' נוקבא עכ"פ כי זאת הוא וכו' לדעת כי אני ה' מקדשכם ר"ל שפ"י קדושת שבת אני מפריש מכם כל פגעים ומאיר ומקדש נשמתכם ומחיל עונותיכם ומי שיכול לבא לבחי' זכור בודאי מה טוב או יאמר אך את שבתותי חשמרו היינו אפי' אם רק המיעוט בכם שומרים שבת בהלכתו בשלימות היינו בלדיקים שנקראים בעלמם ג"כ שבת כנודע עי"ז נמשך שמירה וקדושה לכל ישראל וכו' (פ' כי תשא) .

(כו) הקב"ה ר"ה להטעים לישראל שכר עוה"צ הרוחני ולכן נתן להם השבת שהוא חינוך מעין עוה"צ ובשבת יכול כל אדם להבחין בחינוך הרוחני אך כיון דשכר מצוה זהאי עלמא ליכא ואיך יהנה אותם חינוך שבת לכך נתן להם בחורה מתנה וסכר גופי' של המצוה זהאי עלמא ליכא אלל יכול כשי"ת ליתן בחמה אף בעולם השפל הזה להטעים לעושי רצונו ושומרי שבת מעין חינוך עוה"צ וכו' (עיין פנים סס) :

(כז) כשאדם שומר שבת כראוי ויכון אז מזה השבת יש לו חיות ושפע על כל השבוע בכדי לעבוד את ה' כל ימי השבוע וכשאדם עובד את ה' כל ימי השבוע אז בנקל לו לשמור את השבת הבהה כראוי וכן לעולם יתגדל כך וזשאר"ל אלמלי שמרו ישראל שתי שבתות וכו' וי"ם ושמרו ב"י את השבת היינו שבת אחד ועי"ז לעשות את השבת לדורותם כי יתגדל כך כבוד כנ"ל (שס) : (כח) וציוס השביעי יהיה לכם קודש ע"ד חליו לה' ותלוי לכם ובשבת הלכב הוא ג"כ לה' חה יהי לכם קודש הלכם יהיה ג"כ קודש (פ' ויהל) . (כט) ענין כל המענוג את השבת נותנין לו מחלה בלי מלרים עיין שמחה ארת עו: (למד) לכל דבר לריך הכנה וההכנה לריך סידיה מאותו דבר עולמו ולזה רמזו ר"ל אלמלי שמרו ישראל שתי שבתות כי השבת הראשון יהיה הכנה על השבת השני וע"כ משית בן יוסף ובה תחלה וזה יהיה הכנה לשיח בן דוד כי מבחי' אותו דבר עולמו לריך הכנה לאותו דבר שמחן א"ע וכו' (עיין פנים סס בליקוטים) :

(ל) ימי שבת ויו"ט דומה לתת שפתה שפרי אולרות ציוס אחד צהנה ובאותו היום כל הרואה יקח מחלרות המלך את שגפשו הפך יקח ואוי לכסיל אשר צהה היום ששערי אולרות המלך נפתחים ובה פנה אליכם רק ימן כל היום לכן בשבת ויו"ט ראי לכל אדם לשמור רק בעבודתו ית' ולא בהבלי עולם רק בעבודת השי"ת ישמח כל היום וכו' וע"ש עוד מענין הדלקת נרות של שבת ויו"ט שמלוחת בנשים וכו' (שס חלק ב' בענין חנוכה קדושה שניה) .

(לב) בערב שבת במנחה אז עה זמן עליית העולמות ויש עליה אז לכל התפלות של ימי החול וגם לכל הדיבורים והאותיות שעתק עמהם בלרבי גיפניות ובדלפי עשה אחיה לירופים בחילוניות ורואים עלייה על ידו צעת הזאת בעומדו להפלה בחפלת מנחה של ערב שבת קודש להגלותם לשרשם וכו' צעת הזאת זמן עליית כל העולמות והכל ע"י גיעות אותיות התפלה שגולית עשה בדחילו ורחימו ומי שחלק לו ה' בצדיקה ויש לו התפשטות השכל והכרע יכול לדעת ולהבין אופן תיקונם איך להעלותם למקומם הרמתה מן המחשבות ורות הבאים עמה בלמעט התפלה מכיר בהם שהם הם האותיות שפנו שמתו לחזונים בששת ימי המעשה ועושה עתה לירופי אותיות בקדושה וזמן מחמת זה את רוחו ונפשו לתקן פרטי פעולותיו שפעל ועשה כל ימי החול וי"ם ויהי ציוס השישי וכו' אשר יביאו היינו כלליות אותיות הלך בית גאלוף ועד תיו מה שפעלו לירופים בגשמיות בששת ימי המעש' להכניס ולקטנותם למקומם הרמתה אשר כי" שם האלם בתה"ל וכו' עיין פנים (אור המאיר פ' בשלח) .

(לג) נשאלתי ממחנתי הספיד הוסיף הרב דק' המעגליה מה שסדרו לנו בשמונה עשרה של שבת והנחילנו ה' א' בלחבה ובראין שבת קדשך וכן אלו טולחים בערבית שחרית מוסף ומנחה בלאורה מן החימה הלל כבר טעה היום קפ' וציוס השישי הלל כבר קבלנו והוספנו מחול על הקודש

דרך שבת חסידים צו

הקדוש והחייב בקבלת שבת וקידוש היום וספלת ערבות שחרית ומוסף וקידושא רבא ומה לעשות עוד שלנו שואלים אחר כל אלה והנחילנו וכו' ומה שעשוי עשוי אמנם כמדת יש הפרש גדול בין שבת שלנו שאנו מקיימין בעוה"ז לשבת של הקב"ה הגניזה בבית גניזו אור העולם מעיני כל פי וזה לנו שואלים ומתפללים עשינו מה שמוטל עלינו עשה מה שעליך והנחילנו בזהבא ובראון שבת קדשך דייקא ליתן לנו לב עמוד להשיג במושכלות בשבת שבת שאח"כ מקיים בעלמך ובכבודך לזה לנו שואלים ומלפנים ומקיים וכו' (עיי' פנים פ' עקב) :

(נד) האור של שבת תמיד שזה ומשום בלי שום שינוי חיו רק בואו ימי המעשה הוא מלוכס וכו' ואין לנו יכולין לקבל האור הך והבטור אבל בשבת נתגלה האור וכו' (דברי שמואל פ' בראשית) :

(נה) לריך להכין עצמו מיום ד' שבוע לקבל בחי' נפש של שבת וכו' הוא בחי' רוח וביום ואר בחי' נשמה וכליל שבת ג"כ גימל אלה וכו' וביום שבת ג"כ גימל אלה וכו' והנה יש ג' בחינות בשבת שבת נבונה לשבות ממלאכה ושבת דביבור ושבת במחשבה וכו' וזהו שבת במעשה כל ישראל שומרים את הדיבור והמעשה לריך ג"כ לשמיר ולהסוף על הקדוש וחי הרמו אף את שבתותיו תשמרו וכו' וזהו כל הכלים נעלים בשבת היינו שיש לכולם עליה בשבת מלאך וינטל וינשאה וכו' ולתותיהן עמהם היינו אף שבימי החול בא לדלות ולא עשה כמלוכה עכ"ל בשבת ניטלים ומעלה ואע"פ שנתפרקו בשבת היינו שקלקל בשבת עלמו דביבור או במחשבה והעצם לפי שאינו מן המוכן היינו שלא היה להם הכנה משפת ימי המעשה בבחי' והכינו את אשר וכו' עם כל זה הוא תושלת גדול כשמכין בשבת עצמו ובפרט בשבת במנהג שהוא רעוא דרעווין היינו שהש"ת נותן לנו רצון טוב שבקש ממנו שיטנה אותנו ברצון שלו וז"ל ואני תשלח לך ה עת רצון וכו' (פ קרח) :

(נו) ארז"ל אמרה שבת לפני הקב"ה לכולם נתת בן זוג ולי לא נתת בן זוג אמר לה הקב"ה כנסת ישראל יהיה בן זוגך אי"כ מאחר שאנו ישראל הן בן זוג לשבת לריכין אנו להרמות ברעיתנו דעת מוחלת דלית לנו מגרמא כלום כמו בחי' מושפצ ומקבל וע"כ לריכין אנו להיות כל יום שבת בבחי' דכא ושפל רוח כדי לקבל משבת כל היום נשמה יתרה ע"כ לריך האדם לנות במחשבה דיבור ומעשה רק לקבל מהשבות קדושות ודיבורים קדושים ומעשיות קדושים כל היום מקדושת שבת וכו' כי אנו בן זוג לשבת ששורו עם מ"ה ואנו בבחי' עם בן עיקר החי' שנהיה בבחי' מושפצ ומקבל לשבת וכו' עיי' פנים (אור התכונה פ' עקב) : (נז) שבת היא בחי' אהבה וימי החול הם בחי' יראה ומחמת שעיקר שלימות היראה הוא כשהוא מתוך אהבה וכו' ע"כ אנו מונים ימי החל מ"י שבת היום יום ראשון בשבת וכו' כדי לקשר השבת בימי החול שגם בימי החול יהיה אהבה ויהיה יראה מתוך אהבה וכו' (נכנס אלימלך פ' ויגש) (נח) כל מי שצודר עבודתו לשמים וכוונתו לעוב כל ימי השבוע בכל מה שמוכך או לומד או צדיק הוא בשחוקים ביום כל יום הששי נתלכב בקרבנו או בהסירות של יום השבת הכל אף שלא עשה עדיין הכנה יום רק המעשה של ימי החול ברכו וקדשו ברמ"ת אבריו ושס"ה גידיו להרניח את יום השבת קודש מיד בהתקרבנו ביום הששי בבורך ומלא זה הדבר סימן טוב על ימי החול ההוא אם היו בקדושה ואם היתה עשייתו נוח לשמים ונוח לצדיקים כשכל בוקר יום הששי מרגיש קדושה שבת טרם בואו וכו' (פ' בשלח) : (נט) א"ל לקבל הקדושה ביום שבת קודש אם לא ע"י ההכנה שהאדם עושה כל שבת ימי החול דהיינו ביום א' לעבוד את ה' במדת אהבה וחסד וביום ב' במדת יראה וביום ג' בהתפארות וכן כולם עד יום השבת שבו שלימות הקדושה חס בחי' מתד בשבת נשבתה אהבה כמו שאנו רואין שאיך העשיר אשר יש לו כל מכין על שבת בהרבה וזמזין עמו גם את אחרים לאין נכון לו כיוולא בזה הדרך הגדול אשר הכין א"ע בקדושתו כל ימות השבוע על כבוד שבת קודש מזמין עמו הנלוים אליו והתפוחים ממנו אשר אין לאל ידם להכין הכנה כראוי עכ"ל הם כוללים עם קדושת הדרך להתפלל עמו לכבוד שבת ולשמחה ולהתענג בתענוג חי העולמים וז"ל למען ינוח שורך וממורך היינו הקטנים מתוך שאין להם השנה גדולה רק שמסתכלין על הקדושה שזה בחי' שור ומשימין עצמן כחמור למשאי של הקדושה ויפש בן אמת היינו מי שרואה לרוב אל האמת וכו' והאשר"ל עשה שבתך חול כלומר הכן א"ע בחול לכבוד שבת קודש ולא חלף חלף לרעך לבריות כלומר שלא תלעך לישועת מי שגדול ממך שהוא חזקין אותך אבל תהיה מוכן בעלמך אל קבלת הקדושה (עבודת ישראל פ' משפטים) . (ס) ארז"ל אשה מכרת באורחין יותר מהאיש ודרכה לבדוק ולעייין היטב אם הגון אם לא ומלכות שמים הוא בחי' אשה כידוע ולכ כל אדם יוכל להכין ולדעת במחשבותיו בלי שבת (שאו העלייה למלכות בחי' חקל תפוחין קדישין) חס תיק ימי החול כראוי וכו' (פ' אמור) (מא) ביום ד' ה' ו' לריך האדם להכין א"ע לשבת כי מי שערך בערב שבת יוכל בשבת והוא מה שאמר הריב"ש ז"ל בפירוש הכתוב בחריש ובקליר תשבת כי חר"ש

חר"ם הוא נועריוקן חמש רביעי ששי ר"ל כמו שהמרישה הוא הכנה לזריעה ונקלירה כך אלו השלשה ימים שייכים לשבת הבא ולהכין עלמנו בכל מיני הכנות שיכול מה נצבור את צורתו ביום השבת שהוא הזריעה ואח"כ בני ימים שאחר השבת דהיינו אב"ג ימים הקלירה שיקבל כל השפעות שירדו לו בתפלת שבת וכך הם כל ימי השבוע שלשה ימים לפני השבת ושלושה לאחריו ושבת באמצע ויבנה מי שנה הכין א"ע או שאינו יכול לזו יתחבר א"ע עם שאר חזרים אשר הכינו א"ע ומתוך כך יוכל לגלות עממה כמו מי שלא הכין עלמנו לאכול בשבת ובא חזירו אשר הכינו לו והזמינו לאכול א"ל ומתוך כך יש לו לאכול וכנ"ל (פרק א' דאבות) : (מג) שמעתי מפני מה קורין ליום השבת שלשה שנים שלש סעודות שזהו מקיים כל הסעודות כי הרהשמות גם היום רענ ויש לו הנאה גם שהוא מלמד וקראת לשבת ענג א"ך סעודה זו והיא מגלה שלשה שנים כי אינו תלמד ממילא מתקן הכל שאם לא היה תלמד גם בראשונות אעפ"כ היה מקיים ע"כ נקראת שלש סעודות ושמוט אין מלמד נקראת אלא על מי שנזמרה וכו' (דברי אמת חידוש השלישי פ' בלק) : (מג) שבת ארבעה עשרה פס"ב היינו בחיי השבת והחזרת כל המקורות להמקור הראשון ומקדם ממילא בלי שום התערבות דלמחא וע"כ עיקר מלמד שבת אין זה עשייה רק השכיחה ממלאכה בשב ואל תעשה כי נעשה אז התיקון והיחוד של כל העולמות העליונים מעלמותו ית' בלי שום פועל ועזר מלמטה וע"כ בנבואה שבת קודש או א"ך מי שאיך בבחי' זו לבטל א"ע בהחזרת הכת בעלמותו ית' מכל מקום ע"י סוד השבת יוכל האדם לבא לזאת המדרגה ויחזרו"ל מתנה טובה יש לי וכו' ושבת שמה לך והוריעם כי מאחר שקדושה שבת נמשכת בלי התעללות כנ"ל ע"כ הוא בחי' מתנה וזה נודע מי שמוכר לחזירו לחייה דבר בודאי לר"ך להראות מקודם החפץ להקורא את ישר בניו כפי סכום המקור לא כן במתנה א"ל להראות לו מקודם וזאת קודש אעפ"י שהוא בחי' מתנה לך והוריעם כי הגם שבמנוח וזאת א"ל לעורר מלמטה מכל מקום לר"ך האדם העובד את ה' ליד א' יריעה ברה"ט מעלת קדושת יום השבת שבי' שום עשייה מלמטה נעשין אז כל התיקונים ועליות העולמות בסוד החזרת עלול לעילתו עד עילת כל העולמות בבחי' עלמותו ית' וכו' ויוכל האדם לכולל א"ע ב"כ עממה כנ"ל (אוסב ישראל דרוש לשבת) . (מד) שבת הוא בחי' של מתן תורה דכמו שבעת מ"ה נתבטלו בני ישראל ממליחות כנודע ולכך ע"י התורה יכולין לבא לשלימות הגמור כמו כן ע"י שבת יכולין ג"כ לבא אל בחי' האור שקודם בריאת העולם וזה נק' הספקלריא דהורא וכו' ושם הוא תכלית היריעה אשר לא נדע והוא למעלה מהשגה וזה נק' אמונה דלעיל ואמונה זו מאיר לכל העולמות אפי"ו בנקודה התחתונה וע"ז יוכל להתמלאת כל העולם מאור א"ס ב"ה אפי"ו בתוך כל החשכות וכו' וע"ש מענין ששבת ענין נתלבש בתוך שבת תחתון וזה בחי' רוח דשבת דא אינו שבת כי עיקר שבת הוא השגת אלוהות וזאתו"ל אלמלי שמרו ישראל שתי שבת ה מיד היו נגאלין וכבר נודע שבכל יום ימימים הקדושים בתעורר תולת הארצו וכן בשבת מתחיל להאיר כאלו היום ניתנה ושבת הוא בחי' עתן תורה לכך דומרים ישמה משה במסנה חקו והנה התורה ניתנה בקולות וברקים ולכן גם בשבת יש בחי' קולות וברקים כמובא בשם האר"ז"ל שבשבת הרים קולו קלת בתפלתו וברקים הוא הברקה אור אשר מאיר מלמעלה על כל אים ואים מישראל אור קדושת אלקות וכו' בראשית ירא השבש שיש לאדם לקבלים אימם ופתח בכל שעת ימי החול ולראוב א"ך אכנס ליום השבת כי שבת משפיע גשמת ימי החול אלא דחול הוא מתין לשבת וכו' וכל זמן שחפר לו להאדם ממנו או כבוד זכרונה כל זה הוא בבחי' ששם ימי החול ולא בבחי' שבת שעורה על שלימות כי שבת שמה דקוב"ם שמה דלריה שליט וכו' עיין פנים עוד . (ליקוטו תורה מהר"ב המניח וכו' מוהר"ם ז"ל מטעמך לחיל בליקוטים) :

(מה) גם בשבת לא ימלא כרפו ח"ו ולומר שבת ענג שבת רק אוכל קמחא ומתברך בממנו וע"ז יוכל לשמוע ולא ישרא כלכן דומם ע"י אכילה הגשה (ליקוטי רמ"ל) וכן מבואר גם בליקוטי תורה הנ"ל שגם בשבת לא יאכל כחלא וסובא ח"ו וכן מבואר גם בשאר ספרים ופסוק :

(מו) בשבת יהיה מקיים וקראת לשבת ענג בתענוג חותני של עמל יום השבת וקדושתו כי שבת שמה דקוב"ה וכלו יושב כאן אהו בשולם התענוג וע"ז מבואר טעמג של השבת בכל העולמות (אור הגנוז פ' קדושים וצ"ב) :

(מז) התקנה נזה שיתמיד האדם בעבודתו ית' הוא שיראה לכוסוף בכל יום קדושה על קדושתו ויקדם א"ע בכל יום מעין יום השבת וימשך על עלמו בכל יום קדושה השבת ויתאזהר מי יתן שיבא מהרה השבת הקדוש על שיהיה לי נשמה יתרה ותוספת קדושה כדי להסתבר על הילכה"ד שלא יהיה לו מבואר אלו וכו' עיין פנים (פ' ברה"ט) .

(מח) בשם הרב הק' וכו' מזה' בערים זל"ל (מראה דר"ל הרב המגיד דמצניז'ים) שפירש הוסיף בזה ללמד בתי' נפש ולא רוח ומפניו רק בשבת קודש בל' ל' ללמד נפש רוח נשמה כל אחד נפי' מעולמו וכו' (מאור ושמש כ' משפטים בהספורה לשבת ור"ח וע"ש גם לעיל ד"ה ויהי' מדי ח"ש וכו') (מח) יש הרבה בני אדם שאינם מבינים בשכלם איך אפשר ללמד הנשמה להמשיך השפעת השכינה במעשי ידי וכן יש להיפך בני אדם המוטבעים ומטוקעים בנשמות ונדמה להם שיש להם ג"כ הפח הא' להמשיך השפעת הלקוחו ממעשי ידיהם וענין קדושת שבת הוא מופת חותך על כל הג'ל כי בשבת יש לכ"ה מישראל קדושה יתרה והשפעת הלקוחו ית' יותר מבחול . ומזה מובן וידוע לכל שאפשר שתהיה שכינתו והשפעת הלקוחו ית' בתחומים אך לעפ"כ גם בענין השפעת קדושת שבת לא הכל שווין וכ"ה זוכה לקדושה יתרה בשבת כפי אשר הכין א"ע לזה בימי החול וזה ג"כ כמעט גרמה בחו"ש שאין קדושת שבת שזה בכל אדם כי יש בני אדם שמרגישין יותר קדושה בשבת . ז"ש שאינם מרגישים כל' כך רק ממנו מן הממעט . ויש שיש להם הרבה קדושה מאד בשבת אשר כמעט כל חלואים יכירום כי הם זרע בדרך ה' וזכו לקדושת שבת בהארה נפלאה . ומזה מובן וידוע לכל כי לעפ"י שאפשר להמשיך שכינתו והשפעת הלקוחו בתחומים לעפ"כ לא כל אפי' שווין לזה כי בדרך לזה הבנה והזדקקות גדול הרבה וכו' . (פ' כי תשא.) (ג) בכל דור ודור מוטל על לדיק הדור להמשיך קדושה שבת אף על אנשים פחותי ערך העוסקים בעניני עוה"ז ומרדמים במלחמתם כל ימי החול שגם הם ירגישו ג"כ קדושת שבת וזה בתי' לעשות את השבת לזרזותם וכו' בהבי' קדושת שבת מוריד הקב"ה חייה הארה עליונה מקדושת הלקוחו ית"ש עד שכל הנאללים והנברכים וכו' מתחילין להשתוקק ויהפכו לנצח ולדבק בשרשן וזכו עליית העולמות וכו' וז"ש ויכל אלמים ביום השביעי ר"ל שכיום השביעי בל' השתוקקות וכלות הנפש לכל הברואים לעשות לשרשן וכו' (שם) (נח) מרגלה בפימה דאנשי מעשה שלאחר שבת אין להם הארה בתפלה כראוי (עיין פנים) ע"כ לדיקן להתגבר ביותר אחר שבת דייקה ולהודיך עלמנו כדי שיתפלל בהתלהבות וכו' שזה ברו' וספרתם לכם מנחתם השבת וכו' וזאת הוא ללות הם התפלל ביום שלאחר השבוע בהתלהבות ובתשוקה גדולה בזה"ל השיג בשבת מוח החכמה ונתעורר הכשימה ממנו וכו' . (פי' שמיני) (צב) בשבת קודש . מופיע לכל העולמות אור קדושה העליונה וכו' עיין פנים וזה הוא ביטול הסימנים . ואז כ"ה ואחד לפי בחינתו נתבטל ממנו המסך המבדיל ומשתוקק לקדושת אלקי עולם ומתחרט על שדך כל ימי השבוע אחריו הבלי הזמן . וזכו עליית העולמות בשבת שמבואר בספרי קודש וכו' (פ' מנחות) : (ג) ידוע אשר בימי החול אין אדם משיג כ"כ קדושה ומה שמשיג הוא רק מפני התחברותו אל הדיקים והוא אללו רק בדרך הולאה יען כי אין השנה זו מחמת קדושתו והממנו אכן בשבת האדם משיג את שלו ממנו וכל איש ישראלי יש לו בשבת קדושה משלו : (פ' ראש) : (גד) יש עולם המנוחה כמו שתקנו רז"ל בנוסה הרחמן הוא וכו' ומנוחה לתי' העולמים כמו שממשי' ממורי זלה"ה בא"ם לא שייך שום תנועה כי לדיקן יתנועע עכ"ד . לכן הא"ם נקרא מנוחה שלא שייך שום תנועה . וע"כ נקרא שבת מנוחה כי הוא מעיד על הבורא ית' שהוא עיקר המנוחה ולכן נאמר זו העולמו והמלאכה הבאה ע"י תנועות : (דברת שלמה פ' נח) : (נה) כשממנע להכניס בשבת מרה"ר לרה"י ירמוז שלא יערב חול של עולם חילוני בקודש שהוא רשות היחיד שרומז לרה"י עליון ומקום הקדושה . ושלא להאמין שיש רשות פחות מושלת לעלמה כי אם רה"י של יחידו של עולם ומנוחהו בכל משלה כי מדת המלכות היא המושלת ופועלת בשבת ועומדת למעלה במקום כבודה להציל אורות וגשמות חדשות כ"ש בכהר"ז"ל ובשמנוע מלהול"ל בשבת מרה"י לרה"ר ירמוז כמו שהקב"ה לא הול"ל דבר מכה אל הפועל בשבת ע"כ נאמר שבו ח"ש שתחתיו אל יאל' איש ממקומו וכו' גם ירמוז רה"י רחבו דלת רמז אל ד' אבותיה הוי"ה וגבהו יוד רמז ללוחות המילוי ע"כ לא יול"ל משם לרה"ר שרומז לעולם הפירוד ולפני"ל שלא יערב קודש בחול וכו' כשממנע מלאפות ולשכל בשבת ע"י מים ואם ירמוז כספי המדות חסד וגבורה שנקראים זרועות עולם וידים על שהיו הם העיקר בבחינת עולם כ"ש ידיו ילרו ושבתו ומי בשבת כ"ש שבת וינפש כן אינו מתקן שום דבר בשבת ע"י מים ואם שרומזים לחסד וגבורה . כשמעמין תבטיל חי ומתבטל בשבת כמו זשולין את השפה בתנור עם חסכה ירמוז לחוס הטבעי שהוא נפש חיה מדת החכמה המחיה העולם ע"י נוי' שערי בינה וכו' שמקויים העולם על ידם אף בשבת כשמאחיו האור בפחמין בערב שבת וכו' ירמוז שהעולם קשור בסביבתו כשלהבת בנחלת (ענג שבת פ"א) (עו) כשמדליק נר שבת ירמוז ששבת מתגנים אורות עליונים של עולם הכשמות שנקראו ג"כ נר כ"ש נר ה' כשמת אדם ורומז לתכנה ובינה כ"ר ר"ת נון שערי בינה ר"ש ראשיית חכמה וירמוז לקבל נשמה יתירה מן מדת נר . ע"כ הדלקת נר הוא בכלל עונג שבת כשמקבל הנשמה יתירה

יתרה בצור שבת צ'תפסח שבת ירמוח שמשפח עם השמחה הסמדיית וירבו על הגוף ואף דבר של גוף אחד במקום שני הנשמות ולכן ע"י כחות הנפשיות לרחיבות והשגת עליונות כי כן השמחה ז"ל וע"כ נקראת בשמה יתרה שיכול לזכות על ידה לזה היתרון . גם נשמה רומח למדת הבינה יתרה רומח למדת החכמה ביחודה בשרשה : כשמדליקין נר שבת במערה של חוליות ירמוח כי המערה רומח להשגת התורה ע"י נר שעליה שרומח לשמחת אדם . ומערה של חוליות ירמוח כי כל חכם א"ח שיישי כל השגות התורה בפעם אחת אלא בכל יום הוא משיג השגה מועטת שנקרא בדרך משל חוליות וכו' וישתדל להשיג בשבת השגות התורה וכו' . כשטותן שמן ופתילה בנר ירמוח לשפע עליון הכרמו בשמן על שממו האורה יולאה יהיה נמשך אחר השפילה שרומח עולמם התחתון ע"י התקשרם בשבת בלור עליון בסוד-גשמה יתרה וירמוח כמו שהשמן נמשך אחר הפתילה והאור כן ראוי להגוף יהיה נמשך אחר הכשמה לעשות מעומד לורה וכו' וע"כ עוד רמזים נפלאים מעין הדלקת נר שבת ושמנים ופתילות שמדליקין בהן ופאין מדליקין בהן בשבת . ומעין טבילת המקוה בערב שבת ומעין עירובי תחומין ועירובי חלוצים . וכשאומר הדליקו את הנר ירמוח להמשיך נשמה יתרה ע"י הדיבור וכשמדליק נר שבת בבית הכנסת ירמוח לקבל נשמה יתרה ע"י מעשים וכו' כשמסתכל בשבת בלור המתפשט בלור ירמוח לאור עולם הנשמות שמתגלה בשבת ויהמה שהנשמה כחה לאור שכינה שעל ראשו וכלו האור מתפשט סביבו והוא בתוך האור יושב ויניל-ברעדה וכו' וכן בכל יום בשעת תפלה וע"כ מדליקין נרות בבבב"ם לרמוח שיה או משין קדושת שבת שהוא עליית העולמות למדות נר וכשארז"ל לא זזה שכינה מישראל אפי' בשבתות של חול וכו' . כשמעמין בדבר שאינו מוסף הכל ירמוח לחום הטבעי שהוא נפש חיה שזהו דבר המעמיד הכל ומחיה העולם גם בשבת אלא דבר המוסף הכל רומח להתעוררות מדת הדין ואשו שאין לרמוח התעוררותו בשבת (שם פרק ב') . כשמשה-ע"ג כירה ירמוח שעולם העשיה ושיעור קומה שלו אין הנהגתו בשבת ע"י התעוררות מדת הדין ואשו וכו' אלא מתגהג ע"י חום הטבעי שהוא נפש חיה ממדת החכמה המחיה העולם על ידו בשבת וכו' וע"כ רמזים נפלאים הרבה בכל הדינים והלכות שבכ"ד פרקים של מסכת שבת וא"ח להעמיק- הכל מפני הארריכות בשבת שזה הסכר הוא בממלא הרבה בעולם: (נח) כשנעול לפתיו בערב שבת בחול ירמוח להסיר הרע הדבוק ויוקם מקליפתו נגה ובשבת תהיה נכללת בקדושה כשרואה בלפרים אלא אבוקת ההבדלה ירמוח שפי' עשייתו המלוות בידיו תוכלל קליפתו נגה בקדושה ואם יעשה עבירות ח"ו בידיו יהיה מלפרניו כלי ברזל לקאן ע"כ שיטף בניגוס כמארז"ל כשלוקת אבוקה להבדלה ירמוח דנימל גוויין לויכא בנורא לבינה אדומה ירקרקת וע"כ אומ"ץ בורא מאורי האש וכו' והג' גוויין הכל רומזים לג' מדות חגי'ת וכו' עיין פנים גם ירמוח כשרואה בלפרני דיון אלא אור אבוקת ההבדלה שתאיר לו הנשמה יתרה גימל ימיב אב"ג דבחר שבתא לעשות על ידם המלוות כמו שמאירין כח"צ למדת חגי'ת שנקראים ידים וע"כ אבוקה להבדלה מזה מן המוכהר כי בלבוקה יש ג' אורות וגוויין הכל מש"כ בנחלת וט"ו. (פרק יוד) : (נח) כתב הפרדס חו"ל כי צהיות הכל פיו של אדם מתאכל מנשמתו א"כ כפי שיעור נשמתו תהיה שיעור תפלתו . והנה ביום שבת שיש בלדס תוספת נשמה יתרה ממקום גבוה יש לה צד ברוחניות תפלתו לעלות דרך עליית הנשמה ויעלו עמה גם התפלות של חול (פרק יא) . (ס) כשמבקע ע"כ או מפריד הקליפה הלחה מן העץ בערב שבת לכבוד שבת כמארז"ל רבה ורצ יוסף היו מבקעין עלים בערב שבת לכבוד שבת ירמוח וי"ש בלבריהם ויבקע עלי עולה כי ע"י חשה אדס"ר גרם תשרובות טוב ורע בכל העולמות וכו' ולריכין לבקע ולהפריד הרע מהטוב וכו' (פרק יד) : (שא) כשפושט מלבושו חול ירמוח להתפשטות הנשמות וכ"ס בשאלו ויפוט גם הוא בגדיו ויתבגל . ופושט זאת ההשגה המוחית ולובש בגדי שבת ירמוח להשגה עליונה שרומח לבגדי שבת . כשלוכש צדיים לנשים חדשים בשבת ירמוח נחור חדש המתגלה בשבת . לבין ר"ת ל"ב נתיבות חכמה טן שערי בינה כשלוכש הטלית או בגדי כבוד בכל עת וכל שכן בשבת ירמוח אל תתהדר לפני מלך לכבודך אלא לכבודו וכמארז"ל כדקו בכתובת נקיה וכו' מלבושי הלז הם מחשבות השכל כשפושט בגדיו של שבת ירמוח שפושט זאת ההשגה שרומח לבגדי שבת ויורד בעולם שלמטה בהשגותיו לייחרו למעלה וכו' עיין פנים : כשמניע המעות לשבת ירמוח לעולם המנוחה דשכינה הוא מנוחה מתנועה וממשיה וירמוח להלעת אור מלבוש עליון תפארת ענה ליום המנוחה ענג קרה ליום השבת ומנחיל נשמה יתרה שהוא מנוחה לעמו ישראל בקדושתו וע"כ מותר להייע מילוי שבת לשבת כי ציוס השבת יש עליה והתעלות יותר מכליל שבת וכו' עיין פנים פרק טו . (כב) כשאוכל סעודה של שבת ירמוח : י"י את השבת מהו שבת שמה דקוב"ה וירמוח כאלו השכינה מתארתה ונתדבקת בו בהריק

שפע מתחת כנפי שכינתו אל האדם ולאו ית' הוא מכבד בענוה את נפשו וכו' עיין פנים אפרי הוא כאלו את השבת עלמו אתו מכבדים ומענינים וכו' כי כל המצב את השבת בכוחה הראויה משפיע ומקנה בו בשבת קדושה רבה וכו' עיין פנים כתוב בשם הנעטע"ע ז"ל כי כל ה"ב"ב אוחיות הם לנשין זה לזה עד אור א"ס ובחול הם דרך לבישה שני האוחיות ברא הקב"ה הכל כי נתלבש בנות חלק וברא עולם אחד ואח"כ נתלבש עם האלק בנות י' וברא עולם השני . ועי' שההשגה בחול הוא ע"י התלבשות אומרים אל ברוך גדול דעה הא"ב כסוד . אבל בשבת שהיהוד הוא עד קדושת כתר במוסף לאומרים תכנת שבת דרך פשיטת מלבושים עכ"ל . פרק עז :

(סג) ענין שמירת שבת כהלכתו שהוא תיקון לפגם הברית . עיין ברית אלה כ
 ד"ח (ה) אעפ"י שכעת אנונו כנסת ישראל בסוד הקטנות והמיועו . מכל מקום צעת קידוש לבנה נעשה בחי' יחוד זה שהיה בשבת מתן תורה בחי' זיווג פנים בפנים בסוד הגדלות ומילוי הלבנה שע"כ נתעורר אלו השוקה ושמהה למי שיש בו רוח אלקות שמרגיש תענוג רוחני והתקרבות להבורא ית' להתקדש בקדושתו ית' וז"ש בספרים כי מעת קידוש לבנה לא ידלג מן המיירה בלואו חודש בחי' חירות ממלאך המות שנמשך בשעת מתן תורה ושארו"ל אלמלא לא זכו ב"י אלא להקביל פני אביהם שבשמים פ"א בחדש פני דייקה בחי' פנים בפנים וכו' הילכך גריך למימריה מעומד וכו' עיין פנים. (מאור עינים פי' בראשית) (ב) בר"ח ניסן מתחדש השפע על כל השנה וזו אס ישראל זוכין יכולין לחדש השפע בכל העולמות כרוגס בבחי' החדש הזה לכם וכו' . (קדושת לוי פי' בא) : (ג) ארו"ל ר"ח ישראל הוא דמקדשי להו ואכילו לענין חזרת בתולין אס נמלכו ב"ד לעבר השהה אלו בתולין חוזרין וכו' וזה ג"כ בחי' החדש הזה לכם כי הכל תמוי כסם וחפי' השי"ת מעבר הנכנתו כפי הזמן שמקדשין החדש כע"ל (סס) . (ד) החדש אדר הוא כנגד יוקף וממנו ילחו שני שבטים מנשה והכרם לכך החדש אדר משובר לפעמים וכן מולו מזל דגים והוא בחי' זרעו של יוסף שמתסלו להגים כמארו"ל וכו' עיין כנים (פי' מלואה) ועיין פי' משפטים מבואר שחודש העיבור הוא כנגד שבע לוי וכו' ועיין גם בפי' כי תגא (ה) ידוע כי מכל השכליות הרהשית הוא הרגון ואח"כ כשרונה בדבר אלו בונה הוצר והח"כ נמוסף בו אהבה וירחה והתפתרות וא"כ הרגון נקרא רחשית . והנה בכך ר"ח נחגגה רגון חדש עני ישרת ה"ך לעבוד את הבורא יתברך ולגך נק' ראש חודש והנה גפש הוא מלשון רגון כמו אס יש את נפשכס וזהו אומרים בר"ח זרכי נפשו את ה' ר"ל נעשה בריכה והמשכת רגון בר"ח מן ה' שהוא המקור של כל ההשפעות והחיים (פי' כי תשא) (ואו) למאן דאמר בתשרי נברא העולם התחנת הבריחה היה בכ"ה גאלול וכו' בתשרי נברא אדס"ר שהוא עיקר הבריאה וכן למ"ד בניסן נברת העולם התחלת הבריאה היה בכ"ה אדר וידוע כי התמת כשניהם רק שזה במחשבה וזה במעשה ע כ חמישה עשר בשבט וע' א' בשבט יומי נפרת כי מהס התחלת בחי' ארבעים יום שנגד ירית כולג (שם בליקושים) : (ז) ע"ו בשבט הוא הכנה לפתח שהוא בניסן כע"ל ופסח הוא הכנה למתן תורה וע"כ נעשתי עשר חודש שהוא חודש שבט הואיל משה ברא את התורה (סס) (ח) ר"ה הוא גנד בחי' דוד ולגך אומרים במוסף של ר"ח ובשירי דוד וכו' (סס) : (ט) בער"ח גריך לברכה בספוכה שלימה ולתוודות ולומר רבש"ע מחול לי על כל מה שחטאתי לפניך מיום היותי על ההדמה עד היום הזה ובפרט בדברים אלו שהם רחיה שמיטה ריח ודיבור ומישוש ומימוש ותעשה והכיכה ומה שחטאתי לפניך ג"כ בגלגולים הראשונים . ומיום הזה והלחה הרי חני מקבל עלי שאל לבזור על רגוק וכו' . ואם אפשר יאמר תהלים עד גמירת בלי הפסק ובוה הוא מכניע את החלומים היוקבים מאד מיעוט הירח כ"ס מי ימלא גבורתם ה' ישמיע כל תהלתו ובערב ד"ס יתודה ג"כ בגלגובו (הסד לאברהם הנהגת הדיקן וכו' מוה' שלום שכנת ז"ל) . (יוד) אחר הרשם חודש גמשך כל החדש . כמו בלדה אחר המחשבה שבראש נמשך כל הנוף (דברי שמואל פי' בראשית) . (יא) עיין שבת אלה מוח מעיין ר"ח וסבת .

שריש דגלים וכל הימים טובים
 (א) אין גושאין נשים במועד לפי שאין מעריבין שמחה בשמחה. אפשר לומר שרמז רז"ל להזכיר את האדם על עמנו געוה"ז . כי הנוף נק' נוקבה והואירו שלא יהיה עסק האדם בגעוד חסן ימי הי"ד חיי כבל לשאל ולגדל את הנוף למלואת תאוות בתאוות גשמיות ח"ס לפי שאין מעריבין שמחה בשמחה ד"ל שמחה של תענוגי החומריים בשמחה הרוחנית של עבודת ה' וזה ודאי נקרא עירוב שמעורב טוב ורע . ושפיטה בימי ההג שנקראים מועד ממש . וגם מועד לטון עדי וקישוע . כי ימי מועד גיתו לכל א"ס ישראלי לעורר בתאוות חגיגת ושמחת המועד שהם דברים עליונים לעשות תהיבין ועדיים ולגרוס תענוג ושמחה אל העולמות הכליונים שישיפע אל התחטוים

דרך שלש רגלים וכל הימים טובים הסידים

התחשבות וז"ש ברגלים יראה כל זמריך כלי תלוותו והמחשבו של האדם יהיה לא לגבול המצות
המצייתת הדבורה פסוק הנשמה וכל העליונים הממשיכים שהם דבורין ולא שיפריז בהם שמצד שום
וצדק של ימי מועד חיי האדם הוא בלתי נדון וזו רק ביותר לדרך לרצו על ימות פריגן כשארציל
הקבילה דשפחה רעלה . (אור תורה ברמזים על אנדות רד"ל) ועיין בליקוטי פסוקים שם מבוחר
והענינים לשמחה ר"ל שביו"ט וכל העולמות לנבשים מלכודים יקרים רוחניים ושבליים לכן השמחה
מתרבה בהם והובא ג"כ בכתבי הקודש דף כד ע"ב : (ב) לענין קשיית התחשבת למה אין
מזכירין על הבשמים במו"ש שחל בו יו"ט . ומזה מוכח שגם ביו"ט יש לאדם שמחה יתרה ל"כ
למה אין מזכירין על הבשמים גם במו"לוי יו"ט . הענין הוא ע"ד שארציל שבת קביעה וקיימא
י"ח ויו"ט ישראל הוא דמקדשי להו . היינו כי קדושת שבת הוא התעוררות עליון וז"ל לאדם
לקשר עמו בו אחר . שילל השבת ע"ד שיגיע שבת שבת האלה שגא מגיב התעוררות עליון מחדש ולכן
מזכירין אז על הבשמים מהמת הסתלקות הנפש יתרה שבת לאדם שבגמ התעוררות עליון ככל
חבל יו"ט ישראל הוא דמקדשי להו נמלא שקדושת ר"ח ויו"ט הוא ע"י בחי' התעוררות תחתון
של ישראל וכל יו"ט מרמז למדתו . כגון ר"ח בחי' מלכות שממליכין על עמאן את הצורה
ית' פסח הוא בחי' אהבת הבורא . ראש השנה בחי' יראה שנושפת וסוכות בחי' התצננו
שהקב"ה מקבל ממעשי"ט של ישראל . ובאמת כל השנה כשארם מעורר אהבת הבורא זה בחי' פסח
וכן בשאר המדות רק לעשות מזה יו"ט בפועל ממש זה א"ח אלל בזמנו שאז מאיר על כל
ישראל בחי' זו וכו' . ומחמת שקדושת ר"ח ויו"ט הוא ע"י התעוררות תחתון בחי' ישראל הוא
דמקדשי להו יכול אדם לקשר עמו בקדושתם לעולם אפי' אחר יו"ט כי לו להמשיך על עמו הסרת
המדות הקדושות הנ"ל שהם בחי' הארות הימים טובים כ"ל וע"כ לאחר יו"ט הוא אסרו חג
היינו להתקשר עמו בו הבחינה של היו"ט וע"כ הגם שביו"ט יש ג"כ שמחה יתירה להאדם מכל
פסוק אין מזכירין על הבשמים במו"לוי יו"ט שזה צורה על הסתלקות הנפש יתירה שבת
מקדושת יו"ט ובחמת הבחינה שיש לאדם ביו"ט שהוא ע"י התעוררות תחתון יכול אדם
לקשר עמו בו לעולם אפי' לאחר יו"ט כ"ל עיין פנים (פ' שמיני דרוסים לפסח) .

(ג) כל מנוחה ומנוחה כגון פסח פסח וכו' וליולד לריך האדם לעשות המלוה הזאת בבחינה
גדולה ובשמחה ובדביקות עליון כדי שעי"ז יתקשר בקדושה בלי שום הפסק לכל זמן וז"ש וידבר
משה אל בני לעשות את הכסח פסח ולא כתיב זמן היינו שאמר פסח לבני ישראל לעשות
את הפסח לרמז על הנ"ל שיעשו תמיד את הפסח דהיינו בזמנו בפועל ולאחר זמן בכה הקדושה
שנתקשר בה אז ומעוררתו תמיד לעבודתו ית' וז"ש ויעשו בני את הפסח במועדו . דהיינו
שעשו באופן הנ"ל בשמחה ובדביקות עליון כי מועדו סובל שני כירושלים לשון זמן וגם לשון יו"ט
דהיינו שמחה ודביקות וזה שכל עוד הכתוב וסיים ככל אשר לזה וכו' כן עשו להורות שהיה
עשייה כפולה בפועל בזמנו . ובכה לעתיד לאחר זמן כ"ל (מעט אלימלך פ' בהעלותך) (ד) מה
שאלה יו"ט יש אסרו חג ולה אחר שבת עיין כתבי הקודש דף כ"ב ע"ב .

פסח ספירה ושבעות (ה) במגרים היה גלות הדעת כי לא ידעו שיש אלוה בעולם . ובדעת חדרים ימלאו
פירוש כג המדות כי כשיועז שהוא בנו מניח אהבתו והתפארותו כי אעפ"י שיש תענוג מכה
זה מניח את התענוג ההוא ומדבר עם הבן ינושק אותו אעפ"י שזה לו תענוג שאינו יפה בפני
הבריות ובשאר גלות היו המדות בגלות ע"ד איה גבורותיו שלא היה הגלות הגדולה והגבורה
ואח"כ מלאו ששם היתה ואתרו וזו גבורותיו . ובאמת שגולות נתגלו המדות ובליאת מלרים
היה הולאת הדעת שודע שיש אלוה בעולם וז"ש הולאת בני אלקין כי כביכול גם הוא יתברך
יאל שנתגלה בעולם אלקותו ית' (ליקוטי אמרים דף א' ע"ב) . (ב) מה שגולות מלרים היתה
ע"י הדעת ולא היתה באולה שלימה עיין עשים אות א' : (ג) במלרים נתגלה עולם המחשבה
לישראל דהיינו שחשב בלעז ישראל שהם במלרים ומחמת המחשבה שהוא עולם הבינה נשלו כל
הקליפות . וזה בחי' ברכתא דרב המנוחא שבה קוב"ה יפקח עיני עורך ר"ל כיון שהקב"ה חושב
בו אז האדם בעולם הבינה ושם כל ותרומתא וכל טוב (שם דף ב' ע"ב) . (ד) עיקר הבריאה
היתה בגין דישתמודעין ליה שיכירו אותו ית' וידע כ"א ביריעה שלימה שכל כחותיו וחיותו הוא
הבורא ית' שהוא תקיף ובעל היכול ובעל הכח' כולם וכשמפענע בפי' אבר ידע כי מי הוא המפענע הלא
הוא רק הבורא ית' שהוא מפענע כל הפחות שלו . ומי שמר מדעת זה הוא כעובד אלהים אמתים
חיו היינו שעובד כחות אחרים זולת הבורא ית' שאין לו דעת זה שכל הכחות שלו הוא הבורא
ב"ה וכמרגלל בפרומיה דהבש"ט ז"ל על פסוק ופרתם ועבדתם וכו' וזה שקטרגו על הים הללו
טוט"ו וכו' כי במלרים היה הדעת בגלות כידוע וכו' והנה אז שהיה הדעת בגלות לא היה בריאה
כלל

כל ויהי שאלם תכו ופכו כי עיקר הכריחה הוא רק בצק דוקא...
 מצארים ויאלו פדעת מן הגלות וקבלו התורה לאו ה' כמי' דיוצאם שאלם שאלם...
 פ' (ה) מלות זכירת יליאת מלרים חפ'י בלישת עיני דעת אלה מו (וא) מלא במצרי
 מתחיל ההלכה של מעמד הר סיני וקבלת התורה וכו' (קדושת לוי פ' ואלו). (ה) ישראל קורא
 לתת המלות בשם פסח והוא ע"ר אני לרודי ורודי לי ובמחלוקת נא לענין תפילין שבחפילין ומלאי
 עלמא כתיב ההתפארות שהשי"ת מתפאר עם ישראל ובתפילין שלנו אמתו מתפארין עמו ית' .
 וע"כ השי"ת קורא התנ הזה חג המלות שהוא על שבתן של ישראל כ"ש ויאפי את הבנק עומת
 מלות וגם לידה לא עשו להם ופירש"י מגיד שבתן של ישראל וכו' ולאמנו קורין התנ בשם פסח
 על שם שבתו של השי"ת כמי"ם ואמרתם זכה פסח הוא וכו' (פ' באל) (ח) את אדם זוכה נאמנו
 בכל חג השבועות את הקול שמכריזין אנכי ה' אליהך נמלא ח"ך לריך האדם להכין ח"ע בהקמת
 רבות שיחה לשמוע דיבור הקב"ה וכו' עיין פנים (פ' יתרו). (ט) יש כבוד נכרה וכבוד נאלל
 כבוד נכרה היינו מה שהעולמות משיגים גדולת הבורא ית' מהחלק שהוא מלות מ בצולמות וכו'
 אכבוד נאלל היינו מה שהעולמות משיגים ונותנים לו ית' כבוד וגדלה כביכול ממה שלל למלא
 עדיין בעולמות וזה ח"א להשיג כ"א ביו"ט בפרט ביו"ט של עגרת . וזה בח' השני נקודות
 של השמות מכ"ד קישועי כלה שהם קמץ ושורק וכו' והכל מושג לישראל ביום טוב זה (שס) :
 (יוד) הגם שהשי"ת מעורר אותנו ממעלה לעבודתו מכל מקום יורה שנהיה אלהינו חפלים עבים
 בהתעוררות הזה וזהו סוד הספירה ששבועה הראשון אלהינו חפלים נבחרו ובשבועה השניה אלהינו
 חפלים ביראתו ובשבועה שלישית אלהינו חפלים שיתבחר בנו כאלו המתעשר בננו ובשבועה הרביעית
 והחמישית שנלמדין בחמונת הבורא ית' ובשבועה הששית שנהיה אלהינו דבוקים ומקושרים בשבועה
 ובשבועה השבעית אלו ממליכים אותו על כל העולם כולו ועליו . לכן מאחר שאלו המדות נמשכן
 מהבורא ית' באלו ימי הספירה יש לאדם צימים הללו להתבודד ולעבוד את ה' ובפרט בעת
 הספירה יש לאדם לשמוע ולדבק באלו המדות ישרים וכו' ולספור ספירת העומר בלילה ויראם
 וכן צימי הספירה להיות מוכנים ורועים צו השפע של המדות קדושות ה"ל זה והוספתם לכס .
 לכס דייקה וכו' כי בכסף היה התעוררות עליון של אלו המדות והשכליות הק' ובספירה הוא
 התעוררות שלנו היינו שאלנו חפלים ורועים בזה ההתעוררות ובוזה החפץ והרלון שלנו נחוסף ממילא
 גם מלמעלה יותר הארה והזדככות ונמשך לנו מלמעלה צימי הספירה מה שנמשך בפסח ביותר
 הזדככות וביותר הארה וכו' (פ' אמור) ועיין עוד הרבה מענין ספירה ושבועות ומה שבשבעות
 גק' בלשון הו' על עגרת ומה שאומרים רות בשבעות וכו' פ' כאלו בלשונות : (יא) בשבעות
 ה' יש שני בניות האחד כהאדם מסתכל בעין השכל ברומויות אלקותיו וכו' ומתבונן ומסתכל
 בשפלותו מוד יגיע אליו היראה והפחד ממנו ית' וכנע האדם מאד מאד ושכל בציני עלמו .
 יאל כשאלם מסתכל שכל העולמות וכל המלאכים וכו' תלויים בו והאדם מוסיף בה בפעולת של
 מעלה . אוי האדם גדול במעלה מחד מאחר שכולם מלפים ומייחסים לתורה ומלות של האדם ועל
 ידו נחוסף שמחה וזכרה בכל העולמות לכן לריך כל אדם לזכור בכל תנועותיו שיהא הכל רק
 לעבודתו ית' והנה במלרים היו ישראל במהריגת השפלות כ"ש ואת עירוש ועי"ה וכו' . ולזה
 אוכלין בפסח מלה שרומז לשפלות שבהם נתרומם אוי הוא חמץ וכו' אבל בשבועות כמתן תורה
 נתדלגנו עד נמאד ונתגלה שכל העולמות תלויים בנו ובמעשינו הטובים שזה התרוממות גדול פי
 לריך האדם להתרומם עלמו בכל תנועותיו כי ח"ן לך גדול כמי שכל העולמות תלויים בו ולזה
 רומז השתי הלחם של עגרת והוא דווקא חמץ כי ע"כ החמץ לצלות למעלה וכו' (שם בליקוטים) :
 (יב) זכור את היום הזה וכו' כי בכל שנה ושנה הוא היום הזה ממש שילאו ממלרים והשני
 הוא שבכל שנה ושנה מתעורר אור האור שהיה ביציאת מלרים כ"ש בפסוק והיה אמונת עמך
 דקאי על המועדים . תוס' ישועות היינו שבכל שנה צימי הפסח הוא חוסן השבועות שהיה בשם
 הכוח חכמה ודעת הוא מתן תורה שהיה בהג' השבועות שבכל שנה מהענין האור ההוא שהיה
 בעת ההוא כמתן תורה שהועיף חכמה ודעת אס' יעשה הבנה לזה כמו שהיה בשעת מ"ת
 יראת ה' היא אלירו הוא צימים הנוראים שבכל שנה פתשר מתעורר האור שהיה ביו"ט בדת מפנה
 מן הסר ופי' (פנים ישות פ' בל) : (יג) מה שאמר שבכל דור נאמרים עלינו לנחמנו והקב"ה מלנו מיר .
 פנינו הוא כי אפי"ם שהוא נסתר מעינינו הוא חבד גדול יותר שלחן אמתו יודע מהאמר כמו ענין הסוד
 כמחלוקת ח"ן בעל גם מכיר בננו וכו' (שס) . (יד) ואפי"ם פלנו תכתיב וכו' מלה עלינו לספר
 ופי' כי האור הגדול שבתגלה בלילה הוא כ"ש הוא הלילה הזה שממדים לכל בני ישראל לתרום .
 שבכל הדורות יכול אדם לפי הכנסו והזמנתו והתקדש ח"ע לקבל אור גדול מן האור של הלילה
 שנגלה

שגלה כחלוצים והוא אור שאין לו סוף ותכלית . חסו שאמרו בכל דור ודור חייב אדם לראות
 איך כלה הוא יאלו מצלמים ובייט ראיית עיני השכל . וכיון שאור זה אין לו סוף . ע"כ אפי'
 כלנו חכמים וכו' ינסה לאור גדול ומדריגה גדולה יותר בכל שנה ושנה . וז"ש כל המרבה לספר
 וכו' הרי זה משוכה פירוש שאין לו סוף ובכל פעם הוא משוכה יותר עד לאינסוף וע"כ לריך
 האדם לקשר מחשבתו באור עליון הגאול כלילה זה ולא יפנה מחשבתו לשום דבר כיא בדביקות
 בש"ת . והוא ענין מה שמשיבין להבין חכם ששואל מה העדות והחוקים וכו' דהיינו השכל העליון
 חכמה ביה ודעת הגאול כלילה הזה ומשיבין לו כי אין לו סוף אלא שידבק מחשבתו באיך העליון
 ולא יצטל מחשבתו . והוא ענין אין מפטרין אחר הפסח וכו' שארז"ל שלא יאכל שום דבר אחר
 בפסח שיה יצטל פעם הפסח והלכות זה כן הוא במחשבה שלא יפנה לבו לשום דבר וידביק
 מחשבתו באור עליון וישיפע עליו כפי יכולת השגתו (סס) . (עו) ושמת את החוקה והוא
 למשמרה מימיה רמז בזה מ"ז הארז"ל שהגמור מחמתן פסחם יושפת לגפשו כל השנה
 להשמר מחמת . הרי שגדולה מזה זו שהרי ארז"ל שיהיה כל השנה וז"ש ושמת שחול לשון
 ושמירה הוחת הוא מאיר עיני השמנה להשמר מן החטא כל השנה וז"ש ושמת שחול לשון
 קיום שהמורה הזאת מתקיימת באדם מימים ימימה כמו שפירש"י משנה לשה (סס) : (עו) כל
 שבעת הרועים מרומים בבחי' מזה וז"ש שבעת ימים תאכל עליו מלות וכו' כי שבעת הימים
 הם רומים בשבעת הרועים שבזכותם גאלו . יום הראשון הוא כנגד מדת החסד שהוא מדת
 אברהם אבינו ע"ה שגל דוד נמתקו הגבורות הקשות שמררו את חייהם . וכבר אמרו שמהם הוא
 מורה על חסד הממתיק את הגבורה וכו' וכיון שיעקר המיתוק הוא ע"י אברהם וע"כ חייב
 מזה כלילה הראשונה וממנה תשפיע לכל שבעה בחינות שהם ז' הימים וז"ש תאכל עליו מלות לחם
 עני . לחם עני מהפירו כמספר יחאם שהוא בחי' הגבורה וכו' (פ' ראה) : (י"ו) יש ימים ידועים
 לחקן ברית הלשון וברית המעור כמו ימי הספירה ומכל שכן שבוע הששית נגד מדת יסוד וכו'
 (דברי שמואל פ' בחקותי) : (יח) כמו שביארת מל"ים בלו המוחין תחלה שלא בהדרגה ואלא
 בסדר מוחין גדולות קודם למוחין דקטנות ואח"כ חזרו ונסתלקו המוחין ולריכין לקבל אותם
 בהדרגה בכל ימי הספירה הק' כמו כן הבעל תשובה יש לו ג"כ זה הגם של יניחת מל"ים .
 כי לולא חסדי המקום ב"ה שותן לו התלכבות גדול לעבודת הבורא ית' שגלה להתלכבות גדול
 גדולה אדי היו הקליפות ונקין ממנו כל עבודתו שהיה עובד בקטנותו אך שכל להתלכבות גדול
 ולמדריגה גדולה וע"ז הוא נפטר ויטול מהקליפות כי שם אין להם אחיזה ואח"כ נסתלק ממנו
 כמדריגה גדולה וירק לעבוד עבודה תמה ולעשות התשובה השיך לחטאיו וליך ממדריגה למדריגה
 עד שחזור למדריגה הראשונה שבה נז בתחלה וכו' (מבשר דק פ' בת) ועיין גם פ' אחרי מות
 מ צואר ג"כ ענין זה . והם מבואר כי דקת הריק הוא בחי' שבת והכניזו לזה בזה העולם
 הוא בחי' מי שטרם בערב שבת והבעל תשובה הוא בחי' פסח ומחמת שפוסח בפעם אחת כמה
 מדריגות והכניזו לזה והתמלה נק' ערב פסח וכו' (יט) בל' בנין ר"ה למלכים ר"ל בתמליכו
 את הקב"ה על כל העולם . כ"ה הרמז בזה שמה' בנין עד עשרה זו לריך לקבל עליו קדושה
 ואהדות ממות יוד של השם הק' ארז"ל . ומבשרה עד ערב פסח ד' ימים לריך לקבל עליו קדושה
 ממות ד' של השם ארז"ל ומפסח עד שבועות חמשים יום נגד אות מ"ן של השם הק' ארז"ל
 ובשבועות נחגגה השנה עליון והוא נגד אהף של השם הק' ארז"ל . ובזה ממליך עליו את הקב"ה
 שהוא ארון כל השלם מאחד בנין עד שבועות (עבודת ישראל דרוש לשבת הגדול) (כ) בכל
 מועד אינה בלה הקדושה להאדם בפעם אחת רק לריך להמשיך עליו הקדושה בתפלת ערבית
 ושחרית ומנחה אבל בפסח בל' הקדושה להאדם בפ"ח וכו' ולכן לריך הכנסה כי אשפי' שבה אור
 שבביר אשפי"כ לריך כל אדם לעשר עלמו כדי שיוכל לקבל אור הבהיר כמשה החמה שאשפי'
 שהיה זורח בציצית אשפי"כ לריכין החלטות להיות פתוחין שמים יהי פתוחים לא תוכל החמה
 לרואה אל הכ"ס (שס) : (כא) מה"ש אין לנו מברכין ברכת שהיינו על מלות ספירת העומר . כי
 כל המוחין שהם מקבלין צימי הספירה בערב כבר האירו עלינו ככלל כליל א' דפסח במבואר
 בבחי' וכתבארז"ל . גמאל שאין זה אלילי בהירות חדש וכו' . (דרוש ליום שני דפסח) (כב) עד
 תמחרת הבעת הבריית שפסח : חמשים יום וכו' ר"ל כלה עשה תשובה ולא העיר א"ע תיכף
 תפלת ספירת העומר אל יחזור שאין לו עוד תקוה אלא עד תמחרת הבעת הבריית תספרו
 י"ל כל זמן שיש אפי' יום אחד מהספירה תספרו ו"ל תוכלו להאיר ביום זה כל החמשים יום
 ע"י תשובה . אח"כ שבועות וקרבנות מנחה חדשה לה' . היינו שיראה לקרב א"ע מחדש להיות
 פופח כן דדעין דמלכא חס עמיה חדש לה' (שס) (עג) ארז"ל הים ראה ויטם מה ראה

יבחנו של יוסף וכו' ואמר אדמו"ר מו"ס דוב זל"ל כי מדרך האלה בראשית ח' ליק ס"א בראשית
 ומספרת עגמה מפניו וכן הענין בקריעת ים סוף וכן כי הוא פיר עמק (שם בראשית ל"א)
 א' של פסח): (כד) בשם הרב הלויק מו"ס לוי יחזק ז"ל שג"ל ל'בשאר הוא גמר הספירה יום
 חמשי בספירה חמשים (ט' ברה): (כה) בשם אדמו"ר ר' דוב זל"ל כל ימי הספירה חנו מייחלים
 ליום ל"ג בעומר שבו הרחמים גיבירים ע"פ שם אכדעם שנתגלה בו שם האלוהיות שלפני שם
 אלקים וכן פני אלקים כי בכל מרת הדין לר"ך להיות בו פנים של רחמים וסליחיות שבו. וז"ל
 אמרה נפשי לאלקים לאל חי אל חי גימטריא מט ימי העומר ונמטה נפשי מתי אלה ואלה
 פני אלקים היינו הפנים שלו שהוא שם הג'ל שיואל מר"ת כי טובים דודיק מייך (וסם כד"ל
 עולה ג) שנתגלה המצב הגנוז עכ"ל עיין פנים עוד בליקוטי סהלים ד"ס אלה אזכרה וכו' :
 (טו) שללתי (עיין פנים) מה שנאמר בווכר שהעמר הוא כמנחת פוסה . ואמר שהכעש"ג זל
 אמר . כי פעם מרדו בני המדינה במלך ולא ידעו מי הוא ועשה שמהם ומשפחתם יאל הכל ונתגלה
 הכל והבן (כחבי הקודש דף טו"ב כ"בוע"ם עוד וגם בזה עו): (כו) בשבע שבועות של ימי הספירה
 חט מקבלים הקטנות וכשנבועם הגלות (עיין פנים) ומי שצוה ה' כראוי בלב שלם אז מרגיש
 כל יל הספירה בלוייה בחינה הגדולה וכו'. שם דף כד"ב . וע"ם עוד מעטין פסח
 דף עמנו וענין שבועות דף מז ע"ב :

אזכרה ד"ה י"ב סוכות

(ה) האדם כשירבה עצמו להדיבורים הריוברים ימליצו בערו והוא שלא יהיה כוונתו לשום
 דבר רק לרבה עולם הדיבור בעולם המחשבה וזה פירושו ג' ספרים נפתחים ברה"ס ספר
 הוא לשון סיפור ודיבור צדיקים גמורים שכוונתם אינו כ"א לייחד עולם הדיבור לעולם
 המחשבה נכתבים לאלתר לחיים שהם מתרבים לאלתר לחיות חיים בינונים שכוונתם לייחד
 וגם בשביל שיעשה הקב"ה רצונם תלויים ועומדים עד יו"כ שאז הוא התגלות עולם המחשבה
 ויש לכל המחשבה עריה ונעשה ג"כ מחשבתם וזהו הכתיבה שמרבץ האדם מחשבתו להקב"ה
 גנרשם במחשבתו מה שיאירע לו וכו' (ליקוטי אמרים דת וא"ו): (ג) קרינו ראם סרינו ע"ד
 שם האחת שפרה וכו' שם הא אחת ראשונה נק' שפרה שמשפרת א"ת הודר. היינו
 שמשפרת א"ת האותיות הולך שגודרים ופועה הוא לשון דיבור שהשומר סעלה את כל
 התפלות וכל התפלות עולות ע"י הקול של שומר כי בזה מעוררין את האבות אתה ודאיה
 כי הם כלולים בהקול אש מים רוח וזוהו מעוררים האבות. (שם ע"ב): (ג) בשל לפני
 תקיעות מלך גדול כספואר הדיבור מדינה של שבועים אומות וכתר לו אומה אחת שישבתו
 אותו וביום נגוס"א הוא יום הגולדת המלך אוי שבתו אותו כל היום בשבת והלל ואח"כ
 ישבו בעצב כי אולי לא בא הדיבור להמלך ואמרו געורר את הזקנים שלנו שהם יורעים
 לפאר את המלך והם יעלו הדיבורים להמלך כך הקב"ה ברא את העולם כולו וכרא בתוכם
 את ישראל למען התפארות וכ"ש ישראל אשר בך אתפאר והיום ברה"ס יום הגולדת המלך
 שמדת מלכות נולדה בעולם היום כי היום ברא את העולם ע"ד אין מלך ברא עם ואנו
 מתפללים תפלת שחרית ואח"כ נשלה אותך בעל תוקע שתעורר את האבות והם יעלו את
 הפרותינו לפניו ית' ראה לפני מי אנו שורחין אותך לפני מלך גדול מלך כספואר בכל
 מיני פאר ראה כמה אנשים ונשים וקטנים ויונקי שדיים כולם תרומים בך וכל תפלתנו
 יעלו ע"י תקיעותך אלו זיתלבושו בזה הקול (שם): (ד) כמו שבשבתות ימים טובים
 השי"ת מאיר לעמו הארה עצומה להתרבה בו ולהתענג בו וכ"א מרגיש לפי מדינתו אחד
 דק מן הרקואחד בך ואחד בעבות ואחד יותר כעבות והכל מצוות השי"ת כן בימים נוראים
 מאיר השי"ת לעמו הארה עצומה לרבה בה רק שהוא הארת הגבורות והפתחים לא כמו
 בשבתות ימים טובים שהם מצד החסדים באהבה המתגברת בהם ואע"פ שכלל בהם הכתר
 ג"כ הוא כי בלעדיו זה א"א כי זה השער וכו' אע"פ כ הגבור הוא השמחה והחסד כן בימים
 נוראים השי"ת מאיר לעמו ומבהיק זיו מרת הפחד לעמו ומאיר בלבנות בני ישראל וכ"א
 מרגיש פחד בלבו כל הזמן ההוא רק כי לא כל אפין שוין אחד מרגיש יראה התורה והבורה
 אימת השי"ת ופחדו שמתגבר עליו והוא שב בתשובה שלימה לפניו בלבו ובמחשבתו ואחד
 מדם מרגיש במקצת ג"כ רק מתערב עמו אימת הדין והעונש וכו' ואחד מהם יותר כעבות
 שהוא רק אימת העונש והמות לבד ח"ו וכו' והענין כי עכשו בימים נוראים מאיר הארת
 התחלת הבריאה שהוא הדין שבו נברא העולם וכו' והענין כי בריאת העולם היה בצמצום
 וענין הצמצום הוא בחי' המלקות החיות למעלה בחי' המלקות התחתון לעליון והוא פחד
 גדול

נצח להחיותו ועמו עולם עולם. כשזו זמרו כי יצאנו והנה מצות זמור הזה הוא הנקרא
 ביהם מצוה אחרת וזהו שיהיה אור' כל המצוות והנה הוא מצוה אחרת וזהו שיהיה אור'
 כמו בענין מצוה אחרת וזהו שיהיה אור' כל המצוות והנה הוא מצוה אחרת וזהו שיהיה אור'
 לשפלה ומתעורר גאון וכו' ופניהם דוחהים שמגן מנישן זה במקצת מ"א ל"א דעתו והנה
 כשהתאמץ ורצה להכביל ולעלות בעל פה צריך זהו ידקוק גדול מאד כי אם יפגע למעלה
 כפי' הורגות והוא נספס אסל' וכו' ח"ו כמו כי שהוא מדולף ונכנס בהיכל המלך וכו'
 והפירו' מלאים שיהיו וכו' האירים והזוהרים ונצחין עצמן מאש נגדו ונצחין דמיון קליפ'
 התקבצם להכביל למעלה קל' חומרי בן גנו של ק"ו אנחנו כשף וים לפני בא ים החזאות
 והתקבצות נמשחין למעלה צריך עליהם חודש אחד דהיינו בן במחילת המצוות והדברים
 והמעלות כדע' נאמת ולתעורר בתורה והפלה ואח"כ ביום בא ים ה' הגדול שהוא ר"ח
 ר"ל שהוא האש שר' פת' אשנה וכו' וכו' מתאספים כל הכחות של נפש האדם העולות
 והסתבכות שיש להם ומתעוררין מאש כמ' בשפת הצ"ח אה בשעלה נדעונו המצוות לצדו' וכו'
 וכו' והנה כי אש' לו מה בקולותיו ורצה לעבוד את ה' באמת לפניו בעצמו אין יתנו
 וידע' שאיש נפש למעלה א"ל הוא פתועב במעשיו ועושה תשובה שלימה באמת וכו'
 ר"ה כל חפצו ותשוקתו אינו רק לבקש מהש"ה שבהיות עתה הוא עת רצון ועת זכרה
 וסקודה כל רוח ונפש ר"ל התעלותם למעלה משקומם כשהיו מרומים אולי יחוס השי"ת
 ענינו ויסור סמנו כל העצמים והשמים המבדילים בינו לביןו תדריך במהרה וב ברוח הזה
 הוא ענין זמרו לחיים וכו' דביקות הזה שהוא בריה נוכח בכל שנה לדרך בכל עניני
 המצותינו דק בדרך ה' אהו צ"ח הכתיבה ר"ל הרושם שנרשם בנפש הדביקות אלקים
 והתקבצות הנפש בו אבד'יקות הזה במקרה אחת מולם נפקים עניני נפשו ונפשו ואשפתו
 ופניו ונצחיו ומצוה וזמרו וכו' כי הכל מפלים לענין דביקות הנפש' בתענית
 כמו מעשיו יקבצו ורזקתו יתבטל במשפט אמת והשגת' פרש"י ומז' שהוא חכם עמדת הדין עיקר
 לפקדו את כפל לב על דביקות הנפש בהש"ה שיהי בחי' כל המצוות שמתחלקין אז נכבד
 הן שדרך וכו' והפולק וכו' סוף על כל העולם וכו' הש"ה יש לו נחת גדול מה' כשואב
 עושי' העיקר עיקר התבטל סוף וכו' והנה מאוד הנ"ל הנקרא אור החודש הנמשח לשרשן
 ע"י מתייבש ומכבדים היהודי' התשובה בימים הקודשים והצוראים האלו שהוא נ"כ בחי' חזות
 הע"י לשיש' וכו' וע"ש עוד מה שפכא בענין הסתת' הדין שר' ר"ה ע"י תקיעת שופר
 וכו' והע"י הוא שישת ויחזר האדם בלבו ונמשחו להש"ה בשבירת לב מאוד מאד ובהכנתה
 גדולה והתעוררות שלמה ובה זכל להבנם בשורש בחי' שופר ע"י מצוות תקיעת שופר
 ועם נפתחן כל הדינים וכו' עין סנים וע"ש עוד לענין מה שדרך העולם לדקוק לכתוב
 בריה העיקר ר' סתבות המדינות שמתקן רק לר"ה וכו' ובאמת צריך לדקדק אז ביהור
 גם באמירת סושה הקרבנות וספקי דומה וכו' וכמבואר במ"א (ע"י' חסלה אות) וע"ש
 עוד ש"ה ר"ח ים בחי' שהוא תבא של כל השנה ר"ה הוא הראש המוח וכו' הוא
 הליבו החחיתו וזמרו כמו בלב האדם שנמרו בו כל הדברים על גמדם אחר המחשבה
 לפני נקרא יו"כ הארת הבינה ר"ל הבנה הנכונה והתעוררות הש"ה מתעורר ברב האדם אז
 יחזר וכו' וע"ש עוד מענין הנסירה וענין התשובה והיודיים שני יו"כ וענין השמחה שר'
 סגות ונמילת הארבע מינים וכו' (ליקוטי יקרים דף כו כז.) (ה) משל נפלא לפני התקיעות
 סוף גדול סוף סופר ששלח את בניו לצד צד ותען הבנים מהדרך והיו צועקים אולי
 ישמע האב ולא נענה והאמר ברבם אילי שכחנו את הלישן של אבינו לפיכך אינו שומע
 את צעקתנו כנן נצחק בקול ברא דיבור והתיישבו א"ע שישלחו את האחר לצעוק והחזיר
 אותו ראה והבן כי כולם הדורים כך והנמשך הקב"ה שלח אותנו להעלות ניצוצות הק'
 ותענו מאינו ואולי ספני ששכחנו הדיבור של אבינו אין אנו יכולין להתפלל בדיבור
 גשלה אותך בעל תוקע שהעורר רחמים עלינו בקול בלא דיבור וראה והזהר כי כולנו תלויים
 כך אנשים ונשים תלויים כך וכו' (דף לה ע"ב ועין באור המאיר דרוש לר"ה הובא משל זה
 בנוסח אחר ספת) (1) נודע כי האכילה נק' קרבן כמארז"ל שלחנו של אדם מכפר עליו
 וכו' והתענית נ"כ נק' קרבן שמקריב חלבו ודמו כידוע אך האכילה הוא בחי' קרבן מתא
 לעיקר היינו קרבן מדריגות התחתונים והניצוצות הק' והחיות דקיושה המלוכב בהמאכר
 וע"י שהאדם מקבל ממנו כח וחיות וככת החיות הזה עובד את ה' בדביקות גדול ע"י יש
 עליה דאג צווצות הק' המלוכשים במאכל הוא ואם כל כוונתו לשם שמים כ"ש בכך

בד"ק

דרכך דעהו וכו' לידע שאין שום דבר נפרד מעבודתו ית' ואדרבא ע"ז נרמק בו ביותר ע"ז נתש האכילה ההוא לקרבן לה' שמקריב חלקי הקדושה מתתא לעילא לשרשם ומסוף ב"כ דביקות יתרה לתקן אלוק שבו ויש להבורא ית' שעשועים גדולים מזה שהמרדינות התחתונים מתקריבם אליו וכו' ומד התענית הוא בחי' קרבן והתקרבות מעילא לתתא כי ע"י שרבו נשבר ונכנע לפניו ית' ע"י התענית אזי מתעורר אליו שורש הקדושה העליונה לקרבו אליו ית' והנה לאו כל אדם זוכה לזה להיות במרדינה זו להיות אכילתו נחשב קרבן וכו' כי אינו אוכל רק למלאות תאוותו ונשאר עם חיותו ועם חיות שנתוסף בו מן המאכל למטה וכו' ואינו מוסף שום קדושה בנפשו ע"י המאכל יאפשר וקדוב לודאי שמרחיקו מן הבורא ית' והש"ת חושב מחשבות נכבתי ירח ממנו נרח ושיהיה עליה בעד מה לכל האכילות חיצונית של כל ישראל ע"כ קבע יום אחד בשנה והוא ערב יו"כ שמצוה לאכול ולשתות בו אפי" כשאוכל בחי' חיצונית למלאות תאוותו בערב יו"כ נחשב לו ב"כ למצוה וכאלו התענה הישעי ועשיקי וע"י שיש פעם אחת מצוה באכילה חיצונית ההוא ע"ז יש עליה לכל אכילות חיצונית של כל השנה וכו' . ואח"ז הוא יו"כ שהוא יום התענית פעם אחת בשנה מן התורה כי אז הוא התעוררות והופעת החשובה עילא על כל ישראל אפי" אותן שאין להם כח להתעורר חשובה בתוכן מצד עצמן כלא אחתותא דלעירא ע"י שהם במרדינה התחתונה מאד שלא שאר שום טוב להעירן לתשובה והחשיבה עילאה מצמצא א"ע אליו שיתעורר ויקרב חלקו אל הבורא ית' וכו' והוא סוד הקרבן מעילא לתתא שמתקרב ע"י הקירוב של התשובה עילאה מעילא לתתא ולפי שצריך ביו"כ להתמצם התשובה עילאה לקרב כל ישראל מעילא לתתא לכך נצטוונו להתענות או רייקא שיהיה כל בחי' התקרבות יום זה מעילא לתתא וכו' ובחי' תיקון ההתקרבות מתתא לעילא כבר נתקן ביום האתמול ע"י האכילה של עיו"כ שאם לא היה נתקן מקדם בחי' ההתקרבות מתתא לעילא לא היה אפשר להיות קירוב מעילא לתתא כגודע וכו' ואז כשנפתחו חלקי הקרבן העולה מתתא לעילא ע"י אכילת עיו"כ וכו' עם התקרבות הקדושה היורד מעילא לתתא ביו"כ מבחי' התענית ונעשין אחדות אחד כל חלקי הקדושה שעולין מתתא והיורדין מלמעלה . וע"ז נתפרשו ישראל ונתקרבו כבוראם וע"כ הוא יום כיפור שמכפר עוונות ישראל ע"י שמתקרבו כל חלקי הקדושה שהם סוד נשמות ישראל מן החיצונית וכו' וע"י תיקון של ד"ה יו"כ שב החלק של כ"א מישראל אל התורה ששם שורש כל נפשות ישראל וע"כ אחר יו"כ חג הסוכות שהוא צלא רמתימנותא החיפה ומגין על ישראל וכו' וביום אחרון של חג הוא שמחת תורה שהוא שמחה לתורה עילאה ששבו ועלו ונתקרבו אצלה כל חלקי שרשי נשמות ישראל ונתאחדו בה וכו' וע"כ המנהג שכ"א מישראל עולה או לתורה כי באמת עולין אז לתורה ברוחניות נ"כ שמקרבין שורש נשמתן וחלק אלוק שבהם להתור' שמשם שורש נשמתם וכו' וקידם סוכות קורין פרשת האזינו כגודע שבשירת האזינו מרומז כל שרשי נשמות ישראל עם כל מאורעותיהן וכמו שמצינו ברי"ם דהוה רייק בשמא ובאותו אדם שנקרא כדור אמר רשע הוא ע"ש כי דור תהפוכות המה כי ידע ר"מ שורש נשמתו שהיא במסוק זה שבפרשת האזינו וסימני הפרשיות של האזינו הם ה"יו ל"ך שמרמז שיתעוררו כל נשמות ישראל לקבל עליהם הזיו העליון שהוא סוד צלם אלקים המיפיע עליהם בימים האלו ע"י תיקון המצוות שמקיימין בימים הללו וכו' ע"ן פ"ים (מאיר עינים ס' אמור) : (ז) סוד התקיעות הוא תשובה במארא"ל שפרו מעשיכם כי יש למעדה עולם הנקרא שופ"ג גדול עלמא הדרות וכשבא לעולם זה נעשה חירות מהכל ועולם זה נק' ויבל שנת החמשים גון שעדי בינה וכו' ושם נמתקין כל הדיבין בשרשן אך אל עולם זה אינו יכול לבא כ"א בתשובה כי הוא העולם התשובה ועולם זה נק' יוצר בראשית כי הבריאה היתה בו ימים והתחלתם מחסר כ"ש עולם חסד יבנה ותשובה קרמה לעולם ובה נבראו כל העולמות לכן כשבא אל עולם זה נתבטלו כל הדינים כי נעשה בריאה מחדש כי הוא היוצר בראשית וזהו סוד התקיעות שבקול שופר זה מעורר קול שופר העליון ולכן נק' תקיעה שעולים כל הדינים ונתקעים באותו עולם ונמתקים בשרשם והנה יש שני מיני תשובה אחת מיראה שהזדונות נעשין כשגגות ומאהבה נעשין כוכיות ומקדם צריך לעשות תשובה מראה והיא נקראת בחי' נוקבא בחי' אשה יראת ה' והוא סוד תקיעות רמיושב כי כל מלין דנוקבא ביישיבה וע"כ אז השמן בהיל ולא בהיל כי עדיין נשאר לו שגגות ואח"כ בא לתשוב' מאהבה והוא עלמא דכריא ולכן הוא מעומד וע"כ אז השמן נתערב ונתבהל ואמר

ואמר השתא ודאי אתא משיחא שנאמר ביום ההוא יחקע בשופר גדול שכל הדינים נתקעים בעולם הנקרא שופר גדול ערמא דחירות ונמתקין בשרשן בנ"ל (פ' האזינו) .

(ח) בר"ה ובעש"ה לריך האדם לשמור מהשבתו מאד שלא יהיה ח"ו מחשבתו בדרכים גשמיים רק יהיה מהשבתו דבוק במקור החיים וכו' עיין פניה. (קדושת לוי פ' נצבים וזדרושים לר"ה) (ט) צוה"ק מנגה מאד אל"ן דמתפללין נגרמייחו לווחין ככלבין הב לנח חי וכו' . ע"כ לריכין לכוון מאד בר"ה וכו' שכל מה שאנו מתפללין שיתן לנו השי"ת חיים ופרנסה וכו' הכל הוא רק בכדי שיטיב להקצ"ה תענוג מזה כי הוא חפץ מאד להשפיע כל העובות לישראל והוא תענונו ית' וכו' וז"ש זכרו לחיים וכו' למען אל' חיים וכו' עיין פנים (שס) (יוד) ארז"ל ונקחתה לבס ביום הראשון ראשון לחשבון עוונות. כי מר"ה עד יו"כ מגודל הפחד וסיראח מפחד ה' והדר גאלו בקומו למשפט החרץ וכו' . ע"כ התשובה אז צנחי' תשובה מיראה . ואחר יו"כ בשעבודקין ישראל במאזות סוכה ולולב וכו' בפרט ביום ההג בעלמו אז התשובה הוא מאהבה .. ותרז"ל שע"י תשובה מאהבה עוונות נהפכין לזכיות וע"כ אז ראשון לחשבון עוונות היינו שמתחינן לחשוב ולמנות ונספור את העוונות כדי שיתפכו לזכיות וכו' (פ' האזינו) . (יב) שמעתי מהמגיד ז"ל שהיה אומר בדרך לחות וזכור את בוראך וכו' עד אשר לא תחשך השמש וכו' כי יש שתעורריו לעבודת הבורא ית' מע"ז בלב ומעלים בזכרונם אימת הדין של ר"ה יו"כ וכו' ומתחילים להתענות הן ולהוסיף צעדות ה' . ויש שאינם מעשוררים עד שגיע ר"ה בעלמו וכו' ויש שאינם שבים עד שהגיע הושענא רבא שחז גמר הכתיבה והחתימה ונתיחת הפתקין ואם לא עבדו חיומתי ושלש פוגי כחות האשים האלו מרומזים בכתוב זה עד אשר לא תחשך השמש זה חמשה עשר בלב שאז תש כח השמש ותחווין דדין כחחווין דדין וכו' והירה זה ר"ה שהוא בר"ה שהוא חג שהדש מתכסה בו . והככבים זה הו"ר שאז מנהג העולם להיות רואים על הכוכבים וכו' וע"ש עוד התעוררות גדול לתשובה בימים האלו עכ"פ ואיך שרדיכין להתענות ולגוד שינה מעיניו בימים האלו שלא לשם סינופים לבד לענות את נפשו רק מגודל טרדת מהשבתו מאימת הדין ממילא כל חוכל תתעב נפשו ואינו יכול לאכול וכן השיה ממוד ממילא מעיניו ע"ש בדרך משל ואיך שרדיכין להרבות בתשובה חפלה ולדקה בימים חלו וכו' . (חור המהיר דרוש לר"ה) :

(יג) בר"ה לריך כל הדם להפשיט ח"ע מנשמות עובי' כל מה דאפשר ולהרגיש בפנימיית מהשבתו כאנו עומד למעלה בעולמות עליונים שחין שם החחלקות הזמנים וידע לאמנה כל עוד שהוא מופשט יותר מהגשמיים ואינו זוכר מעובי' כנוס ככה ברה מן הדין ארז"ל שופר של ר"ה מלאותו בשל היל וכוונתו כי בכל השנה ראשי הדם המתחין עם עבודתו והתעוררות לבו ממה שחוק לעלמו היזו ברינה מהמזדמן לכדי וממה שזדמן לפניו ככה מעורר פנימיותו לבו לעבודת הבורא ית' לפעמים נגדת הבהלה ולפעמים לגדת היראה וכדומה . לה כן עתה בר"ה אין לו פלאי להתחין על הנתער ררת ולקיות רמיח' דחכמתא מאיזה בחי' המזדמת לפניו כי אם לריך לעמוד בפחד ומורא ולעבודו ביריה מחימת היום בענמו להיותו יום הדין וגבורה של יחזק וכו' ואינו רשתי ליתן דומה לנפשו חכי כמאט רנע . כי רנע קטן מיום ר"ה מחזיק בתוכה הרבה משנה הבטה . ואם יכהב בראש יספבש הכאב לכמה ימים ושזועות הכלונים בזהת הרגע והשעה ככאב הראש שנתפשט בפרטי החיצרים וגמלא ברנע קטנה מר"ה שיושב ודומם יאבד עובה הרבה ח"ו . ולריכין לשום על הלב פהמרס היום הרת עולם כבוד הריון וכללוית העולמות עליונים ותחמינס תלויים בשערה אם. ליברא הם לאו והכל חולה בהתעוררות נשמות הדיקים ובהכנת לבס לבנות קומת השכינה מחדש במגלה ימרה משנה שזברה והכל תלוי בצנין קומת החדס כי כפי מה שהוא מתקן מזדמיו ופרעי חיבריו ככה נבנה ונתתקן איברי השכינה כביכול ולכן נוהגין להרים קול צתיבת המלך להורות שהנו מקבטין עלינו המטכה מחדש לעבוק בצנין המנכות וצוה הוא עולה להתפאר במעשיהם הטובים הוי צמה ברא קתינא לנגד נרר כן מעשיהם וכך וכך קבלו עליהם וראוי לברוח את העולם בצבים מחדש וכו' וכו' ישם לבו היטב לכל זה צוהדי יבצעל ממליחות וכו' עיין כניס (שס) (יג) השכינה נקראת דמות לכל דמיונות מתחזין בה והיינו כללות נשמות ישראל מקובטים בה וכשהקב"ה מסתכל על קיומה השכינה רואה דמות וגוון של כ"ח מישראל לערך מעביו וכו' וזה בחי' וכולם נקרקין בהקירה תחת היינו השכינה שנקראת אחת היא יונתי תמתי וכו' וכמה נריך החדס להתעורר עי"ז וכו' ושלא יתשוב בתפלתו בלרכיו הגשמיים כלל ויכנוג עגמו עם הדיקים המתפללין עבור טורך גבוה כביכול (שס) וע"ש עוד התעוררות גדול מענין סוגת התפלה של ר"ה (יד) בר"ה לריך להרחיק הענבות מאד בכדי שלא יגרום ככה ממגה ח"ו ולריך להרעות ח"ע בהדוה בכדי לגרום למעלה ג"כ הדוה וכ"ש ויאמר נחמתי וכו' היום

היום קדוש הוא וכו' אל תתבלו ואל תכבו וכו' אכלו משמנים ושמו ממתיקים וכו' כי הדות ה' הוא מעוזכם כלומר מאין נמשך אליו ית' בחי' הדות הוא מעוזכם אחס הגורמים ככה ע"ד תנו עוז לאלקים וכו' ע"כ ראוי שכ"א מישראל אל ימתין בתשובתו ובכיתו עד ר"ה לעמוד בעלבות וצבכי על אשם נפשו כי אם יתקן כל זה ערס יום הכסא ויוכל להרים ראש יעבור עבודת גבוה הראויה לעלות עתה וכו' עיין פנים עוד (שם) וע"ש עוד דברים נפלאים הרבה מענין ר"ה :

(עו) עיקר מגמת נפשו של אדם בנעונו הלובב עם מיניו להכניס הדעת שקיבל על עצמו בר"ה ינענע עתה ויכניס הדעת בהמדות לעשות בהתקשרות החכמה וזוהו חולה עיקר בנין קומת השכינה ולכן אחר שקבלנו עלינו בסוד הדעת לעסוק תמיד בבנין קומתה אח"כ בל תיכף חב הסוכות לגמור הענין בעיבודא ממחש' שאלו כוונת ה' הולבב עם מיניו המורים כללות ז' ימי הבנין כמדע ומנענעין אותו הדעת שקבלנו עלינו בר"ה להמליך מלכותו בשיט ספרין ומורים בעלמנו היות בחינתנו בעבודת הבורא ית' כתינות המוטל בחיתוליה שאינו יכול לזוז יד ורגל ושום תנועת אבר כ"א ברצון אמו שמתירתו מחיתוליו כן אנוהו מראים בעלמנו עם ינעונו הולבב עם מיניו אשר לכל לך שאנו פונים מכניסים לשם הדעת לבנהי עשות שום פעולה גדולה וקטנה מהשגחה קנות' שהם בחי' אהבה ויראה והתפארות וכו' אם לא שיהיה בזה לך הנאה להצורה ית' וזה בחי' פנה לדרוש וחסד' ציה"ו פנה ללפון וכו' וכל הכוונות והגיורופים של השמות ה' האלו אינו תולה בחמירה לגבוה לבד וכוונת הלב לבד כ"א בעבודת ממחש' לנהר מדותיו משום מצ"ב גכריים ממדות הפכיים ולעשות בהם רק רצון הבורא ית' וכו' ע"ש שמבאר הכוונות של לולב עם מינו וכו' . (דרוש לסוכות) וע"ש ג"כ מענין קדושת מלוות סוכה והאוספיזין שזומנין לתוכה וכו' . ומענין השמחה של סוכות וההקפות עם הולבב ובשמני עגרת בספר תורה וכו' (עו) גם בעולמות העליונים בכל פרטי הכשמות ומלאכים מרים כל דרגין שבגן עדן העליון וכו' כולם מתחדשין מעיקרא ושרא' דבולהו עלמין בכל ר"ה כמאמר מי לא נפקד וכו' (סידור הרב ז"ל מלאכי שער ר"ה) . (יז) הנה ידוע שבחי' המסכת אור ח"ס אינו אלא במקום בחי' היחוד דייקא היינו במקום שיש אהדות ולא במקום שיש פירוד וכו' והנה בחי' המינים הללו שכלולב יש בכ"א ואחד בחי' היחוד והתכללות . כי הולבב כל עליו מתאחדים יחד באחדות גמור עם השדרה וכולם דבוקים ומיוחדים זה בזה כאלו הם גוף אחד וגם הדם עליו משולשין תחתה בחד קינא כידור שהוא בחי' היחוד והתכללות בג' עלין יחד ונקרא ענף עץ עבות שענפיו חופין את העץ שהוא מורה היחוד מחפה על חבירו עד שגראה כחיפוי אחד כאשר כל אחד עלה ע"ג חבירו כידוע לכך נק' עבות וערבי נהל נק' במסכת שבת גבי והאלו לפניו מבערת מלי החי' אחיזה ופירש"י מפני שגדילים באחזה היינו בחיבור ודיבוק אחד וכו' שזה בחי' היחוד וההתכללות ואחריו דר באילנו משנה לשנה שהוא ג"כ מפני שיש בו היחוד וההתכללות ואינו מתפעל מימניו העצום של קור וחוש בקין וחורף ודר באילנו משנה לשנה ומתקיים יפני שהוא בחי' היחוד והתכללות ע"כ יסבול בעלמו כמה מיני הפכים יחד עיין פנים (שם שג' הולבב) : (יח) אשריכם ישראל לפני מי אתם מעשרים וכו' כי בתחלה לריבין לפרה ולהתוודות ולשוב בתשובה קודם יו"כ ואח"כ הקב"ה מעטר אותמו לגני ה' תעשרו היינו לפני בא יום ה' וז"ש ותומר מקוה ישראל ה' מה מקוה מעטר וכו' היינו כמו שמקוה אינו מעטר אלא בחפיפה תחלה שלא יחל דבר חוץ אף בישראל כן . וז"ש שזבו אלי ואשובה אליכם . עוד י"ל לפני ה' כי בתשובה שלפני יו"כ מתקן גם עולם המחשבה שהוא כביכול בבחי' לפני ה' וכו' וארז"ל דרוש ה' בהמלכו אלו עשרת ימי תשובה . וז"ש קראוהו בחיותו קרוב שלא ימתין האדם בתשובתו ער ר"ה אלא בחיותו קרוב דהיינו בר"ה אלו שאז שער רחמים יתקן והוא זמן בית דין לפני ר"ה . עוד י"ל בחיותו קרוב . כי התשובה מועלת אף לאחר יו"כ עד תפלת הגשם ביום שמיני עשרת שאז מפרסת הפתקין לממונים וכו' . וארז"ל גע"ז בצב ודלא מוסיף יסיף שכבר הוא תחלת ימי תשובה וז"ש זכור את צוראך עד אשר לא תחשך השמש זה ע"ז בצב שאז תפ"ח השמש והירח זה ר"ה שהדמם מתכסה בו . והאור זה יו"כ והכוכבים אלו ז' ימי החג שהם כנגד ז' כוכבי לכת שהם שרי האומות עכ"ם שמקריבין אז עין פנים להכניעם . וז"ש ושבו העבים אחר הגשם שהוא זמן האחרון של תפלת הגשם כב"ל וכו' וע"ש עוד מענין ימים יולרו וכו' זה יו"כ ולי מה יקרו רשעין אל אלו ימי אלו וכו' שחודש היה מוכפר על כל השנה וז"ש ונתת לכתולה שנים עשר חודש שגזל אלו"ה הוא בחולה ומכפר על כל השנים עשר הדם וכן ארז"ל שהקמים מקדימין מחודש אלו והקב"ה מכפר שנים זכ"י וז"ש אז תשמת בחולה במחול היינו שנחמלו העונות בחודש אלו שהוא מזל בסולה וגם בחורים וזקנים יחדיו שנחמלו גם להבחורים בזכות הזקנים . זהו חסד השי"ת שמחשב